

SOKOL AMERICKÝ

ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER JAN. 14TH, 1904, AT THE POST-OFFICE AT CHICAGO, ILL.

Ročník XXVII.

CHICAGO, 15. PROSINCE 1905.

Číslo 12.

REDAKČNÍ ÚVAHY.

Cvičitel, jenž sám správně porozuměl sestavě a užití navržených tvarů a který se také snaží o samostatné pokusy, zajisté bude s to, aby si připravil vlastní, svému účelu odpovídající postup. A to jest velmi důležité při evičení dorostu, neboť evičitel, který se naučil vlastní práci nejlépe posouditi obtíže, neodehýlí se od hlavní věci. Jen tímto způsobem jest možno dostatečně dbáti místních okolností a různých požadavků toho kterého stáří žactva, tělesného jich vývoje a schopností vůbec, vedle všech těch jiných požadavků a opatření zdravotních.

Od nejhudší vdovy, prodáváče sirek, až po největšího bohatce žida každý rychle a ochotně skládal hřivnu svou na pomoc trpícím bratrům svým na Rusi, ano sbírky ty dostoupily prodlením jen několika dnů od první výzvy do velikých tisíců dolarů. Jaká tu obětavost, jaká ochota, jaký projev lidskosti vůči bratrům nešťastným. Je pravda my také dovedeme sbírat, dovedeme pomoci, ale někdy v té pomoci jest tolik ješitnosti, tolik směšné až samolibosti, že by člověk se podivil. Ano, ano ještě mnohemu se musíme učit, ještě mnohé následovati a třeba to byli jen židi.

Jest ještě mnoho států evropských, kde těloevik na školách není předmětem povinným a kolik jest států této Unie, jež tak ráda se svým veřejným školstvím chlubí, kde o těloeviku na školách veřejných není ani památky? A hle, to malé Japonsko na všech školách, obecných, středních, vysokých i průmyslových, hudebních a uměleckých má těloevik předmětem povinným pro obě pohlaví. A ještě něco. Minule měli jsme příležitost pozorovati na jisté koleji studenty Japonce a studenty Američany ve volné chvíli. Všichni čtli. Japonci čtli nejlepší magazíny a Američané krváky a sensační romány. Pochopujete?

Při všech těch posudecích svých co a jak by u nás býti mělo nezapomínejme těch prvních našineců, již klestili nám dráhu v zemi této, kteří zápasili s tolika překážkami, tolika utrpením, bili se za nás s prostředím cizím a nezvyklým, ač vedle toho nuceni byli i starati se o chleba svůj a to bytí svých rodin. Ta skýva chleba byla někdy hodně trpká

v těch začátcích a povážíme-li na jakém vlastně materiálu se budovalo musíme mnohé výsledky práce uznati, jako co možná starati se, aby v rušné činnosti opravdové na příště bylo lépe. Proto zatlačujeme činnost povrchní, bezvýznamnou a pozlátkovou a jdeme přímo vždy a všude všichni bez rozdílu za utužením, uzdravením nás i našich, již po nás přijdou.

Minule v New Yorku jistý kazatel dal zatknouti "ženštinu pokleslou", jež pak pokutována byla \$3. Ku podivu, před dvěma tisíci lety tak aspoň jest psáno, lid rozezlený, plný přetvářky přivlekl před syna božího také podobnou nešťastnici, aby viděl jen jak ji ztrestá. A on nezachoval se k ní přísně, alébrž děl: Nežaluji na tě. Jdi a nehrěš více! Jaký tu rozdíl ve vyznávacích tak zvaného slova božího. A pak se diví kněží, že lid hlavně intelligence odvrací se od víry. Kdo tím ale vinen? Rozvážíte-li vše zdravým rozumem, co se děje pod rouškou náboženství, co vše kazatelové dnes konají jen, aby měli nadvládu. Inu, pravé neštěstí tohoto světa jest — dí náš Karel Havlíček — že se z každého náboženství poznenáhlu udělá také řemeslo a výživa.

Také letos vzpoměli naši ve sborech mnohých čtyřicátého výročí úmrtí sokolského bohatýra, velikého Čecha a vůdce prvních řad našich Jindřicha Fuegnera. Tu stalo se zvláštními přednáškami a jinde skoro všude před šikem, tak abychom si uvědomili práce zakladatele veliké myšlenky sokolské, vším tím krásným, dobrým a ušlechtilým, jež sloužilo se v tomto našem vzoru českého člověka, občana a bratra. Co však nás těší nejvíce, že i tentokráte připoměly i některé listy mimosokolské lidu našemu památku Fuegnerovu, zmínivše se při tom i o Sokolstvu a vůdci hvězdě jeho. Z těch pak vděčíme nejvíce "Rozhledům" v Chicagu vycházejícím, jež ozdobily list svůj první dotyčeného čísla krásnou kresbou, uměleckou to prací br. Košáře. Tu zírám k vám bystré oko krásné hlavy Fuegnerovy a mohutná hrud', jakoby se dmula, jakoby to srdce její žilo a ústy milými chtělo promlouvat k nám o síle a utužení českých lidí, již v zápase životním spíše by obstáli.

Pravého přítele lidu zaboletí musí smutné a ošklivé zjevy společenského a rodinného života našeho i v zemi této volné, kde právě někdy této volnosti jen zneužijeme, abychom v řadách svých míru dali vale a na místo klidné, účinné práce společně uhostíme si nesvár, neupřímnost, přetvářku s klamem a běda tomu, kdo trochu pravdy povědít by nám chtěl. Jak dosíci nápravy? Klerikálové ihned řeknou vám: Dejte lidu náboženství, jiní volají s námi po zamezení špatné četby a uvědomění lidu i utužení, ale při tom povídání, psaní a napominání zůstává. A stane-li se tu i onde pokus opravdový, praktický ku vlastní nápravě již jsme tu opět sami, že tu pravdu bijem v tvář, samý hned jsme ohled, samý ústupek, nemajíce dosti síly ku práci soustavné a organisované.

Měnití zásady s větrem o závod, hanobiti svůj vlastní sbor a vlastní činovníky a propůjčiti se za nástroj i největším nepřítelům Sokolstva jest nanejvýš hanebné a nesluší člověku, jenž také bratrem se zvátí chce. A jestli člověk podobný proto k ostouzení věci naší pomáhá, že toho, aneb onoho sboru není více placeným evičitelem, pak případ tím smutnější. Když pak zde zrození mladíci, sokolové vidí, že takoví a podobní jsou ti tak zvaní intelligenti z Čech nedávno sem přibylí, když vidí tu domýšlivost a jednání přímo hanebné k rozvoji vlastní věci sokolské a české nepřispívající, za to ale k její škodě a znehodnocení jejímu, když vidí jak ti mnozí předáci svým jednáním neomluvitelným pracují, tu nelze jim zazlívati a diviti se, že záhy ochabnou a všeho v Sokolně zanechají, zklamání, rozmrzení, otrávení jednáním vlastních také bratří.

Trochu té pravdy nám pomůže lépe, nežli všechna ta chvála kruhů mimosokolských. Toho měli bychom bratři i sestry milé býti ve vždy pamětliví. Vímeť předobře o čem mluvíme, víme ze zkušenosti mnohaleté. Chvála pak některých novin, některých hodnostářů a úředlovců z povolání neobsahuje vždy pravdu a skutečné uznání naší činnosti, souhlas s naším posláním. Jsou ty pohnůtky někdy opravdu velice pěkné i těch, o nichž bychom se toho nejméně nadáli. Měli bychom již být dosti otužilými, abychom snesli trochu posudku správného, posudku na zlomyslnosti, ješitnosti a hanebnosti založeného nebylo by pak důstojno nás si povšimnouti vůbec. Jest ten hlouček pracovníků našich nevelký a s těmi všichni měli bychom si uvědomiti proč tu jsme, co chceme my a kam směřujeme vepsáno majíce ve štít náš: "Vývinem těla i ducha k svobodě."

Zdá se, že veškeré vrstvy českého národa u jedné sešli se mety a sice v boji za plné právo, všeobecného, rovného a přímého práva hlasovacího.

Pokrokové dělnictvo vyšlo s požadavkem tím prvé a s ním dnes souhlasí studentstvo české a lid český ve všech téměř vrstvách, vypovídaje neuprosný boj všem těm, kdož sahají na lidu nárok jen lidský. Doba pouhého klidu přešla a v Praze po prolití nevinné krve české v Brně, kde naši chtějí druhou českou universitu, tekla krev po ulicích těch, kdož žádali si jen svých práv. Nejsme listem politickým a nemůžeme se dáti strhnout k úvahám v tom směru, jsme však listem českým, listem sokolským, jemuž to dosavadní bezvýznamné vytloukání oken nepřítel se nemůže zamlouvati, jako spíše ty mnohé oběti dělnictva vyspělého, opravdové jeho nároky a mužné jeho vystupování. Dnes jest již vidět, že i v Čechách přechází se k činům a že pracující třídy jsou odhodlány, vydobýti si za všech okolností a všemi prostředky svého plného práva, vedle všech těch tříd, jež do nedávna ještě plazily se před Němčíkem, naplňovaly školy jeho a měšce na úkor věci vlasti své. Bratři naši ovšem jsou s lidem za jedno a my jen těšíme se tomu, přáli bychom naším dobra co nejvíce, volnosti a svobod, třeba krví vykoupných, proti veškeré té spupnosti a mnohaletemu násilí orgánů vládních, jimž i za často ta rudá košile sokolská trnem byla v očích.

Jest zcela přirozeno, že v časopisech vyskytují se opět hlasy, přimlouvající se buďto za úplnou zápočť foot-ballu, nebo za změnu hry tak, aby nebezpečí poranění bylo ne-li úplně vyloučeno, aspoň do značné míry zmenšeno. Kde jediná sezona vykazuje tolik případů těžkých zranění, tam náprava jest velice žádoucí. Ale divno jest nám, že ti, kteří pronášejí ty zoufalé výkřiky nad "znemravňelostí" hráčů, nad škodlivým vlivem, jaký hra ta na mládež má, kteří dostávají hned křečovitě záchvaty mravního rozhorlení, kdykoliv hra skončí nějakou vážnější nehodou, že titíž mravokárci zůstávají mohou po celý rok klidnými diváky tam, kde mládež jiným způsobem mravně i tělesně se ničí, že sprosté pitky, znemravňující dupandy, v nichž bere zkázu mládež obojího pohlaví, staví se na stupeň slušných zábav, takže rodiče, nejsouce varováni, pouští do nich své dospívající dítky aniž by tušení měli, jakého druhu zábavy navštěvují, až když dostaví se truchlivé následky. "Znemravňující vliv foot-ballu," o kterém tolik toho se napíše, není v následcích svých daleko tak zhoubným, jako znemravňující vliv těch věcí, o nichž dobře víme, ale o nichž zatvrzele mlčíme.

Jest podivné jaci to jsme chlapíci. Kde české školy v osadě české není, tam po ní voláme a kde ji máme, tam opět snažíme se dokázati, že ji vlastně nepotřebujeme, že o ni nestojíme, aspoň dítek svých do ní neposíláme. Ty jednotlivé české spolky, jež

na školu českou přispívají, konají tak na mnoze nerady a sice z toho ohledu, že buď není schopných sil učitelských a škola jen živoří, aneb proto, že není vhodných místností. Vypadá to jako s tělocvikem, zrovna tak na vlas. Tělocvičně vykáže se často místo někde ve vlhkém sklepě a jen když pro tanec jest dosti velká síň. A přece ta škola česká vychovává nám budoucí členy spolků našich a tělocvik v Sokolnách našich soustavně pěstovaný udržuje tu drobtinu naši nejen českou, ale i silnou a zdravou. Z toho však ještě nikterak nevysvítá, že my Čechové v zemi této volné, v druhé vlasti naší byli bychom ti nejhorší, ač pravda opět nás nikterak a naši vlažnost neomlouvá. Tam kde jest český člověk a česká škola, český spolek a sokolové, české listy, české knihy, nemuselo by rozhodně být nějaké vlažnosti vůbec a to, když k vůli ničemu jinému, tož se stanoviska praktického, znalosti dvou a více jazyků. Však ale i v Čechách "Na půdě ohrožené", jakž br. Kukaň píše, jsou poměry, za které ani my zde nemuseli bychom se více stydět. Právě mezi jiným, že leckde jest to německví na hliněných nohou a jen o české zrádce se opírající, českými přeběhlíky udržované. Ten ruch vidíme jen tam, kde české menšiny tvoří dělnictvo, lid pohyblivý, odvislý. Kde v české menšině převládá samostatné živnostnictvo, střední třída, intelligence, tam nemůžeme přijít do pravých kolejí, neb docela zavládá nezdravý klid, hniloba, a kde českou menšinu reprezentují rolníci, tam o její činnosti, životě, ba někdy ani živoření nelze mluvit. Rolníci jsou živlem konservativním, nehybným, ve smíšených místech jsou národně vlažní a vůči všemu ruchu a národním snahám jsou neteční, nepřístupní. "O co jsme na tom my zde lépe v českém probudilém a boдрém našem farmerstvu v končinách i nejdlehljších, pokrokovém dělnictvu a živlu svobodomyslném vůbec, třeba jsme těch chyb měli také až běda.

"Kam to spějeme?" volají četní fyziologové a jiní — ové, poukazující při tom na tělesně zehátralou mládež — která určena jest k tomu, aby odchovala světu příští pokolení. "Je-li již příští otec nebo matka na pokraji tělesného bankrotu," volají učenec, "jaké budou jejich děti?" a v zápětí doporučována jest spousta cest, jak předejít tomu, aby budoucí pokolení nebylo horší pokolení nynějšího. "Kontrola sňatků" — doporučují mnozí. Ať sňatky uzavíratí smí jen tělesně působit — ostatním má se ženění a vdávání zapovědít. "Dovedeme křížiti plemena zvířat, abychom docílili statnějšího, dokonalejšího plemene," volá se, "ale lidé množí se bez ohledu na tyto zákony přírody a proto jest zcela přirozené, že plemeno lidské jest čím dále tím slabší." — Pánové ti neví, že ty jejich doporučované prostředky, jak zachovati lid zdravým a silným, jako

jest kontrola sňatků, lékařská prohlídka těch, kdož v stav manželský vstoupiti zamýšlí — zůstanou jenom zbožným přáním a proto měli by doporučovati prostředky takové, které již nynějšímu pokolení značně by prospěly a sice: povinné cvičení těla, jako jest povinné cvičení ducha. Neboť ať tělocvik dobývá si stále víc a víc uznání, přec ještě výchova tělesná není na tom stupni, na jakém by v nynější osvětlené době býti měla, jmenovitě když stále veden jest nářek nad tělesnou zehátralostí lidstva a při tom deklamuje se s nadšením o starých Hellenech, kteří proto jen převyšovali ostatní národy jak duševně tak i tělesně, poněvač tělocvik zaujímal hlavní část ve výchově řecké mládeže. Žel ale, že jako u nás, i zde jest obvykle od pěkných deklamací k činům hodně daleko.

Víme, že v mnohých sborech vzpomělo se 60 letých narozenin českého pěvce, sokola br. J. V. Sládka, aspoň před šikem a víme, že i ti bratři naši z těch dob prvotních, ti staří vzpomínali pěvce, když ještě byl tu mezi námi. Jaké štěstí pro ten lid český ve vlasti, že Sládek vrátil se a veškerou plodnou činnost svou, jsa lidový tomu lidu věnoval, dal mu tu píseň svou srdcem českým prochvělou a Sokolstvu mužná slova ryzí, česká a národní, slova povzbuzení a vznětu. Proto i my připojili zdravici z pořadatelstva listu našeho a poslali do Prahy, jako na důkaz, že nezapomínáme těch velikých mistrů našich pěvců českých, sokolských. Psali jsme: "Draží bratři: Dovolte prosím u příležitosti tak významné pro Sokolstvo veškeré, u příležitosti oslavy velikého básníka českého, básníka sokolského br. J. V. Sládka, jehož nezměrné zásluhy o věc naši a české poesie vůbec uctíváte večírkem společným, v tu chvíli snad co zdravice tato naše dojde, abychom i my v pořadatelstvu listu našeho vzdali skromný svůj hold tomu, jehož písně i mnohé srdce vlasti vzdálené povzbudily a nadšením k práci a činu nadehly. Také ty řady naše vlivem písní jeho a slov sokolských v zářném jasu jako démanty po mnohých dílech jeho rozseté vždy o sletech našich, závodech a sjezdech ku předu se valily a v rušném činu získávaly posily, když prvé sloky písně "Hoj vzhůru pestrý sokole" a jiné písně Sládkovy sbory se rozvuly. Proto přidávajíc se k těm mnohým projevům lásky bratrské vůči velikému pěvci českému spolu s Vámi vděčně si připomínáme i těch jeho prací a činů, v těch dobách našich prvotních, když Sládek, ten pilný pracovník, dlel tu mezi námi za oceánem a také v našich byl řadách. Kéž vše dobré provází jej v celém žití jeho i na mnohá další leta, kéž i nadále jest ozdobou všemu českému a Sokolstvu našemu pak zvláště a pero jeho s mužným duchem nové koná divy na českém na Parnassu, pro lidu svého dobro a všech nás povznesení. K tomu vřelý pozdrav náš a upřímné Na zdar!"

Bolí nás nemálo, musíme-li poukazovati jen na četné nepřístojnosti, vyskytující se stále a stále v řadách našich a tak zřídka jen psáti o něčem potěšitelném. Nezasvěcenému zdáti se musí, že snad jen schválně vady na sobě vyhledáváme a před potěšitelnějšími úkazy očí své zavíráme, leč není tomu tak. Pátráme dychtivě v každém čísle po nějaké známce lepších dob, leč marně — píše-li se kde o něčem s nadšením, o úspěchu, je to obvyčejně o divadle neb o plese — a jakmile zavadí pero dopisovatele o cvičení, již ozve se stále ten stejný stesk, stále stejný nářek. V poslední době objevili se zrakům našim profesionální akrobaté, odchovaní v řadách sokolských — ba bylo i veřejně na to poukazováno, ku kterému sboru náležejí. Jednoty naše měly by ve věci této rázně zakročiti a vyžádati si, aby jméno jejich nebylo na veřejnosti s profesionálními akrobaty slučováno. — Nemáme nikomu za zlé, dobývali si živobytí své akrobatstvím — jest to povolání jako každé jiné — ale když počnou vystupovati jako členové té neb oné jednoty sokolské, staví tím Sokolstvo do velice nepěkného světla. V tom ohledu měly by jednoty naše řídit se dle athletických kruhů zdejších vysokých škol. Kdyby ten nejlepší hráč neb athlet přijal někde jen dolar za své služby, nesmí více školu svoji zastupovati. — Který sokol obere si akrobatství za své povolání, nikdo mu v tom nemůže brániti, ale k tomu máme právo, aby nebylo používáno jméno jednoty sokolské k níž náleží. Jest to dosti smutný úkaz, že v tělocvičnách našich mohou se ještě akrobaté odchovávat — ale když již se tak stane, ať nevystupují jako sokolové, neboť takovými ukázkami sokolské výchovy tělesné my se honositi před veřejností nechceme a nesmíme! č.

Jest již těch velikých listů amerických několik, jež vedle účinné práce "Collier's Weekly" a "Ladies Home Journalu" pilně odhalují každý humbuk, každý podvod a šalbu na lidu páchané a různá ta odhalení zdají se poznenáhlu sic, za to však tím účinněji působiti. A tu jest nám jen zadostiučiněním, že mohli jsme také troškou přispěti a to nejen v listu tomto, ale i v dotyčném výboru státním spolků lékařských, jež pozvedají varovného hlasu proti všem lékům patentním. Zkusili jsme již za to útisků a pronásledování dost a dost, ale my lékaře se až zítra, vědomi si vykonané povinnosti stanovami N. J. S. nám uložené. Abychom pak dokázali, jak o americkém humbuku s patentkami a jinými podobnými prostředky tajnými smýšlí se v Čechách stůjž zde úsudek docenta Dr. Lad. Haškovec v jeho "Revui" nveřejněný. Týž píše:

"Podvodné prostředky, reklama a inserty. Obdrželi jsme od magistrátu král. hlav. města Prahy upozornění, jež se vztahuje na tyto firmy a výrob-

ky: Dr. James Kild ve Fort Wayne, Ind., Severní Amerika (léčí písemně), továrna ve Falkenberg-Grünau (zasílá tablety k bělení a leštění prádla a Falkenberg Gichttabletten), ústav Coza v Londýně W. C. 61—62 Chancery Lane (zasílá prášek Coza proti pijáctví, prodej jeho u nás zakázán). Neúčinnost a dryácníckost těchto prostředků případně se v magistrátním podání kritizuje a před koupí varuje. Jest záhodno, aby veškeren tisk, zvláště denní tisk, vzal si magistrátní upozornění k srdci a je v celém rozsahu publikoval. Vedle účinného tohoto zakročení úředního dalším prostředkům proti tajným lékům a bezcenným přípravkům, dryácnicky doporučovaným, jest bdělost tisku a uvědomělost lidu. Uznáváme sice plnou měrou význam insertní části pro materiální zabezpečení listu, nieméně jakýsi výběr insertů měl by se i u denního tisku považovati za věc nutnou a čestnou. Bohužel dryácnické tyto inserty nejvíce přinášejí listy rozšířené a jinak zabezpečené, nejméně listy finančně nezabezpečené. Jaká to zvrácenost, když na prvním místě hlásá list enost, morálku, pravdu, kárá klam, podvod a bezcharakternost, a na zadním listu doporučí podvod, šalbu, a bije v tvář enost, pravdu a morálku? Že český list vedle této věcné potřeby měl by býti pamětliv i povinností svých národně-českých, to připomínat nepřísluší na tomto místě. Máme doklady, jak ohromné množství lehkomyšlných nemocných, kteří nedbají moudré a poetivé rady svého domácího lékaře, chytne se na tyto dryácnické reklamy a vyhodí zbytečně peněz. Zde je zase motiv k populární lékařské literatuře, která laika sice má poučovati, ale která nikde z něho nemá dělati fušera." — A nyní ty veliké listy naše, ty listy, jež stále mají na papíře nějakou tu očistu, pokud jich vlastních sloupců se netýče, ty listy, jež na jedné straně brojí proti krváku otravnému, aby na druhé straně pomahaly oznamovati opiáty a špatné kořaly pod tím či oním jménem "léku", mohou si těch pár slov vystříhnouti, jsou také z Čech.

POUČENÍ O TUBERKULOSE.

Pochybujeme, že bylo by lze statě tyto o důležitém předmětu tuberkulosy lépe zakončiti, jako právě tím, když promluvíme si i na místech těchto o ochranných prostředcích jednotlivce a celku, neboť právě v ochraně a předejití nemoci dnes více se vidí, nežli v léčbě samé. Již minule zmínili jsme se o důležitosti poučování lidu o podstatě a zřídlech nákazy tuberkulosní a byly to právě nynější lepší výsledky v léčbě a hlavně rozpoznání choroby, jež přiměly nás, abychom i v listě našem předmětu to-muto věnovali náležitou pozornost. Abychom neunavili rozdělili jsme si látku tak, že čísti se mohl každý jednotlivý ten článek sám o sobě a sám již prospěl, jen když bylo proň trochu pochopení. Uzná-

vajíce potřebu zdravotněho poučování mládeže, zvláště ale dorostu našeho, aby tím spíše dovedl si vážit prospěšného těla eviku, psali jsme tak, aby každý bratr i sestra pochopili a komu koliv čisti davše prospěli věci samé. Však poučení a obeznámení s touto nemocí zlou náleží i dělnické třídě, kde zdravotnou průmyslovou, tovární atd. mnoho se vykonati dá zejména v zemi této, kde není ještě všude zdravotních odborů dozorcích, aniž dbá se udřených dítek a žen ubohých v těch kterých závodech silného kapitálu, v dolech všelikých dobrodinců lidstva, trustů a vyděračné láje. Nedivme se tudíž, že v mnohých státech Unie hnutí se jeví, aby konečně ve správě vládní ve Washingtoně byl i odbor zdravotnictví, jenž dbal by, aby na školách poučení žactvu správného v otázkách zdraví se dostalo, nákazám všem v čas se předešlo a v případech epidemie nutné kroky se zaváděly na prospěch lidu vůbec, jakož aby všude v továrnách, dílnách, závodech, hostincích, veřejných místnostech, písárnách, v lázních, školách, ve spacích vozech a na železnicích atd. dbáno bylo odborníky stanovených pravidel a zásad. To vše konati by se muselo ovšem soustavně a tak, aby lid uvědomen jsa u věci zdraví jeho se týkající také pochopiti mohl i všechny praktické úkoly proti tuberkulose. *)

K těmto praktickým úkolům, vedle všeho toho co již v číslech předešlých jsme byli předeslali, pojíme hlavně ničení zárodků tuberkulosních, pak zamezení podmínek vzniku a znemožňování nákazy tuberkulosní a konečně léčení souchotin čili tuberkulosy tím, že vzniklá do těla nakažlivina učiní se neškodnou.

Zárodky ničíme hlavně horkem na příklad spálením chřchlů nemocného a věcí necenných, jež ve styk s nemocnými toho druhu přišly. Lučební prostředky jsou různé antiseptiky, lysol, karbol, vápené mléko a jiné, jimiž možno ničiti zárodky, jež jsou na podlaze, náradí, na stěnách, na lůžku a vůbec v okolí nemocného.

Pokud zvířat se týče tu nejlépe jest zatíženo zničení, hlavně dobytek, pokud se nákaza nerozšíří a tu mnohým ztrátám se předejiti dá, když se dobytek tuberkulínem očkuje a pod dohledem zvěrolékaře pozoruje i oděluje za v čas. Na vepřový dobytek v tom ohledu zvláště měl by pilný býti dozor a to dříve ještě, nežli jednotlivé kusy na jatky se dostanou, kde sice jest již vládní dozor, jenže kusy na farmě zůstávší nepostihne.

Učiníti nákazu nemožnou a náchylnost k ní odstraňovati musíme všude, kde více lidí se pospolu zdržuje a pracuje. Tak musí v místnostech takých dbáti se nejen čistoty a častého provětrávání, ale hlavně k tomu hleděti, aby tu byla všude plivátka,

aby zabráněno bylo přisýchání a rozprašování chřchlů na podlaze, kdežto onemocněvší již ať mají malé ochranné krabice vlastní do nichž plivají. Čištění místností větších vlhkem děje se hlavně proto, aby při čištění zbytečně prach se nespůsoboval. Tovární místnosti, dílny a závody, hlavně ale školy bud' teč čistěny večer a nikoliv z rána před započetím práce a vyučování. Šatstvo po nemocných, nebudiž po předešlých desifikováno dáváno jiným osobám, zvláště chud'asům a také nábytek a lože všechna denně ať se čistí a vysazují hlavně paprskům slunečním na pospas. V místech lázenských, nemocnicích a sanitariích, kde příbuzní jsou spolu s nemocnými zvláštní musí být opatrnost. Potrava ovšem musí být čistá a mléko sterilizováno čili zárodků zbaveno. Také nádoby kuchyňské i přístroje musí pečlivě se čistiti a co hlavního každý z nás co možná dosti se mýti a dutiny ústní hlavně dbáti. K tomu stačí dobrá, čistá voda a kartáček každého vlastní. Všelikých drahých vodiček tu netřeba, nemajíť hodnoty disinfekční v každém případě, jako mnohé tak zvané léky ochranné nejsou ničím jiným, nežli drahým haraburdím, jež osobní péči a čistotu nikdy nenahradí a nahraditi nemohou, třeba sebešikovněji byly oznamovány.

U nás v té děsné honbě za dollarem také však třeba míti na zřeteli výběr práce a zaměstnání. A tu zvláště podotknouti třeba, že tělo utužené spíše styk s nákazou vydrží, však i tu opatrnosti nikdy nezbyvá. Stát nevyhnutelně měl by se starat hlavně o dělnictvo a vésti náležitý dozor na každého jednotlivce, jenž v čas mohl by býti varován, aby té či oné práce zanechal, pakli zdravotnímu stavu jeho nevyhovuje. Za nynějších poměrů však dělník sebslabší musí jednoduše konat práce všeliké, honí se z jednoho místa na druhé a nedbá se jeho ochrany, ba namnoze není ani oň postaráno, když již ochuravěl, aniž přeje se mu oddechu dosti a čistého vzduchu. A to platí také o dětech, jež o prázdninách na zdravá, lesnatá místa měly by se posílat, jako choří dělníci pro které zvláště místa oddechu všude zařizována by býti měla a pro choré souchotinami již trpící zvláštní ústavy pod dohledem státu se nalazající. Ve větších městech malé parky, hřiště a tělocvičny veřejné nelze ani dost oceniti. Soustavný tělocvik tu také mnoho prospívá a provádějí se pod dozorem dobrých cvičitelů, vedle her a lehčích výkonů tělocvičných pomáhá k udržení zdraví. Nesmíte si však mysleti, že byl by tělocvik nějakým lékem na všechno. Jeť rozumně prováděn prospěšný bez rozdílu pohlaví, ale jakékoliv přepínání i tu by škodilo, jako ve všem vůbec.

Zařizování vhodných a zdravých bytů padá tu ovšem také hodně na váhu, jako přihlížení k výživné stravě za levný peníz, tak aby i sebedušší byl chráněn, vedle všech možných opatření proti alkoholismu. Pokud se sňatku týče lidí tuberkulosních

*) Viz Dr. Francine A. M. A. "Journal".

i v tom ohledu třeba dohledu náležitého a vedle dědičnosti dohledu opravdového.

Kde tuberkulóza již vypukla tam ovšem třeba ji léčit. O tom, že v počátcích, tedy kdy rozpoznání stalo se v čas, tuberkulóza jest vyléčitelná není dnes již sporů a bylo nade vši pochybnost dokázáno zejména pitvou. Ukázalo se totiž, že mnohé plíce i těch, kdož na jiné nemoci zemřeli, vykazovaly zhojená ložiska tuberkulózní, žel však, že dosud věda lékařská marně se namáhá, aby i proti nemoci, jako proti záškrtu, malarii a p. měla silnější opory. Proto také léčí se případ od případu ojedinele, čili nemocný sám a nikoliv nemoc a to na základě správné životosprávy, jež záleží hlavně v čistém vzduchu, dobré výživě těla, otužování téhož a mysle klid, vedle podávání různých léků posilujících, jakož i vystavení nemocného paprskům světelným. Takovéto léčení ovšem nejúčelnějším bude v těch kterých ústavech k cíli tomu zřízených. Štěstí pak, že dnes mnohé spolky a jednoty lékařské usilují a o to pečují, aby i v tom ohledu postaráno bylo i o třídu chudší a vedením těch jednotlivých států pokrokových, aby získala se ochrana celých společností lidských. Změna podnebí v některém případě třeba také prospěje, jenže obvykle ti, kdož onemocnivše do jiné zdravější krajiny posláni sotva na návrat pomýšletí mohou, aby znovu nákaze vydání nebyli, co zatím jiní v krajině hustě souchotináři obydlené teprve spíše podlehnou. Podle našeho soudu lze i doma často dobrých docílití výsledků za pomocí svědomitých lékařů a pomoci veřejnosti a v příštích dobách snad i najde se zbraň důkladná, aby této hrozné nemoci čelila úplně pro blaho obecnosti vůbec a ubohých souchotinářů pak zvláště.

FYSICKÁ A MORÁLNÍ "KOPANÁ".

Řekli jsme na místě tomto nejednou, že nenáležíme k rozhodným zástupcům hry zvané foot-ball, jak hra tato prováděna jest v nynější době mládeží americkou — a kdykoliv ozvali jsme se proti některým hlasům veřejných listů, učinili jsme tak spíše na obranu hráčů nežli na obranu hry samé. My věříme, že jest to hra drsná, že v ní hráč vystaven jest nebezpečí úrazu, ba že padlo ji za oběť i několik životů lidských, ale na vzdor tomu ona tak zvaná kopaná fysická, i když hráči počínají si sebe surověji, sebe bezohledněji — jest vysoce povznesenou nad "kopanou morální", jakou často provádějí ti, kteří nad kopanou fysickou v úžasu ruce spínají — hráči hry fysické jsou pravými gentlemany u porovnání s účastníky "kopané morální", jaké býváme často bezděčnými svědky.

Přijde-li některý hráč při foot-ballu k úrazu, již bije se na poplach a časopisectvem jde jeden hlas: "Zrušte tu surovou hru!" — ale při tom všeobecném nářku, při tom bédování nad surovostí "kopané" no-

vinářští páni kollegové, bratři v povolání, trhají se navzájem s takovou bezeitnou bezohledností, že čtenáři při tom až dech se tají. Ta kaceřovaná fysická kopaná není daleko tak brutální, tak surovou, jako "kopaná morální", kde jeden snaží se druhého přivlastit o to, co mu nejdražšího — dobré jméno — kde jeden s druhého rve i poslední nit poctivosti a zachovalosti, jen aby představiti jej mohl veřejnosti jako mravního a duševního mrzáka — ba kde někteří jdou ve své neurvalosti tak daleko, že ani členů rodiny svého odpůrce ani příbuzných neušetří, jen aby jej co nejbolestněji zraniti mohli.

Při fysické kopané přiházejí se úrazy tělesné nešťastnou náhodou, ublížení někomu zúmyslně není účelem hráčů — kdežto v "morální kopané" protivníka morálně zmrzačiti a tak k další "hře" učiniti jej nemožným jest hlavním a jediným cílem.

Jak jinak vyjímá se ten "surový" foot-ballista, jenž po hře jde k soupeři svému žádati za odpuštění, že v době, co rozdělení byli na dvě nepřátelské strany, poněkud nešetrně narazil na jeho žebro neb tvář — kdežto ti, kdož nad surovostí foot-ballistů vedou takový nárek, mnou si radostí ruce, mají-li příčinu domnívati se, že podařilo se jim svého protivníka co nejbolestněji duševně zraniti. Co jest tedy surovějšího, neurvalejšího, a bezohlednějšího: kopaná fysická anebo "kopaná morální"?

A ještě jiný způsob "mravní kopané" zjevuje se často zrakům našim. Čtenáři novin zajisté známa jest na veřejnosti častěji se vyskytující kreatura, která za nějaké cizí jméno schovaná, jako zákeřník z tmavého úkrytu vrhá se na vás a zasadivši vám bolestnou ránu, zůstává zbaběle v úkrytu svém skrčená, kde bolesti vaší bezeitně se vysmívá. Porovnejme pak tohoto tvora s tím nejsurovějším foot-ballistou! Hráč foot-ballu aspoň mužně čelí nebezpečí, nekrčí, neskrývá se zbaběle a zasadí-li tu a tam ránu, je hotov také ránu přijmouti! Co nazvali bychom tedy spíše bezeitností, to, když vám zasazena jest rána z úkrytu anebo když postaví se vám soupeř tváří v tvář?

Vezměme ještě jeden příklad! Bohatý továrník, jenž penězi z chudého lidu vyssátými podporuje kostely neb jiné náboženské ústavy, také počne hned obracet své oči k nebi, jakmile časopisy přinesou zprávu o nějaké nehodě přihodivší se při foot-ballu a již zvedá oči k nebi, volá s davem: "prý s takovou hrou, která naši mládež jenom suroví, znemravňuje, mrzačí!" . . a časopisy přinášejí hned tučným písmem tento výkřik "prominentního občana" — ale že tentýž občan v továrně své snaží se kořistiti z lidu až do poslední špetky jeho sil, že útlé děti nechává za žebrácké mzdy dřít od rána do večera, mrzače je tak tělesně, i duševně — to se velmi lehce přehlédne, jmenovitě když boháč ten vytasí se s nějakou z chudého lidu vydřenou tisícovkou na veřejný ústav neb nějaký jiný účel.

Nehájíme foot-ball, poněvač jest mnoho jiných lepších cest k osvojení si tělesné dokonalosti, a utužení zdraví, aniž by se člověk vydávati musil nebezpečí úrazu; ale viděli jsme se nucena toho porovnání učiniti, když stále čteme ten nářek nad surovostí hry, kdežto ti, co nejvíce nařikají, v bezcitnosti, bezohlednosti a brutálnosti vůči svým blízním překonávají i toho nejzruřivějšího hráče foot-ballu. č.

TA NAŠE ŘEČ ČESKÁ.

Minule podali jsme několik ukázek, jak začasté hyzdíme vlastní jazyk svůj i citovali jsme Dr. Kerchera, jenž v zaslánu svém v "Gut Heil" četl také turnerům pořádné levity. Nejsme tedy sami, jsou tu i Němci, jsou tu ale také i jiné národnosti, přistěhovalci, již záhy do vlastní mluvy pletou cizá slova, najmně anglická, čili řeči v zemi této obvyklé. Jedině z toho důvodu podložili jsme článku našemu i ukázky cizé, však tu hned připomínáme, že okolnost jestli děje se tak či onak u Němců, Švédů, Dánů, Poláků, Slováků a jiných ještě nikterak neomlouvá nás, sokoly a sokolky pak zvláště. Právili jsme, že mezi námi mělo by se mluvit česky, čistě česky a žádná hatlanina a smíšenina jazyků několika a bude jen v našem vlastním zájmu, v zájmu našeho celku do budoucna postaráme-li se, aby aspoň v evičárnách našich, na sletech našich, závodech a sjezdech byli jsme všichni bez rozdílu naši, promlouvající všude řádně do duše, nezakrývající svých vlastních nedostatků, nezapírající — alespoň tehdy jsme-li mezi sebou — s čím nejsme spokojeni, co na nás není sokolského, co nás snižuje v očích uvědomělých lidí, v činnosti a postupu vlastním nám překáží.

Pořáde jsme se jen vychvalovali, každé sebe-menší pravdě vyhýbali a činnost svou namnoze obmezili místo na tělocvik na lecos jiného, ba jsou i dnes ještě v N. J. S. sbory, kde se ani nyní necvičí, nyní přece kdy činnost měla by býti zvýšenou, přiměřenou spolku významu našeho.

Vzali jsme si za úkol vypěstění silných lidí, výchovu statečných, důsledných, nepodajných mužů, žen a dorostu, jichž i v zemi této u vzájemné soutěži o to bytí naše s příslušníky jiných národností, dojistá máme zapotřebí a snažíce se uhájiti to své české co ještě tu s námi, musíme nevyhnutelně začít s očistou sami u sebe a v rodinách svých. Sváděti všechno pohodlně na okolnost, že tu aneb onde není české školy ještě nestačí, dokud budou mezi námi pečliví otcové a česky myslící matky, dokud budeme mít českých rodin, rodin sokolských pak zvláště. Také nesmyslné jest tvrzení, že za vše to co zavinené danými poměry, prostředím a okolím ve výchově naší mládeže na školách veřejných a ve styku její s cizinou, zodpovědný by byly v každém jednotlivém případě krvavé romány **pouze některých listů** našich, ty romány a jiné sensační krámy

proti nimž ovšem i my tak usilovně brojíme a přímo brojiti začali. Kdyby tomu bylo tak, tož mohli bychom také svěst jednoduše zodpovědnost na ty jiné listy a třeba také svobodomyslné, jež pod zástěrkou tak zvaného humoru a satiry po leta dovedly jen n dávat a hanobit vše co souviselo s černou sukničí jeptišky, aneb některého toho pana pátera. Sprostotou, nadávkou ani hanobením se lid nevzdělává a mravně zrovna tak se ubijí takovým a podobným šlendriánem, jako se ubijí ta řeč česká a hyzdí, když beze studu a bez uzardění píšeme i v listech našich, jež tu a tam i mládeži přece přijdou také do rukou asi takto:

"Od Čarlyho dostala sem novejš dressing-suit i pozdravuji Tě a posílám každému v tej Vaší country i těm co nejsou naši relatives sweet kiss a jsem Tvá dear atd."

Dejte takovému hatlaniny půl druhého sloupce čist, zvláště jestli je v ní také trochu pikanterie dětem Vaším můžete-li tak učinit s dobrým svědomím. A tomu se říkalo u nás kdysi také četba, tomu se přikládala moe nějakého poučení a výchovy. Nu pěkně děkujeme, jako děkujeme za celé ty spousty krváků, surových polemik, sensací a policejních zpráv s obrázky i bez a za humor vlastně sprostotu tohoto a podobného druhu. A vidíte tu máme hlavně na mysli také tu tak zvanou příležitostní literaturu sokolskou, čili všeliká ta zvláštní vydání potištěného papíru, jimž nadává se zde "Šibřinky" a jinde opět "Výletní Listy" a p. Co někdy ve sloupcích takovýchto jest listů, to přesahuje meze všechny a nám, ať již zde či onde neslouží nikterak ku etí. Takovému výplody — zvláště jsou-li z našeho tábora — působí záhubně, jak nesčetné případy dotvrzují a nikdy věci naší v celku neposlouží. Jsou to tedy, jež jako chvála ohromuje činovníky, uspávají je a poškozují úspěchy nevyvinuté, jestli nespůsobí ještě trochu zlé vůle třeba přátel našich nejlepších.

Výtky činěné z přesvědčení pobádají k nápravě, k větší horlivosti a ku práci opravdové vůbec. Jedině proto o věci této podrobněji se zmiňujeme, dobře vědouce, že takovýchto epistol i v jiném směru bylo by nám třeba, a že konáme dojistá jen svou povinnost. Nyní podobá se, že chtěli bychom celý ten svůj "otrávený život", jakž stavům podobným našemu a turnerů, říká bratr Kukaň, svěsti pouze na časopisy a to šmahem a bez rozdílu a zatím mládež nejčestější, mládež nejposlušnější a co do počtu v poměru nejlepší nalézáme právě tam, jakž ze zkušenosti mnohaleté víme, kde nejméně bychom se toho nadáli, na mnohých českých, odlehlých farmách, kde ani české není školy, ani mnoha českých listů, ba kde i sousedé jsou cizinci. Povídat, psát a v novinách horovat na jedné straně co zatím doma si sám pan pisatel vlastních dětí a výchovy jejich ani nevšimne není zrovna pěkné a ku podivu, že právě v domácnostech těch největších vlastenců, těch před-

sedů všelikých národních spolků a jednot, vzdělavatelných, pokrokových i jiných, ano i vydavatelů mnohých listů českých, činovníků našich a předáků obvyklejše česky se ani nemluví a výchova je dle toho. Jak se tedy můžeme opovážit žádati něčeho jiného od těch lidí prostinkých, jak můžeme jim vlastenečtí epát, předstírat jeho výhody a výsledky, když sami jen mlátíme prázdnou frází a v nicotném hováme si pozlátku.

Nebudiž z toho všeho co v tomto a předešlém článku povědíno bylo, souzeno, jako bychom jenom my zde v této nové vlasti naše pouze chybovali a pokud čistoty mateřského jazyka v mluvě a písmě se týče byli nejvinější, ba právě naopak. Tam doma v Čechách, tedy u vlastního krbu, kde není stísněných poměrů a cizího prostředí, kde tolik krásných jest vzorů české vědy, českého umění, práce a pokroku píše se někdy v českých listech tak — listech prvního řádu — že člověk prostý, aby četl tu češtinu českých novin za pomoci několika slovníků. Zde malý doklad:

“Upadla pod vlivem hysterického mutismu a neřekla ani hlásku v této afonii, provázené ochrnutím artikulačního svalstva, jež pozbylo associační schopnosti. Konstatovalo se bližším šetřením, že před tím subjektivně stěžovala si nemocná na bolení hlavy, jež vzniklo po affektu duševním, po leknutí se čehos. Byla přivedena k sobě záhy a stav její se reparaoval.”

Pisatel chtěl být bez pochyby hodně odborným v dotčené rubrice zpráv denních i napsal něco, čemu se má říkat, že jest české. A takových a podobných příkladů, nehledě ani k obsahu listů českých opravdu odborných, mohli bychom vyjmenovati tu celé spousty, vedle zrovna některých menších listů i sokolských.

A pak se divíme zde, že lid náš neocení dosud význam výchovné instituce české jakým jest Sokolstvo, že neocení vliv dobré české školy, dobrého listu českého, dobré české knihy. Co tu jest ještě práce!

Doma, kde lid stoletými útrapami a nátlaky ve své mravní hodnotě a síle byl porušen, tam pojednou ho vyhoviti nelze a zde v nové vlasti naší pouhý nárek také nestačí, jako úsilovné, opravdové snahy vzdělavatelné, výchovné a opravdu české. Najednou vše přes koleno lámati nelze, tolik uznáváme, jako také uznati musíme veškeré ty námahy, strasti, strádání a starosti těch prvých, kdož byli před námi a cestičky pohodlné poměrně nám vyšlapali. Když uvědomili jsme si, že směr, jakým se veškerý téměř život náš v posledních dobách bral, jest chybný, že třeba obrátit, nežli bude zcela pozdě, bude také na čase, abychom uznali, že chceme-li tu být na dlouho, že musíme se přidržeti právě toho co sílu a utužení má ve štítu. Okamžité záchvěvy, tak zvané národní podniky celkem bezvýznamné, nepraktické a jen

hodně peněz pohleující, výsledky bez práce skutečné, přestávání na okázalosti, marnivosti a zálibě musí přestati — musíme přikročiti k práci a zase práci, české práci, českou mluvou, českým písmem, vedle síly tělesné i mysle vývoje. Bořit dovede každý, stavět bez pověstné české závisti neumí nás mnoho...

ŽENA V NÁRODNÍ JEDNOTĚ SOKOLSKÉ.

Úkolem našim jest povznesení tělesné i mravní síly lidu našeho. Národní Jednota Sokolská pak úkolu toho si vědoma přijala před dvěma lety na sjezdu svém usnesení, jež ve sdružení našem poskytovalo z valné části rovná práva ženě i rovné povinnosti. Byl prvý to krok, abychom tak děli emancipaci a dojísta jen v souhlasu se všemi jinými snahami pokrokovými, jakž zejména v zemi této volné se jeví zvláště v organizaci naší. Nastává však hned otázka, jestli krok opravdu byl úplným, jestli to co při dobré vůli naší se stalo nese i žádoucí ovoce, zdali tu pokrok zjevný. Žel na tuto otázku dnes po dvou letech sotva mohli bychom odpověditi zcela.

Vždyť ještě tolik sborů sokolek, jež neuznaly dosud za dobré k N. J. S. se přihlásiti a nevidouce bezpochyby nijakých zvláštních výhod celkových pracují vedle členstva dotyčných sborů svých, jako pilné včelky a pomáhají bratřím svým namnoze tížící je břímě, dluhy na Sokolnách vážnoucí — uplácti. Vedle toho ovšem eviči a tu a tam právě v tomto ohledu mohly by i mnohým bratřím býti vzorem.

Nyní však přistupme k vlastnímu jádru věci. Jestli nám záleží na povznesení tělesné i mravní síly lidu našeho, tož přece musíme přiznati, že právě žena z příčin pochopitelných a úkolů její již samou přírodou vykázaných, jest tou hlavnější částí toho lidu o jehož utužení a uzdravení usilujeme. Víme sice, že charakter se stává, ženy pak zvláště, závislým od prostředí, v kterém jsme se narodili a žijeme a tu ona hlavně v rodině zůstávajíc až do svého provdání a podobně nejlepší může být pracovníci pro věc naší, ano i tehdy, když se provdá. Jestli zůstane naší po provdání záviset bude jistě jen od toho, pokud výchovné snahy naše a prospěch tělocviku vůbec uznala sama a se činností v našich kruzích přisvědčila. Aby uznala toho dovedeme my — totiž máme dovést — působením našim v evičárnách a sborech a tu jedná-li se o rodinu sokolskou v užším smyslu prospějeme celku našemu, když starati se budeme hlavně o první a nejzákladnější podmínku svého bytí a své budoucnosti, totiž o utužení se nás samých. Budeme-li my utužení, zásad svých dbali a hlavně i svého původu českého, budeme-li mít my silné a obětí schopné bratry charakterní pak budeme moči snáze vyjiti sestrám našim vstříci i dorostu našemu. Považte jen, jestli jest otec, bratr sokol silným v povaze své přeneše záhy tuto sílu na vnímavou mysl ženy své a tato jako dobrá matka při-

činí se již, aby i ty dívky jejich byly dle toho. Proto zakládáme vedle sborů našich odbory ženské, kde sdružujeme české dívky a české ženy, abychom jim poskytli vše dobré, co v ohledu tělesné výchovy můžeme dáti, abychom naučili je znáti hodnotu zdraví a spůsobilosti jejich na doby příští a co hlavního, abychom je zachovali rodu svému na nejdéle. Pouhým přijetím článků stanov a ustanovením sborovým není přece ještě vše vykonáno, aniž stačí ustanovení stejných příspěvků a stejných výhod napsaných. Tu musí se jít ještě trochu dále, musíme k nim, musíme i k dorostu a to trochu hloub, aby všeliké ty zjevy nečeské a nesokolské ze Sokolen našich vymizely. Zde shromažďujeme veškeré příslušníky naší národnosti, bez rozdílu stavu, věku a pohlaví musíme heslům našim také ve SKUTEČNOSTI A NEJEN NA PAPIŘE dostáti a dle zásad našich všude a vždy jednati, tak aby rovnost, volnost a bratrství nevyzněly jen v pouhou frázi a vývin nás všech byl tělesný i mysle české, sokolské.

Pochybujeme velice, že stává mezi námi jiné organisace, která vůči ženě zachovává se s tak naprostou bratrskostí, jako právě naše N. J. S., však hned v zápětí dovolujeme si tvrdit, že ještě mnoho žen, ba i sokolek, sester našich ani nezná úkoly tohoto velikého celku našeho a proč jich nezná? Protože namnoze jsme jim sami o nich nepověděli, sami je nenabádali, aniž snažili se o práci celkové je poučiti a uvědomiti. My jednoduše spokojili se, když nám tu aneb onu částku peněz do pokladny přinesly a ve lhostejnosti své a pohodlí ani jsme se neptali, zdali by sestry milé chtěly s námi. Jinde opět není porozumění vlastní věci samých sester, jež strachujíce se, že poplatky k N. J. S. by nevydržely dobro celku, nepochopené a jim nevysvětlené, ze stanov N. J. S. nevysvítajíce nikterak, jednoduše míjí.

Jestli ve státu výchova lidu týká se občanstva veškerého, všech příslušníkův obce nelze tu ještě říci, že stát rovnal by se ve složení svém soukromé organisaci a protože stát neuznává ještě dnes rovných práv žen všude, nemusí tak rozhodně být v organisaci soukromé, zvláště pokrokové. Tam člověk jest nucen být příslušníkem tohoto státu, zde ale sokolem být nemusí a proto dobrovolná kázeň u nás dojistá jen více vyvážá a rovnoprávná usnesení daleko větší mají význam. Proto jestli učinili jsme my sokolové američtí v N. J. S. sdružení, krok ku předu, davše sestrám našim aspoň trochu toho uznání, které ženě právem jen náleží, dejme jim uznání VŠECHNO a ve všem celku našem konání a ony jistě pak spíše půjdou mezi nás a jako pro své jednotlivé pracují sbory budou pracovati pro veliký celek náš. Zkrátka nenechme je jen platit příspěvky, ale dejme jim i trochu více práv, trochu těch výhod z celkové organisace plynoucích. Vždyť dnes ani ve V. V. o nich slyšet, ani jim ten list náš neposkytujeme bez podmínky, ani zastupitelství na sjezdu ne-

dáváme jim ještě dosti přímo. Ba nyní kdy o Svazu se jedná nikde a dosud nikdy neptali jsme se těch, kdož jinak všude s námi jsou co ony tomu říkají a jakž přály by si stanovisko své míti utvářené. Pravda dali jsme sestrám více, nežli německých turnerů Bund, ano i více, nežli mnozí bratři naši v Čechách by jim dopřáli, ale podle soudu našeho přece tu ještě něco kdes chybí, někde něco vázne. A to něco záleží v tom našem neuvědomění si, že otázka ženská v tělese výchovném nejprve by rozluštěna býti měla. Jestli jest na straně sester našich mnohých váhavost, nerozhodnost a různé ohledy ty jsou jistě jen významu podřízeného a začneme-li pilně ode dneška pracovat nejprve u sebe, pak sester našich a dorostu, jdouce a zasahující tak přímo do rodin našich, seznáme záhy co vše pro dobrou věc naši sokolskou, pokrokovou a svobodomyšlnou lze při trochu dobré vůli české vykonati. Ale ve snáhách našich prospěti musíme býti dosti karakterní, bez ohledů na to jestli si rozlijeme oet brzy zde a tu zase onde, nesmíme se strachovati, že někde narazíme a obchod náš utrpí, nesmíme být až ošklivě praktičtí a ješitní, dávající také celku co jeho jest. Jednoduše musí u nás nastati pronikavá náprava v nás samých, aby nemohly trvat takové poměry, jaké dnes žel jsou v některých sborech našich, kde ve evičně po českém pelu již není, leda nějaký obraz a diplom na stěně, ani památky a dorost není cele náš, aniž by se dělo co na jeho záchranu. Pokud pak sokolek se týče tu pouhý tanec a zase tanec není a nemůže být vše, jako výmluvy nestačí, že k N. J. S. proto ještě se nedaly, že nemají dosti schopných činovnic, že nemají dosti času a jednak příležitosti k práci spolkové. Nejsou vždy jen hlavními činiteli muži, ale mnohdy žena více zmůže, nežli několik mužů najednou a pokud hospodárnosti se týče a pořadu mnohého dají nám bratřím vždycky co proto, ať již jsou to sestry manželky, matky, aneb dívky, jež zdravé a silné v kruhu sokolském vychované dovedou-li prospět sobě, sboru svému, dovedou i prospět celku veliké naší jednotě. Tu každý předsek, každý předpotopní náhled a každé ustanovení všelikých církví a živlů zpátečnických musí ustoupit a ustoupí PRAVDĚ, že chceme utužení lidu našeho veškerého.

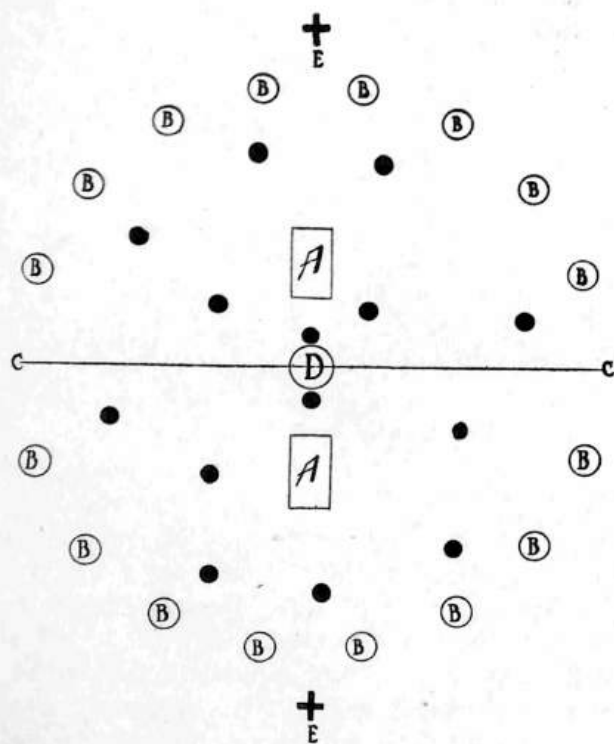

HRA "KAPITÁN" (CAPTAIN BALL).

Vedle míčové hry ("indoor base-ball") a "házené do koše" (Basket ball) nejoblíbenější hrou v tělocvičnách vyšších škol chicagských jest hra zvaná "captain ball"; nazvali jsme hru tu dle anglického "kapitán", ponechávající evičitelům na vůli zvoliti pro oblíbenou hru tuto vhodnější název. Hra tato, ačkoliv do jisté míry podobá se "Házené do koše", vlastně jest jakousi vydatnou průpravou ku hře této, má jisté výhody před "Házenou", z nichž

nejhlavnější jest to, že počet hráčů není tak obmezen, neboť může hrát počet takový, jak nám místo dovoluje a za druhé posice hráčů může se měnit, takže nestává vůbec žádného nebezpečí přemožení, jak se často hlavně u děvčat jeví při "Házené".

Hráči rozdělení jsou na dvě družstva, jako u jiné hry závodní a každé družstvo rozděleno jest na: Kapitána (captain), strážce (guards) a tak zvané "stánkáře" (basemen). Hřiště upraveno jest jak následuje: Nejdříve rozdělí se linií na dvě stejné polovice (C) a v každé polovici naznačí se v půl kruhu stánky (B). Počet článků, jakož i strážci řídí se dle počtu hráčů a chceme-li "strážcům" poskytnouti více příležitosti k vydatné hře, ustanovíme o jednoho neb dva strážce méně, nežli je stánků. V středu půlkruhu umístíme nízký můstek (A) neb hrajeme-li venku, jinak ono místo označíme a tam stojí hráč zvaný kapitán. (Maně mi tu napadá, že bychom mohli název "kapitán" změnit za "náčelník"). K vůli snazšímu pochopení podáváme zde výkres upraveného hřiště i s rozestavenými hráči.

- A. Kapitán (náčelník).
- B. Stánky, na nichž stojí hráči.
- C. Linie, rozdělující hřiště.
- D. Střed, kde vyhodí se míč mezi dva hráče, jako při "Házené".

● Strážci.

E. Košík (jakého užívá se při "Házené").

Řekneme nyní, že hořejší strana hraje proti dolejší — tudíž strážce, náležející k straně hořejší, hrají na "nepřátelské půdě" (dolejší) a strážci náležející k straně dolejší, odeberou se do pole hořejšího. Dva hráči, kteří se předem ustanoví, postoupí ku středu

(D), a ostatní strážci rozestaví se v nepřátelském poli dle libosti. Cvičitel neb rozhodčí vyhodí míč (jakého užívá se při házené do koše) mezi dva středná strážce, a tím hra počíná.

Tak jako při "házené" účelem hry jest vhoditi míč do koše, tak při hře této cílem hry jest hoditi míč kapitánovi; však cíl hry je dosažen jen tehdy, když kapitánovi míč hodí kterýkoliv z hráčů na "stánku" stojící.

Povinností hráčů:

Povinností strážců, v nepřátelském poli hrajících, jest zmocniti se míče, v letu neb na zemi, aby nedostal se do rukou na stánku stojícím — a nemohou-li tomu zabrániti, musí snažiti se o to, aby míč nedostal se do rukou kapitána. Jakmile kterýkoliv ze strážců míče se zmocní, hodí ho rychle jinému strážci, nejbližší rozdělující linii stojícímu, a ten opět snaží se hoditi ho do druhého pole, některému ze své strany, na stánku stojícímu, který snaží se hoditi míč kapitánovi, což opět druhí strážci překaziti se snaží. Strážcům dovoleno jest pohybovati se po celém hřišti dle libosti, nesmí však překročiti linii hřiště dělicí. Někteří cvičitelové dovolují strážci míče se zmocnivšímu, běžeti s míčem až k linii a odtud své straně na stánek míč hoditi, však lépe jest zachovati pravidlo jako při "házené", že míč se nesmí "nésti", nýbrž z místa jinému hráči hoditi. Tím cvičí se hráči lépe v házení a chytání. Též někde dovoleno jest "stánkáři" míč z rukou vyraziti neb vytrhnouti, však při větším počtu hráčů vede to často k nepřístojnostem a proto lépe jest zachovati pravidlo, že strážce smí zmocniti se míče až když tento jest hozen.

"Stánkáři" musí zůstat na svých místech; stánek jejich označen jest na podlaze buď křídou, neb použitím lze nízkých můstků, někde mají k tomu již hotové stánky ze silného papíru nebo tenkého prkna. Podaří-li se strážci hoditi míč "stánkáři", snaží se tento hoditi míč kapitánovi; vidí-li ale, že kapitán je strážcem, může hoditi míč na jiný stánek a tak rychle míč z jednoho stánku na druhý házet, až strážci honbou za míčem se rozptýlí a tu výhodná chvíle se naskytne, míč kapitánovi hoditi. Hráči na stánku dovoleno jest jednou nohou stánek opustiti, chce-li míč v letu zarazit, zachytiti neb ze země zvednouti, opustí-li však stánek oběma nohama a míče se zmocnil, musí vydati míč nepřátelskému strážci. Podaří-li se jedné straně hoditi míč kapitánovi, čítá se straně jeho dva body, načež hra počne znovu jako při počátku. Stává se často, že nepřátelští strážci kapitána tak obklopí, že nelze mu míč hoditi a v případě takovém mohou "stánkáři" pro svoji stranu získati jeden bod zcela jinou cestou, a sice, podaří-li se jim hoditi míč od jednoho stánku ke druhému tak, že míč prošel rukama všech "stánkářů", od prvního až k poslednímu, "oběhnuv" tak bez přerušování celý půlkruh. Podaří-li se jim to, čítá se jejich straně jeden bod; jakmile ale strážci vidí, že soupeři

touto cestou snaží se získati bod, opustí kapitána a pokouší se hru překaziti a té chvíli obratný stánkář může použití a míč kapitánovi hoditi. Kapitán, když míč chytí, musí oběma nohama stát na svém stánku; sestoupil-li se stánku, aby míč chytil, neb vlastní převahou byl nucen stánek opustiti, body se straně jeho nečítají. Byl-li však strážcem strčen ve chvíli, kdy míč chytil, jest k dvěma bodům oprávněn, i když stánek svůj opustil.

Některá pravidla:

Veškeré strkání, míče z rukou vyrazení a p. jest zapovězeno.

Stráž může hoditi míč i kapitánovi, leč v případě tom žádného bodu se nečítá; 2 body se čítají jen když míč jest kapitánovi hozen hráčem na stánku stojícím; obdrží-li ale kapitán míč od strážce, může ho rychle hoditi "stánkář" a tento zase hbitě hodí ho zpět kapitánovi.

Má-li "stánkář" míč, nemůže ho hoditi ani kapitánovi ani spoluhráči svému na jiném stánku a nechce-li míč ztratiti, může ho hoditi zpět kterémukoliv strážci.

Aby se hra zbytečně neprodlužovala tam, kde evičitel nedovolí míč z ruky vyraziti, není dovoleno stánkářům neb strážci držeti míč déle nežli tři vteřiny. Překročení pravidla tohoto trestá se tím, že musí míč vydati strážcům strany druhé.

Střední strážci, mezi něž evičitel neb rozhodčí míč vyhodí, chybují často tím, že udeří míč tak, že tento vpadne do rukou nepřátelského strážce. Nejlépe jest, může-li střední strážce míč chytiti, aneb odraziti jej přes hlavu na zad, aby chytiti jej mohl některý z jeho spoluhráčů.

Hraje se určitou dobu a strana, která za tu dobu více bodů získala, vítězí.

Čtenář si asi povšiml, že na našem vyobrazení jest též naznačen košík (E). Původně při hře té nebylo košů užíváno, ale v pozdější době v tělocvičnách, kde mají koše zavěšené pro "házenou", sloužili "házenou" s "kapitánem" různými způsoby, a sice: 1. Jakmile chytí kapitán míč, může hoditi ho do koše a podaří-li se mu to, čítá si jeho strana jeden bod více. — 2. Kapitánovi jest za to, že míč chytil, dovolen "svobodný hod do koše" (free throw) a nepodaří-li se mu, může po něm s místa kapitánovu učiniti "svobodný hod" "stánkář", jenž byl míč kapitánovi hodil. 3. Někde hrají opět takto: košík nemá dna, takže míč do něho vhozený vždy vypadne. Při hře této jest jeden "stánkář" přímo pod košem, kde míč košem prolétnuvší zachytí a hodí ho stánkář buď na pravé neb levé straně, kteří opět míč do koše hoditi se snaží. —

Tak dalece ale, jak naše zkušenost sahá, lépe jest hráti hru tuto pouze jak shora naznačeno, neboť jinak hráči věnují přílišnou pozornost koši a hra "kapitán" se potom ztrácí v "házené". Jsou-li strážci honbou za míčem unaveni, vymění místa se "stán-

káři". Hra tato jest s velkou zálibou pěstována dívkami vyšších škol a doufáme, že i naše sokolky ji pilně pěstovati budou.

DOBY MLÁDÍ, DOBY ŠTĚSTÍ.

Zdá se ale, že doby, kdy mládí bylo pro děcko nejšťastnější chvílí jeho života, náleží již jen minulosti. Pozorujte jen ze školy se vyhrnuvší drobotinu, všimněte si bedlivěji chlapců a děvčat — a ubledlé obličejce jejich budou vám samy žalovati na nynější moderní způsob výchovy, která činí z chlapců chováním děvčata a z děvčat pouze křehké, voskové loutky.

Kde jsou ty doby, kdy chlapeč jak divoká hříbata řítla se ze školy a popouštěli úzdy své překypující a po několik hodin v mezích udržované energie, kdy děvčata s veselým smíchem hrnula se ven, kdy z tváří jejich zírало na vás zdraví a veselost šťastného, bezstarostného mládí.

Dnes spatříte děti, sotva že do školy vstoupily, s nevyhnutelnými okuláry, vidíte děti s lícemi bledými, zuby zkaženými a soustavou nervovou rozrušenou. Kdo nese toho vinu?

Jest to moderní doba — která má spoustu jiných hříchů na svědomí — a která zavinuje, že četné děti ubožátka vyrůstají, aniž by poznaly nejšťastnější doby života lidského.

Jsou to ale hlavně moderní maminky, které, aby vyhověly panující módě, chtějí mít z útlých deerušek ve všem vyškolené slečinky, a z chlapečků voskové panáčky. Mnohým rodičům nestačí, že děti jsou přetíženy duševní prací ve školách — nutí dítky své k nesčetným jiným pracem, jako je vyšívání, zpěv, krasořečnictví, malba, a j. a j. — a když k tomu všemu přidruží se časté "party", kde děti tráví celé noce, dětské taneční zábavy a na konec nezdravá, pohodlnými maminkami na rychlo upravená strava — není divu, že děti předčasně chřadnou, a že ve skupině dětí nalezneme více bledých tváří s výrazem truchlivosti, nežli obličejů zdravím, veselostí a štěstím zářících.

A proto voláme k těm, s nimiž jednou měsíčně si můžeme pohovořiti: nedopouštějte se aspoň vy toho zločinu, jakým jest olupování útlých dítek a jejich šťastné mládí. Nechte je skotačit, buďte jim při tom rádeci, aby nezabíhaly do krajnosti, ba kde to možno, buďte jim při hře společníky, aby dítky vaše v pozdním věku s láskou a potěšením vzpomínaly na domov, kde strávily nejšťastnější doby svého života, taková vzpomínka musí býti rodičům nejkrásnější útěchou v jejich stáří.

Nejlepšími lékaři na světě jsou dr. Střídmy a dr. Veselý.

SOKOL AMERICKÝ

ČASOPIS NÁRODNÍ JEDNOTY SOKOLSKÉ VE SPOJ. STÁTECH

Published monthly by the NATIONAL PRINTING & PUB. CO.,
566 W. 18th St. Chicago, Illinois

Official Paper of the United Bohemian Gymnastic Associations.

Vychází 15. každého měsíce v Chicago, Illinois

Pořadatelé:

Dr. J. RUDIŠ - JIČÍNSKÝ, Cedar Rapids, Iowa
Části přírodovědecké, zdravotní, atd.
JOSEF ČERMÁK, 1562 W. 16th St., Chicago, Ill. Části těl. pověšné
A. HALLER, 818 So. Ashland Av., Chicago, Ill. Části technické

Editors:

Veškeré dopisy pro "Sokola Amerického" buďtež zaslány hlavnímu pořadateli:
Dr. J. RUDIŠ - JIČÍNSKÝ, Cedar Rapids, Iowa

SUBSCRIPTION - - - - 75 cents per year
Předplatné 75 centů ročně - - - - Do Čech \$1.00

Kdo z Evropy zasílá předplatné mezinárodní poštovní poukázkou, sdělí tak rovněž i výpravčímu listu našeho, aneb jednateři V. V. Předplatné, jakož i oznámky do listu přijímá jednateř Výkonného Výboru N. J. S., aneb ustanovení jednateřové zvláštní.

JAN ČERNÝ, 437 E. 71st St. New York City, jednateř Výkonného Výboru

Redakce zodpovídá pouze za své vlastní práce. Příspěvky a dopisy do listu články, ilustrace, návrhy k těmto a jiné musí být v rukou hlavního pořadatele do 1. dne měsíce, v němž mají být uveřejněny a to ještě s výhradou, že práce pilnější a důležitější vždy mají přednost. Rukopisy se nevrací a neschovávají déle, nežli od čísla k číslu.

Přestěhování oznámí výpravčímu každá přesídliť se sokol sám, a sice možno-li do posledního toho kterého měsíce, s podotknutím, ku kterému sboru náleží. Nové, odstoupilé a vyloučené členy oznamuje tajemník aneb účetní sborů výpravčímu každý měsíc.

Tiskárna a výpravčí listu:

NÁRODNÍ TISKÁRNA, 566 W. 18th Street, CHICAGO, ILL.

ŽENA O ŽENÁCH.

"Žena prodajná, která netají se životem, jaký vede, dělá větší čest svému pohlaví, nežli žena taková, která bez lásky vstupuje v stav manželský, která nejenom že necítí nejmenší náklonnosti k muži, přec dává mužem tím se živit a stává se matkou jeho dětí."

Prohlášení toto učinila paní Margareta Holmes Batesová ve schůzi "zákonodárné ligy" v New Yorku, a celá řeč její byla nemilosrdným odsouzením žen takových, jichž jedinou pohnutkou při uzavírání sňatku jest, aby byla "zaopatřena". Řečnice nečinila žádného rozdílu mezi ženou, která za pouhé živobytí muži nemilovanému se zaprodá a ženou, která na veřejném tržišti tělo své nabízí — ba stavěla nešťastnici tuto vysoko nad onu ženu bez lásky provdanou.

Ačkoliv ve výroku paní Batesové obsaženo jest hojně pravdy, my přec neodvážili bychom se k tak bezohlednému snižování těch nešťastnic, které nastupují dlouhou cestu životem po boku muže, k němuž nechovají nejmenších pocitů náklonnosti.

Paní Batesová patrně zapomněla ve svém rozhorlení, že v mnoha a mnoha případech vinu hlavní nese výchova dívek, jimž rodiče od útlého věku vštěpují tu zásadu, že jediným cílem dívky jest provdati se, zůstatí svobodnou že jest hanbou a nemůže-li provdati se za muže, jehož miluje, ať provdá se za toho, kdo ji o ruku požádá a jest s to ji podporovati. A po našem náhledu jsou takové ženy spíše hodny politování, nežli takového bezohledného odsouzení.

Od dávných let již utkvěl nám v mysli krásný výrok jedné vynikající ženy, a sice, že "jen taková dívka jest s to zadati ruku svoji a zachovati si při tom svoji ženskou důstojnost, která dovede svoji existenci sama si uhájiti."

A v té okolnosti, že veliká většina rodičů proti této zásadě se prohřešuje, spočívá základ veškerého zla, zde mají počátek svůj manželské tragedie, které často končí před rozvodními, ba často i trestními soudy.

"K čemu potřebuje děvče vzdělání — neb nějaké povolání?" tak rozumují četní rodiče — i mezi námi Čechy je ta zásada pevně zakořeněna — "až vyroste, vdá se a nebude ji toho zapotřebí." A právě proto, že dívka není vychována tak, aby dovedla svoji existenci sama si uhájiti, čeká jen na tu chvíli, až přijde někdo, kdo se o ní bude chtít starati. "Může ho milovati — etíti — jej si vážiti?" tuto otázku si málo která předloží — vidí pouze své "zaopatření" a nechce-li, aby ji dále živili rodiče, nechce-li zůstatí jim na dále břemenem, učiní raději ten osudný krok, jehož obyčejně později lituje — a tak máme o jeden nešťastný manželský párek více.

Kdo v případě takovém zasluhuje spíše odsouzení, rodiče, anebo ta nešťastná mladá žena?

Kdyby matky na místě starostí o nějakého toho ženicha dbaly více toho, aby dcery byly schopny svůj chléb samy si vydělávati, kdyby jim spíše líčily ten bledý život, jaký tráví ženy po boku nemilovaných mužů, kdyby jim vštěpovaly zásadu, že je lépe býti neodvislou dívkou svobodnou nežli vdanou otrokyní — bylo by na světě méně rozvodů, méně zločinů a — méně ubohých, nešťastných dětí. Po našem náhledu paní Batesová odsoudila a snížila ty, které jsou spíše předmětem politování. č.

BUĎME SPRAVEDLIVÍMI.

Jako sokolové, kteří věří, že všestranný vývoj těla docíliti lze pouze rozumným tělocvikem všestranným, jsme rozhodnými odpůrci tělocviku takového, který navykli jsme si nazývati "sportem" — to jest cvičení takových, majících za účel pouze okázalost, neb dobytí cen nějakých. A prohlásili jsme na tomto místě nejednou, že "sport" takový zůstává "sportem", ať už provádí se na prostranném hřišti našich universit anebo v tělocvičně na sokolském náradí.

Bedlivý pozorovatel musí záhy přijíti k náhledu, že my sokolové často nebýváme v posudech svých spravedlivými. Vidíme-li amerického athleta pěstujícího jen skok, neb pouze běh, odsuzujeme takové cvičení jednostranné co nejrozhodněji — kdežto v tělocvičnách našich vychováváme si buďto jen hrazdáře nebo bradláře. Odsuzujeme americké skokany neb běhouny, že mají vyvinuty pouze nohy — kdežto u nás pečujeme pouze o mocné svalstvo na pažích, abychom mohli býti předmětem obdivu při veřejném vystoupení, třeba při tom hrudní kostra byla zanedbána neb nohy jen s těží mohly tíhu naší udržeti. Užene-li si běhoun chorobu, která jej v dosti mladém věku zklátí v hrob, hned s velikým hlukem poukazuje na "škodlivé následky sportu" — ale když nadlidské nepřirozené napínání sil vyžádá si oběť v naší tělocvičně, snažíme se svést to na něco jiného, jenom abychom "své věci" před veřejností neuškodili.

A proto opakujeme, že jsme v posudech svých často velice nespravedlivými, což nám jako sokolům rozhodně nepřísluší. Vidíme-li vadu jinde, zkoumejme dříve sebe, nespátříme-li ji též na sobě — a stane-li se, že přepínání sil stane se někomu z našich řad osudným, nevykrucujeme se před veřejností, že se "úsudky o příčině truchlivých následků liší", ale řekněme mužně a otevřeně tu pravou příčinu a prohlášíme zároveň, že starati se chceme o to, aby výstřednosti podobné z našich sokolen byly vymýšleny.

Bud'me spravedlivými a při tom vždy otevřenými, mužnými. Neostýchejme se přiznati se ku svým vadám a hled'me zároveň co nejrychleji je odstraňovati.

Z DĚJIN TĚL. SBORU DÍVEK A PANÍ V NEW YORKU.

Roku 1882 kdy myšlenka sokolská nalezla již pevné půdy mezi Čechy new-yorskými, o jejíž rozšíření pracovali všemožně naši čilí sokolci, naše dívky zasáhla touha, stát se užitečnými na poli sokolském, kde vedle bratrů, chtěly i ženy tužiti síly své a raziti cestu ušlechtilé věci sokolské. Tu několik probudilých dívek požádalo tehdejšího náčelníka sokola Al. Vokála, aby přednesl ve schůzi Těl. Jed. Sokol žádost, zdali by jednota poskytla dívkám též výhody cvičení. Ve schůzi bylo usneseno, aby dívky si založily samostatný sbor. K cíli tomu záhy zvolen byl agitační výbor, sestávající z br. Al. Vokála, Aug. Tesaře a J. Růžičky. Výbor pracoval neunavně, až podařilo se mu dne 19. prosince 1882 svolati ustavující schůzi. První schůze zahájena byla starostou jednoty br. Ferd. Růžičkou. Ve schůzi té bylo přítomno 16 dívek, i agitováno horlivě dále a již ve třetí schůzi 19. ledna 1883 přihlásilo se 20 dívek, jako zakladatelek Těl. Dívčího Sboru. Byly to následující sestry: Joh. Bartlova, Anna Hanouskova, Jos. Havlova, Anna Jelínková, M. Jelínková, Barb. Jelínková, Jos. Jelínková, Ant. Klečáková, Jos. Klečáková, Ant. Procházková, M. Pokorna, Jos. Růžičková, M. Říhova, M. Štěníčková, Barb. Štěníčková, Paul. Vinšova, Ant. Vinšova, Anna Vinšova, M. Vojtišková, Ant. Vojtišková. Za prvé činovnice zvoleny byly: Ant. Klečáková starostka, Paul. Vinšova náměstka, Jos. Klečáková zapisovatelka, Ant. Vinšova účetnice, Ant. Procházková pokladní. Sestry ustanovily hned \$1 vstupného a 20 centů měsíčních příspěvků. Br. Al. Vokál, který od počátku jevil největší zájem ve zbudování sborů sokolek, vyšel vstříc

sestrám, zapůjčiv svoji místnost ke cvičení, i byl také jejich prvním cvičitelem. Cvičila se nejvíce tehdy jen prostná a pořadová. Všechny sestry byly nuceny cvičení navštěvovat, vynechaná cvičení bez omluvy podléhala pokutě. První účel sboru byl ovšem tělocvik a sestry nikterak nešetřily tam kde bylo třeba odměniti aneb pobídnouti k větší činnosti v tom ohledu. Pořádaly veřejné cvičení začek i členkyň, přispívaly na školy české, podporovaly některé podniky vlastenecké, hleděly tím způsobem uvésti se v známost a přesvědčiti širší kruhy, že prospěšný a užitečný jest tělocvik též i ženě. Těžký měly začátek ty naše zakladatelky, neb musely bojovat proti zlému předsudku, vůči ženskému tělocvik panovavšímu vůbec. Roku 1884 příspěvky zvýšeny na 25 centů a zavedena podpora v nemoci a v případě úmrtí. Podpora úmrtí obnášela od každé členky 1 dollar, v nemoci 3 dollary týdně. Podpora v nemoci nebyla udělena však stále, pouze v nouzi se ocitnuvším sestrám.

1885 sbor čítal 40 členek, jmění spolkové obnášelo \$200. Sestry zřídily si vycházkový stejnokroj. Cvičení byla dosti četně navštěvovaná, následkem toho uznaly jsme potřebu stálého cvičitele, o kterého požádaly Těl. Jed. Sokol. Jednota, která vždy laskavě hleděla podporovati sesterský sbor, odporučila br. Pavlíka, jenž ochotně převzal cvičení, které velmi zdárně prospívalo. Zároveň dosavadní místnost ke cvičení již nestačila a sbor nucen byl se přesídliti do "Nár. Budovy" (v dolejší části města). Táž byla v té době českými spolky zakoupená a k rozličným spolkovým účelům přestavěna. V tom čase též vydáno svolání k rodičům, aby posílali své dívky do cvičení a tak opět nově vzkříšena dívčí škola. Sbor věnoval 1887 vlastním nákladem pořízený americký prapor první sokolské výpravě do Čech. Prapor ten byl ponechán v Čechách jako v upomínku a síce v tělocvičně Pražského Sokola. Zároveň vyslal tehdy sbor do Prahy zástupkyni sestru J. Růžičkovou, ku sletu všesokolskému. V době, kdy br. J. Pavlík dlel v Čechách s výpravou sokolskou, převzal cvičení br. J. Ljer, později pak po dobu 2 let byl cvičitelem br. Cerel.

Roku 1888 založená tělocvična v hořejší části města v místnosti P. Pospíšila, kde byla první cvičitelkou sestra Anna Vinšova, po ní pak J. Fiala a sestra K. Řáhová. Posléze se uchopil školy té br. Aug. Tesař, jehož vedením škola utěšeně zkvétala, dokazujíc nejlépe důležitost tělesných cvičení i pro dívky a ženy.

Roku 1890 připojil se k nám sbor morrisanských sokolek v počtu 12, jako odbor sboru newyorského. Sestry řídily své vlastní schůze a cvičení a do T. J. S. tedy sboru newyorskému pak podávaly zprávy a odváděly příspěvky. Sbor morrisanský byl založen roku 1889 jako samostatný sbor, kde sestry byly by nuceny spravovati veškerý svůj majetek samy. Snad by sestry byly lépe prospívaly tímto spůsobem, však jako odbor klesaly. Následkem neustálých neshod a nedorozumění, bylo usneseno roku 1894, aby sestry morrisanské byly samostatným sborem, že jim budou příspěvky, které ke sboru odvedly, vráceny, aneb aby navštěvovaly schůze a cvičení v New Yorku a náležely ke sboru jednotlivě. Sestry se rozhodly pro poslední a tak se odbor morrisanský rozpadl.

Na závody do Milwaukee, Wis., roku 1891 byl sbor vyzván i vyslal dvě sestry Kat. Řáhovou a Jos. Jandovou. Oběma sestrám se dostalo velkého uznání za jejich vyevičenost, kterou objevily jak na náradí, v šermu i v kroužení kůželi. Sestry tehdy vyevičil s velkou obětavostí br. J. Pavlík, jemuž ovšem nemalé zásluhy o nás vůbec přísluší.

Konečně roku 1892 nastalo téměř hromadné stěhování Čechů do hořejší části města. Většina sester se též přesídlila, následkem čehož sbor byl nucen hledati cvičírnu v tamnějším okolí. V letě eviřilo se v letním eviřišti Sokola, tak zvaném Brown's Parku, při východní řece v 65. ul., kde bratři sokolové vždy jeden den v týdnu vyhradili sokolkám, v zimě pak se cvičilo v místnosti p. Mašina, kterouž byl sbor laskavě zapůjčoval. V té době navštěvovalo dětskou tělocvičnou školu nahoře v městě kol 40 začek, v dolejší části

města byla škola i nadále vydržována vedením br. V. Hampla.

Roku 1893 ochabla návštěva cvičení docela, sestra náčelnice v té době si stěžuje, že nemají žádného cvičitele, ani náčini, místnost ke cvičení jest malá a nízká. Bylo usneseno zakoupiti nějaké nářadí a požádati Těl. Jed. Sokol o cvičitele, načež br. Pavlík, vždy učenlivý vůči sokolkám, se opět ujal nadšeně práce a cvičení. Tu opět vše šlo hladce a sbor náš všestranný jevil pokrok.

Až do roku 1893 byly přijímány ke sboru jen členkyně svobodné, však téhož roku usnesení změněno, aby byly přijímány i členkyně provdané, až do stáří 35 let. Na základě tom sestaveno dosavadní jméno: Těl. Sbor Dívky a Paní.

že postavením tělocvičny, dostane se i jim vhodné i slušné místnosti, kde budou moci i dále vedle bratří sokolů zdárně působiti. Návštěva cvičení byla ale tak slabou, že cvičitel vůbec nechtěl cvičiti méně než 24 sester. Sestra starostka A. Veselá, nejednou povzbudila sestry ve schůzi, poukazujíc jak velký význam má tělocvik pro dívky, načež se vždy opět sestry vzhopily a přihlásily do cvičení.

Považují za vhodné i zmíniti se, že roku 1896 zavedená tělocvičná škola ve středu města v 39. ul., kde vedením br. J. Fialy cvičilo asi 23 žákyň, netěšila se dlouhému trvání, byla rozpuštěna a žel zároveň zanikla těl. škola i v dolejší části města. Téhož roku byly pořádány přednášky společného cvičitele br. Mendíka, kterých se i některé sokolky účast-

Zakládající členky Těl. Sboru Dívky a Paní v New Yorku, založeného roku 1882.

Fot. Jos. Základník, New York.

Joh. Hrochová Anna Štrausová Pavlína Scheidrová
Anna Veselá Antonie Štěpánková

Roku 1894 sbor přesídlil se do místnosti P. Šťastného. V té době počal sbor rychle vzrůstat, čítaje 80 údkyň a jmění obnášelo \$1000. Dne 25. července byla otevřena stálá podpora v nemoci a měsíční příspěvky zvýšeny jsou na 35 centů. Sborové účastňování se pohřbu omezeno pouze na 4členný výbor. Zároveň zřízen stálý pěvecký dámský odbor, kde vedením br. J. Reindla později též p. V. Rabocha sestry spolunúčinkovaly ve všech koncertech, operetkách a operách pív. odb. Těl. Jed. Sokol pořádaných. V dramatickém odboru a přednáškovém, sokolky byly činnými již v dřívějších letech.

Když pak se 1895 počalo jednati o stavbu Sokolny Těl. Jed. Sokol, sbor všemožně byl nápomocen, zapůjčiv bratřím na stavbu téměř celé své jmění. Sestry věděly,

nyly. V květnu pořádal sbor bazar ručních prací, čistý výnos obnášel \$544. Sbor přidal k obnosu tomu a zařídil za \$820 v tělocvičně Sokola pěkné jeviště.

Když 1897 Sokolna byla dostavěna a členky počaly cvičiti, sbor čítal 120 členkyň, jmění obnášelo \$1,800. Návštěva cvičení nebyla jak se očekávalo, sestry měly pěknou místnost, ale cvičení navštěvovaly slabě. Průměrně cvičilo členek společně s čekankami asi od 18 do 24. Průměrná návštěva žaček kol 110. V roku tom ujal se cvičení sokolek br. F. Martyny.

Br. Aug. Tesař odecestoval, na jeho místo jako cvičitel žaček nastoupil rovněž br. Martyny, později pak cvičili žačky br. F. Bartuněk a br. V. Hampl.

Konečně odložily jsme náš vycházkový stejnokroj a

zároveň zrušily pokutování nesúčastnění se pořadových jakož i usneseno, aby každá svobodná sestra místo kroje vycházkového, si zřídila kroj cvičební. Také pokutovaná návštěva cvičení, jak byla zavedena od počátku založení sboru, byla během tohoto času zrušena. Již roku 1890 usneseno, které sestry nemohou cvičení navštěvovat, aby platily více na příspěvkách a navštěvovaly měsíčně pořadové. Nezůstalo na usnesení tom, neboť provdané sestry nechtěly chodit do cvičení vůbec. Následkem toho sbor nahlédl, kde tělocvik nenajde sám porozumění a lásky, tam pokuty a vynucované nošení stejnokroje, ničeho nezmůžou.

z dřívějších let, ačkoliv zápisky od založení sboru jsou zachovalé, tož záznamy o cvičení úplně schází. Ostatně poslednějších letech nebyly zprávy ty opět podávány pravidelně. Proto obmezím se pouze na zprávu za poslední 2 leta:

V roku 1903 cvičilo se 46krát.

Úhrnná návštěva členek 1,067, průměrná 26.

Úhrnná návštěva čekanek, žaček od 14 do 16 let, 850, průměrná 19.

V roku 1904 cvičilo se 46krát.

Úhrnná návštěva členek 1,427, průměrná 31.

Nynější činovnice Těl. Sboru Dívek a Paní v New Yorku.

Fot. Jos. Záklasník, New York.

Barbra Částková,
důvěrní.

Frant. Nejedlá,
účetní.
Mar. Šimůnková,
náměstka.

Joh. Voříšková,
tajemnice.

Anna Veselá
starostka.

Emilie Bebrová,
pokladní.

Roku 1902 návštěva cvičení valně se zlepšila. Sbor zyslal 12 sester vedením br. F. Martynyho na župní závody do Baltimore, kde sestry obdržely první četové ceny, a několik jednotlivých. Jaká to byla radost nad výsledky práce opravdové! A hle, již roku 1904 účastnilo se 12 sester sletu a závodu v St. Louis, kde obdržely ve vyšším i nižším oddělení první četové ceny a řadu cen jednotlivých. Sbor připojil se k N. J. S. a zároveň zaveden cvičitelský sbor. Tu zdálo by se, že byly jsme již u mety vytčené a přec co ještě čeká práce!

Byla bych ráda podala úplný přehled návštěvy cvičení

Úhrnná návštěva čekanek 1,176, průměrná 25.

Průměrná návštěva žaček do 14 let jest as 180.

Sbor čítá 224 členek a jmění obnáší \$3,500. Nejplněji členky jsou každoročně odměňovány. Též žačky jsou každým rokem při vhodné zábavě podělovány dárky. Sbor pořádá 2 zábavy v roce, výlet a zimní zábavu, též jedno divadelní představení ve prospěch Sokolny. Cvičení členek řídí již po dobu 8 let osvědčený, velmi účinný a bodrý náš cvičitel br. F. Martyny. V přítomné době převzal opět cvičení malých žaček. Br. Martyny jest první cvičitel, který zavedl u nás eviky ozdobných kroků a též i jiná rozličná

evičení, dívkám velmi užitečná, lehká a přiměřená. Též musím učiniti zmínku o některých činovnicích, které již řadu let jsou jak v úřadech, tak i v mnohých výborech spolkových. Předně jest to sestra starostka Anna Veselá (dříve Vinšova), která od počátku založení sboru jest jedna z nejčinnějších členek, jež hleděla pečovat s veškerým zápallem, nadšením a zájmem pro dobro sboru. Od roku 1892 zastává místo náměstky. Dále sestra F. Nejedlá (dříve Vinšova) první čekanka do sboru přijatá, od roku 1897 zastává úřad účetní. Sestra J. Voříšková od roku 1897 zastává úřad zapisovatelky. Vedle nich jest ovšem ještě hezká řada sester těch, které pracovaly a pracují pro dobro sboru do dnes. Ze zakládajících členek se dosud nalezá u sboru následujících 5 sester: Anna Štrausova, Jos. Hochova, Barb. Jelínková, Paul. Scheiderova, Jos. Jelínková, Ant. Štěpánková, Anna Veselá. Že sbor pokračoval a zkvétal jest nám děkovati předně našim začátečnícům, jež s neunavnou pilí a činností hleděly vždy působiti ku prospěchu věci naší společné. Též bratři Těl. Jed. Sokol, od počátku vždy byli sestrami nápomocni, radou i skutkem, poskytli vždy pomocné ruky své, když jednalo se o zájem celku, ale i sestry stály vždy po boku jejích, neboť snahy naše společné a účel stejný.

Pokusila jsem se podati stručný obraz dějin sboru, pokud jsem mohla se dočísti ze zápisků a částečně dozvědět se z paměti některých dosud činných sester. Sbor spočívá na dobrých základech, jen aby sestry i na dále udržely odkaz prvních našich žen a sester a dále pracovaly ku povznesení myšlenky sokolské, starajíce se předně o sušlechtění tělesné i duševní a zvláště pak o výchovu svěřené nám — mládeže naší. Jest nám ještě mnoho k vykonání, aby dostály jsme povinnosti té, doufám však, že časem dospějeme a porozumíme, kde třeba nápravy!

Na zdar!

M. Šimůnková.

Z NAŠICH KRUHŮ.

Hlídka domácí.

— Pokud jsme vystihli byly to zejména tři důstojné posmrtní vzpomínky čtyřicáté výročí úmrtí velkého sokola, Čecha a buditele národního Jindřicha Fuegnera, jež v rámci sborů našich zvláště vynikly, vedle všech těch menších snad, za to ale rovněž upřímných před šikem. Všude bylo patrné, že jsme si vědomi toho co Fuegner snažil se vtěliti v představu Sokolství, že vzpomínali jsme stejně dnů listopadových, jež v národě českém tolik mají udajů smutných. Je úmrtí tu Fuegnera, úmrtí Baráka, Jablonského, úmrtí velkého učitele Amose Komenského a jest tu nešťastné bitvy na Bílé Hoře vzpomínka trudná. Na kolik tu roků, na kolik obětí, však také na kolik vzorů pro práci pronikavou, jarou a rušnou. — Plzeňský Sokol a Sokol Slávský v Chicagu vzpoměly nejen našeho Fuegnera, ale i Komenského a to společně ve veliké dvoraně sboru prvního. Pořad vlastní byl večera toho důstojným, o Fuegnerovi mluvil br. Košar, o Komenském J. J. Král a širším kruhům podána příležitost poznati snahy zakladatelů našich i výsledky usilovné jejich práce. Že tu dva tak mohutné sbory se k práci sešly jen těší nás. Návštěva však měla prý být lepší, zvláště ale sokolů. Jinak již bylo v Town of Lake, kde sbory Praha a Pokrok rovněž k cíli tomu se sešly. Tu lidu bylo dost a dost, br. Buřata v delší řeči označil ty začátky Sokolstva českého i poukázal hlavně na činnost nezapomenutelného Fuegnera, jako vůdčí hvězdě, jež vedla k rozšíření myšlenky sokolské po celé vlasti naší staré a dále mimo ní, kde jen česká srdce bijí. Vyličiv obětavost Fuegnerovu, pobádal řečník bratry ku konání povinnosti svých vůči věci tak veliké a výchovné i zmínil se hlavně o necírkevním odhalení praporu mateřské jednoty pražské, což stalo se tehdy na přání Fuegnerovo i odvodil z toho, že tím Sokolstvu uloženo býti svobodomyšlným. — V Clevelandě byl to Sokol Cleveland, jenž památky Fuegnerovy vzpoměl rovněž pěkně. Tu mluvil J. F. Sproský a jiní. Litovati jest však, že právě sokolové dostavili se jen v malém počtu. Podrobnější zprávy nám schází, snad

dojdou z těch kterých sborů a jiných k tomu.

— O velikou práci naši pokrokovou a snahy na utvoření Svazu u nás časopisectvo, až na skrovninké výminky se nezajímá, také o práci naší výchovné málo od nás lidu se poví a to jen proto snad, že u nás dovedeme s otevřeným hledím čeliti každé šalbě, každému bezpráví na lidu po leta tiskem páchaným. A což teprve všeliké ty živly "také svobodomyšlných", již po řadu let z lidu našeho humbukem tyli a svými pletichami proti Sokolstvu šedinami kryti se chtějí. Ani klerikálové nešli proti nám nikdy tak daleko, jako tito a jim podobní, zlopověstní halapartníci, jimž každý projev pokroku trnem jest v očích. Věc naše jest příliš pěkná a šlechetná, nežli, aby malichernost, pomluva a hanobení její a činovníků našich nejlepších, aneb štvání ublížiteli mohlo. Jsme silní a vědomi úkolů svých snažíme se o pravdy a zase pravdy. Proto to tupení, proto ty nářky některých také českých lidí, již v některých osadách i tak daleko jdou, že bojkotují vše co — sokolské. Směšní, ubozí....

— Zpravodajové a dopisovatelé sborů jsou po většině zvoleni. Na tom zůstati však nesmí. Mlčetí dovede každý. Proč si brátí povinnosti na se, jež nechťeli bychom pak zastávali, aneb báli se snad, abychom někde nenarazili. Pište a to tak, aby činnost sborů všech jevila se nám v listě. Podívejte se jen na minulé dva ročníky a seznáte, že i v rubrice dopisovatelské značný jeví se pokrok. Příšera nepořádku a pohodlnosti musí z řad našich ustoupiti a práce každým směrem nastoupiti. Přece snad ve všech těch sborech, odkud jsme ani řádečku nedostali, nespí, nic se nedělá? A pak, na kolik u sboru vašeho bylo získáno odběratelů listu našemu? Na kolik se kdo z vás i činovníků pilných postaral listu o nějakou oznámku? Snažíme se konati povinnost svou vůči vám, nebylo by tedy na čase, aby jste si i na list náš vzpoměli. Stydět se za orgán svůj dojísta nemusíte a pomáhat věci dobré, věci vaší jest i v zájmu vašem, neboť čím lépe povede se listu, tím více jej zdokonalíme.

— První chorvatský Sokol v Chicagu, jenž cvičil v Sokole Slávském vedením br. Košara, jakž byli jsme již sdělili, přidal se k Župě Fuegner-Tyrš tamtéž.

— T. J. S. Havlíček uspořádal oslavu 84 letých narozenin velkého Čecha a bojovníka za právo Karla Havlíčka Borovského a sice dne 29. října v Chicagu. Mluvil tu J. J. Král, J. A. Hospodský za "Českou Stráž" a br. Jar. Košar mimo vlastního vhodného pořadu. Bylo by jen záhodno, aby v den 29. října roku příštího byli jsme to zejména my sokolové, již přispěli by hřivnou svou k postavení pomníku tomuto miláčku lidu našeho. Pouhá oslava nestačí, jestli může tu být hned v zápětí čin.

— Nový cvičitel br. Václav Karnet z Prahy byl do nedávna náčelníkem Děln. T. J. Praha a členem technické komise a zahájil již svou činnost mezi bratry Děln. Amer. Sokola v New Yorku, ba i na venek se podívá, aby nřehledl co a jak bylo by lze v organizaci oné po stránce technické zlepšiti.

— V některých sborech přičiňovali se činovníci naši, aby tělocviku na veřejných školách těch kterých menších měst se učilo a vidíte byli to zrovna vlastní bratři a členové sboru, již věc překaziti dovedli. Za to v místech těch na školách katolických se eviči a katolické tělocvičné jednoty se zakládají. Nejzajímavější při tom, že sám papež tělocviku přeje a nedávno v zahradách vatikánských závody tělocvičné uspořádati dovolil. Jest vidět, že katolíci chápají se všeho moderního ve výchově, jen aby mládež jim nikdo jiný nevzal z kostelů.

— "Slovenský Sokol" sděluje k našemu úžasu, že odbor jejich číslo 75 zařídil se ve "svatý" sbor sokolský a při tom nejen že pořídil si maďarské stanovy, ale i maďarské má velení. Toť ale přece trochu moc. Připadá nám jako když člověk sám vztahuje ruce své na cizé okovy. Tentýž list praví, že stará ryba od hlavy smrdí, a že bude již čas, aby ty hlavy trochu pročešali. Nás jen těší, že mezi bratry Slováky začíná svítat, že sokolové snaží se býti v listu svém jména toho hodni. Jen dále a stezkou pravdy k nápravě.

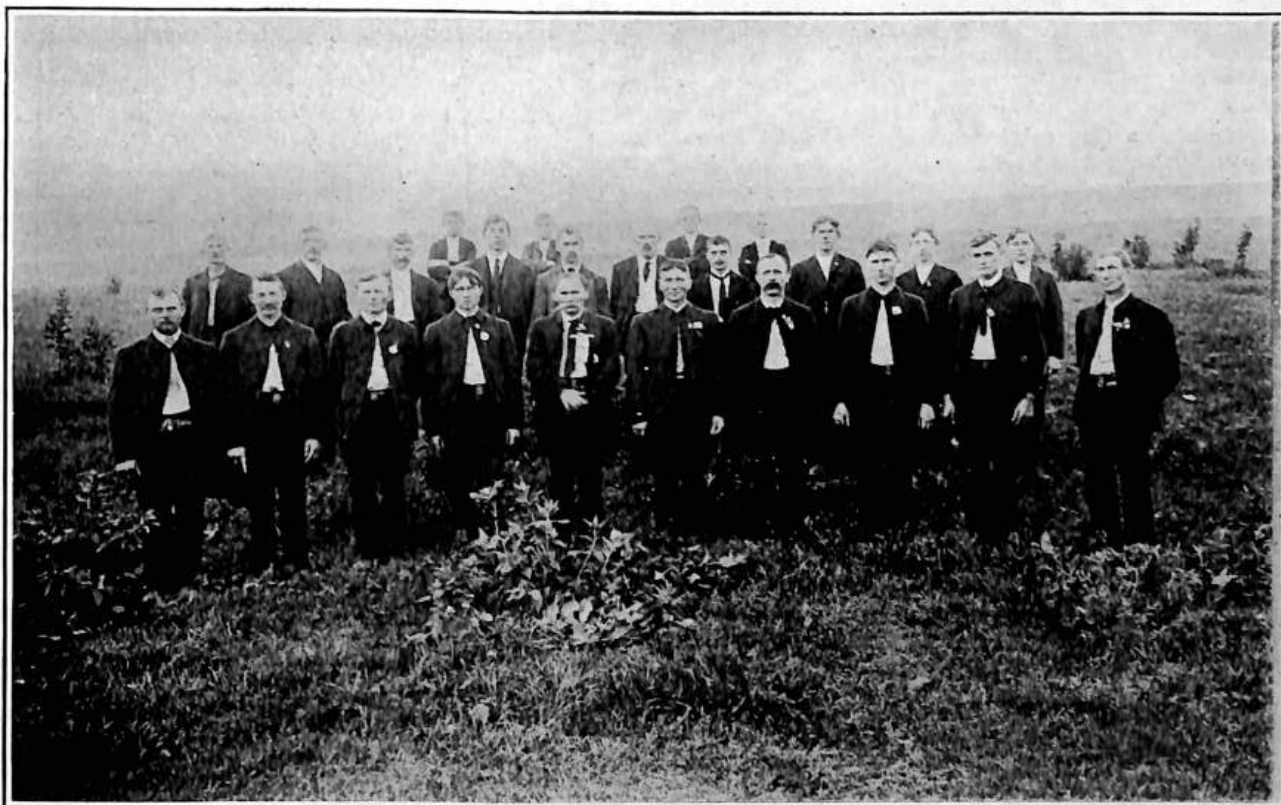
— V některých sborech pořádají naši přednášky tak ob čas, ale skoro všude si stěžují na malé návštěvy. Liknavost bratří v tom ohledu jest mnohdy hrozná a pak se divíme, když lid druhý zůstává doma.

— Také u nás již se jeví všeliké zjevy bezcharakternosti, ošklivé zjevy, jež staly se již tak běžnými a obyčejnými, že dnes si jich nikdo ani hrubě nevšímá. A tyto zjevy jdou i mnohdy do našich kruhů sokolských, kde všichni přec máme býti důsledni a své sokolské zásady i pokrokové stanovisko hájiti a dle toho i jednati za všech poměrů a okolností, třeba i hmotně jsme se poškodili, o přízeň těch bohatších se připravili. Když pak sami víme co schází nám, když nebudíme se pověditi pravdy přímo a nepokrytě, jako muži celí jednajíce, konečně přece získáme na přízni a uznání lidí rozumných. O tom nelze pochybovati. Dnes kdy mluví se o očistě, začneme také u nás a hlavně

šmahem, někdy ty "národní" a "sokolské" preclíky, pivo z "národního" pivovaru a podobné "vlastenecké" výrobky ještě "vlastečtějších" podniků jsou také drahý krám. Proto i dle toho se třeba dobře zařídit.

— V "New Yorských Listech" čteme: "Použivše pozvání Hackensack Athletic Association, odebralo se minule několik cvičících členů Těl. Jednoty Sokol do Hackensacku, N. J., aby spolupůsobili tam při slavnosti, pořádané ve prospěch nové budovy zmíněné jednoty. Slavnost zahrnovala čísla hudební, zpěv a různá cvičení. Sokolové naši provedli v tamnější Armory, v níž slavnost byla pořádána, velice zdařile cvičení na bradlech a na hrazdě, jež vzbudilo obdiv a všeobecnou pochvalu. Na výpravě do Hackensacku podíleli se tito sokolové: Jahoda, Jirásek, Lier, Volman, Gregor, Holub, Fleischman, Sekera a Beneš, jimž dostalo se srdečného uvítání."

Fot. br. Svoboda, Schuyler, Neb.

Členové T. J. Sokol v Bruno, Neb.

toho dbejme, aby zábavy naše byly rázu co nejlepšího, aby výchově dorostu se věnovavše nemuseli jsme se, jako učitelové sami stydět. Není třeba pořádati zábavy nákladné, není třeba drahých pozvánek a co hlavního nám není třeba žádných placených "puffů", ať již zábav našich, aneb práce naší vůbec. Práce musí se chválit sama, aniž bylo by nám potřebí nějakých zvláštních vynášení lidiček, kteří dovedou se výtečně přispůsobiti poměrům, necht tyto se mění třeba denně. Dnes píšou pro sokoly, zítra pro rytíře svatého Václava a pozejtří pro nějaký ten klub Indiánů, dnes mlátí frází o pokroku, výchově lidu českého a doma dívky jejich ani česky neznají. Dnes píše se a mluví o enostech občanských a zítra ty enosti rozvodní při jeho vlastní jdou na jevo, dnes "business" z katolíků a zítra již metodistů, jakž se právě hodí do krámu. Pokud pak zadání různých prací sboru potřebných se týče dejme našim vždy přednost a pak teprve v druhé řadě všem těm druhým, kdož věci naší jsou příznivci. Nesmíme si ale také hned myslet, že vše co české jest také již proto dobré

— Jestli někde jeví se snaha na sesílení řad, jestli kde pracuje se pilně a svorně k tomu cíli, aby konečně mezi námi tříštění sil odpadlo a my bez rozdílu kroje a smýšlení se k výchovné práci naši spojovali, tož jest tak bez odporu v Town of Lake v Chicagu. Tamtéž již od jisté doby přičiněním snaživých činovníků obou sborů a sester T. J. S. Pokrok a Praha jedná se o spojení. Krokem tím celá česká osada by jen získala a práce tělocvičná vzala by na se tvárnost dojista ještě lepší, zejména pokud se týče dorostu. Takto rozdvojeny oba sbory cvičí v jedné místnosti při dvojím vydání a tato rozdvojenost působí nejen na mládež, ale i veřejnost českou. Pořádá-li jeden sbor něco, přijde záhy za ním sbor druhý a celkové výsledky i pokud se ochotné podpory obecnstva týče nejsou, jak by býti mohly. Odporujeme snahy tyto a podobné všem těm sborům větších měst, kde rozložně není příčin k nevraživosti a kde sbory sousedíce v mohutnějším celku spojeny více prospěti mohou. Dnes již po rozhodnutí a odhlasování všech sborů N. J. S. příznivém, po návrhu sboru new yorského, aby

rozdíl v kroji a smýšlení nebyly na závalu v přijetí do N. J. S., můžeme jednati přímo a ku prospěchu všech nás sokolů, ať již jsme kdekoli a v poměrech jakýchkoli.

— V Bridgeport, Conn., spolek "Vlastimil" se rozešel a věnoval jmění své tamní jednotě D. A. Sokola a odboru sokolek. Takových a podobných odkazů Sokolstvu mělo by být více. Konat' ono práci záchrannou spíše, nežli všelijaký klub, společek bezvýznamný a jednoty vypočtené na lehkos zisk osobní aneb reklamu.

— Tyhle sbory sokolské zkusí leckde dost a dost a ty snahy jejich upřímné po pravdě a uvědomění lidu svého potkávají se s překážkami i těch, o nichž jináče dalo by se souditi. Tak Sokol Sláský v Chicagu na oslavu velikého zakladatele Sokolstva Fugnera nemohl dostati síně, kde jest v nájmu a eviči. A z jaké příčiny? Inu sokolové jsou jim moc svobodomyšlní a dobře praví o tom br. Jos. Buřina mezi jiným:

"Tak tedy vypadá ta snášenlivost katolíků. Upozorňovali jsme je na slib daný a na naši zásadu svobodomyšlnou; předhodili jsme jim, že chtějí prováděti cenzuru jako v Rakousku, že když oni hájí svoji zásadu, nemohou na nás žádati, abychom se my své zásady vzdali; poukázali jsme na maskární bály v jejich místnosti obdývané, že tam přijdou maskary v rouchech řeholních neb kněžských, což je také urážka a posměch katolicismu."

— V Oklahoma City založen byl sbor sokolský a protože stalo se tak na podnět hochů našich st. louisských, doufáme, že sbor nejen záhy sesílí a v pravidelnou vejde činnost, ale i co nevidět přilhlí se k N. J. S. Pokud známe br. Nováka bude jistě o zastoupení ve velikém celku našem usilovati a br. SágI ten již novým členům poví jak se tužit a pokud lze sobě i dorostu našemu prospěti. Není a nemůže býti o tom pochyby, že sbory sokolské právě ve výchově mládeže mnoho vykonal na záchranu její, jakož i pokud se týče práce národní, nezištné a opravdové jsou vždy na místě, třeba se to mnohým štvácům zrovna nelíbilo. V Oklahoma bychom tedy již byli a což ten veliký a rozsáhlý Texas? Ten stát kde tolik mládeže české, tolik sil z družné Moravy, té Moravy, jež dnes ve vlasti staré koná pravé divy na lidu českého uvědomění a vzdělání. Také sbory sokolské jsou tam v počtu hojném a činí se.

— O některých sborech našich víme pouze tolik na kolik jest o nich psáno v adresáři N. J. S. Jestli zde, aneb onde jest činnost nějaká, aneb ne nemůžeme říci, soudíce však podle zpráv, jež nám za celá dvě leta do listu našeho nezaslaly, moc toho asi není. Jinde opět obmezí se na nějakou tu zábavu a o evičení ani potuchy. Připomínáme tak na konci ročníku listu našeho i těšíme se, že bude od nového roku lépe.

— Zdá se nám, že jako mnohý jiný dobrý návrh, zapadl i onen daný nedávno br. Paldou, pokud se týče vydání nějakých těch pamětí, dějiny Čechů amerických atd. Br. Palda uvolil se ihned k většímu příspěvku a také Národní tiskárna v Omaze, ale odjinud jsme ještě neslyšeli. Není pochyby, že v knize toho druhu i práce naši sokolské po zásluze i v čem chybujeme by se vzpomělo a tu tedy i naše sbory by mohly přispět. Český spisovatel p. Havlasa načrtl celý pořad, jak by si dílo toho druhu představoval, však k práci té prý sotva sám by se chtěl odhodlati. Pokud nás se týče víme o dvou mužích, dobrého pera, již osvědčili se již v práci toho druhu a to nestraně. Jsou oba lidé volných myšlenek a cele naši. Snad ti by se dali získat pro napsání díla pro Čechy americké tak důležitého. Netřeba jich jmenovat stačí uvést, že jeden napsal dojista jen pěknou práci o "Prvém Čechu v Americe" a druhý osvědčil se ve vyprávění prostinkých, ale zajímavých vložek v "Dějínách Občanské války" atd. A což, kdyby se práce svěřila všem těm třem lidem dobré vůle, aby tím spíše mohla býti důkladnější. Pouhé snesení materiálu nestačí, jako pouhé jen napsání různých udajů letmo a zběžně. Také chicagské "Rozhledy" o věci se zmínily a uznávajíc potřebu díla podobného, chtěly by je mít ovšem zcela objektivní. Dr. Vojan v New Yorku napsal pak v "Osvětě Americké" o důležitosti organizované práce národní a nových cestách, po nichž bychom se v životě svém společenském i rodinném měli

bráti i jest pro nějaké ústřední těleso, jež by si i ony dějiny vzalo na starost. Jsme rádi, že tak otevřeně a přímo se dnes namnoze píše, jenže bychom byli ještě radši, aby nezůstalo pouze při tom pouhém psaní.

— Již v minulém čísle stala se zmínka o přednášce pořádané T. J. S. v Baltimore a sice dne 1. října a to za hojné účasti lidu. Přednášel br. Jos. Hájek na thema "O životě česko-americkém" a za ta slova upřímného povzbuzení mu jen vděčíme, jako všem těm bratřím a sestrám mnohým, jež tak ob čas i nás si vzpomenu a práce naši v listu. Br. Hájek uvedl mnohé různé zjevy ze života našeho a pravil mezi jiným: "Tímto poukázal jsem toliko povzrhně na některé vyskytující se vady v česko-americkém životě, které jest naší povinností přísně odsuzovat, aby zanikly a se nevzmáhaly. Některé opravdu svobodomyšlné listy, jako "Sokol Americký", "Sokolská Besídka" a jiné nemilosrdně buší do té neplechy, a jeden každý z nás by měl činiti totéž. Avšak vzdor tomu všemu, jak jsem byl již jednou uvedl, český úspěch, morálně i hmotně učinil zde za posledních 5 roků značný pokrok. Ten náš lid, všelikým osudem do této naší druhé vlasti zavátý, přicházel sem nejvíce za okolností a poměrů neutěšených, a zde započal volněji přemýšlet a jednat, až během doby vypěl ve zdatný kmen českých osvojců, vlastníci za miliony národního majetku s výkazem zdárné činnosti národní, občanské a sociální. Američtí Čechové, kdysi co chudí přistěhovalci, tvoří dnes úspěšnou českou větev, která se může důstojně družiti k našim zámořským bratřím. Avšak lidská mysl vznáší se stále výše a výše a snaží se spěti s duchem času. A proto také u nás v Baltimore bychom mohli býti o něco dál. Skoro se tak zdá, že čím více Čechů nás sem přibývá, tím že se méně sblížíme, a jen chabý celek tvoříme. Jedno však jest jisté, že kdybychom dosti dbali, mohli bychom se sebe utvořiti pevnou řadu českých osvojců, jichž zdatnost by nám byla skvělým úspěchem jak v životě veřejném, tak i soukromém, a namnoze prospěšnou v leckteré životní existenci.

— První veřejné evičení uspořádala, dne 3. prosince T. J. S. Miroslav Tyrš a sice v Sokolně Sokola Chicago, na Kedzie ave. Pořad byl dobrý a celkový výsledek při slušné návštěvě obecnstva, uspokojivý, ba na poprvé opravdu dobrý.

— V Crete, Neb., pořádali naši T. J. S. veřejné evičení na americké posvícení a protože se přičinili ze všech sil byl výsledek i dle toho. Těšíme se na zprávy podrobnější.

— Celá řada sborů našich pořádá v těchto dnech různé bazáry a výstavy za tím ovšem jediným účelem, aby se hodně vydělalo a uplatil se dluh na Sokolnách váznoucí. Pokud víme všude dostalo se sborům všestranné podpory lidu, což dokazuje, že Sokolstvo má ještě dosti příznivců, vedle té hrstky kopálů.

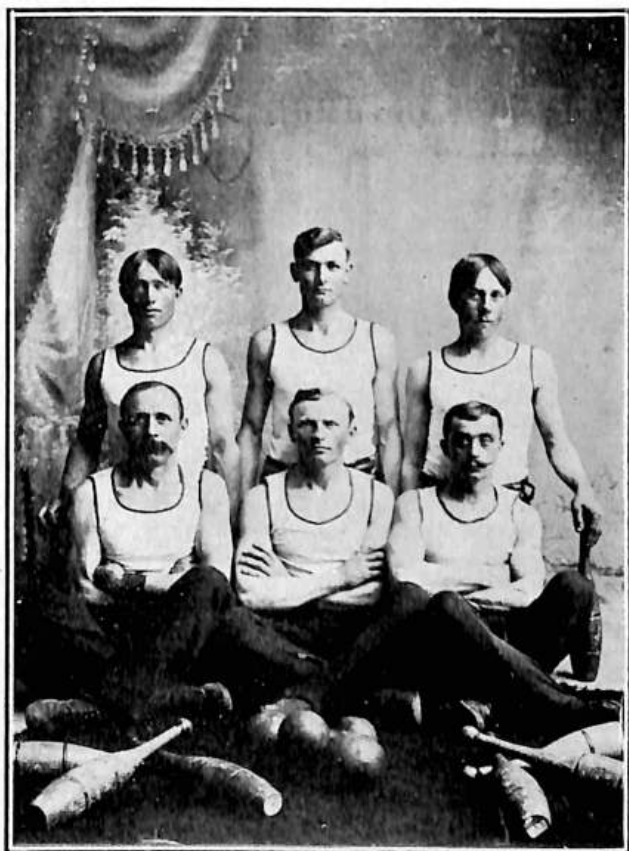
— Veřejné evičení Sokola Slávského, dne 26. listopadu 1905. Ku evičení žactva jsem přišel pozdě, potěšilo mne množství, jak žáků tak i žákyň, avšak co mne zaráželo bylo, že nejenom mužské obecnstvo avšak i bratři sokolové "hulili" jako o závod, tak že pro dým nebylo téměř vidět. Nevím jak někteří bratři pojímají zásady zdravotvědy, avšak při takovéhoto příležitosti nebylo by z místa obecnstvo slušným způsobem požádati, aby se kouření zdrželo. Návštěva byla veliká. Večerního evičení účastnilo se tuším 32 sokolů s čekateli a 16 sokolek. Prvé číslo evičení obrazová s činkami provedlo všech 32 vedením br. Košare ladně. Pro nás to byla novinka, neb nejsme na tak pěkně nacvičená prostná zvyklí, dále sokolové evičili na nářadí s jedním střídáním, skupiny a evičitelský sbor ukázkou francouzského rohování. Cvičení na nářadí bylo pěkné, své družstvo ovšem evičilo na hrazdě a bradlech, kůň chudák ovšem žáril ale marně. Jedna věc byla pozoruhodná, a to, že neviděl jsem na hrazdě jednoho výkonu takového, švih úplně převládá a to samé až na jednu výjimku na bradlech. Nebude z místa když upozorním opět na ten nešvár, že veřejnosti máme ukázati, ne, co neumíme, avšak to co umíme a co jest krásného, ty nepodařené veletoce, stoje a p. na obecnstvo účinkují trapně. Mělo by to již jednou přestat; každý chce dělati stoje a veletoce dříve nežli se naučí jak se

patří svis aneb řádný odskok. Ukázku francouzského rohování provedl evičitelský sbor. Dobrá vůle byla, avšak byl bych radou, aby ty výpady, ruby, soty a kopy konaly se určitěji a rázněji jinak krásné evičení nevypadá tak jak si jej tvůrci představovali. Cvičení sokolek s obručky a kroužky vedením br. Rajmana byla velmi pěkně provedena, a že to sestry uznávaly bylo z toho, že evičitele obdarovali krápným květinovým košíkem. Jen na jedno chci upozornit, že při evičení s kroužky a kroků ta krásná hudba z "Besedy" by se byla lépe hodila. Pořádek bratru i sester při evičení byl vzorný a obecnost, kteréhož se sešla veliká síla, pochvalou neskrblilo. Celkem vzato evičení bylo daleko nad průměr.

Frant. Filip.

Státní závody v Bruno, Neb. Druhá vítězná četa ve vyšším oddělení, T. J. Sokol, Bruno, Neb.

Fot. br. Svoboda, Schnyler, Neb.

V. Hasík
V. Blatný

St. Hoskovec
Jos. Vondra

Al. Novotný
K. Hoskovec

Věci české a slovanské.

— Sokolstvo uspořádalo v Praze společný večírek k oslavě 60 letých narozenin velikého básníka, sokola br. J. V. Sládka. Pořad vykazoval hlavně sokolské básně téhož oslavence a blahopřejných dopisů, telegramů a zdravic došla celá řada.

— Na utvoření Svazu jednot slovinských pilně se pracuje. K této potěšitelné zprávě, že se i ona, že klerikálové slovinskí připravují zakládání těloevičných jednot náboženských. Patrně k větší slávě boží.

— Sokolstvo české pozváno bylo Uníí francouzských gymnastů ku 32. jejich sletu v Tourcoing, ve dnech 2. — 5. června 1906. Téhož roku uspořádána bude výprava na slet do Záhřeby, na Jih slovanský a do Cetinje, kdežto na rok 1907 chystá se veliký slet všesokolský v Praze. Pravda tro-

chu mnoho najednou takřka, však Č. O. S. již se postará. O účastenství našem z Ameriky pilně se jedná a vyše-li N. J. S. vozorná družstva, jakž navrhuje se, jak bylo by pěkné, kdyby jelo se tentokráte z New Yorku tak, abychom mohli na Havre a odtud přes Paříž podél krásného Rýnu a Chodskem, přes Domažlice do vlasti staré. Nevede jen cesta do Čech Podmoklím. A na kolik cesta Francií by věci mani-festačně prospěla.

— Bylo proneseno významné heslo v Čechách, že "Národní boj o bytí se rozhodne v menšinách" a pravda slov těch se všude téměř jeví, kde dělnictvo statečně bije se za práva lidu veškerého, práva svá volební, bytí své a chléb svůj. Sokolským jednotám v uzavřeném území a kde jest v menšině proti Němcům síla česká, má se ji dostati výdatné pomoci silných jednot. Práci té dobré mnohý zdar.

— O uspořádání všesokolského sletu v Praze jednalo se, v neděli, dne 26. listopadu o schůzi České obce Sokolské, jakož i o pořádání kursu 1906 pro obě pohlaví a výpravě do Záhřeby a na Černou Horu.

— Památku Fuegnerovu oslavil Sokol pražský, jakož i veškeré jednoty sokolské vůbec, dne 16. listopadu. V pražské Sokolně u té příležitosti zasazena byla Myslbekova díla umělecká bronzové medaillony Fuegnera a Tyrše.

— Rokovací sjezd sokolské Župy Dolnorakouské odbyval se 22. října ve Vídni. Č. O. S. byla zastupena.

— Svaz českoslovanských dělnických jednot těloevičných čítal v roku 1904 26 jednot. Svaz má vlastní orgán "Těloevičný Ruch", redakce J. Lelauta a "Knihovnu evičitelskou."

— Sokolové polští v Německu vyloučí každého svého člena na příště, jenž byl by zároveň členem spolku veteránů a spolků protichůdných vůbec. Tohle by si měli i někteří bratři naši zapamatovat a jednání své dle toho zařídit, tak aby dobrovolná kázeň naše netrpěla tak často.

Dorost.

— Několikrát již poukázali jsme na místech těchto, aby aspoň doma u rodičů mluvili jste česky, nikterak nemíchajíce slova anglická a cizá vůbec do hovoru svého. Vysmáli by jste se tomu, kdož z Američanem mluvě, chtěl by mu průběhem řeči bez jakéhokoli důvodu a příčiny epátí česká slova v angličtině a tak jest i naopak.

— "Mladí lidé jen ať věnují se těloeviku, prospívá nejen tělu, ale i duši. Člověk sám cítí se mladším, vidí-li mládež běhati, skákati a veseliti se." Ani by jste nevěřili, žeť vyjádření to samého papeže, třeba znělo hodně podle rčení velikého učitele národů Komenského.

— Ve škole se evičíte některým hrám někdy třeba z donucení, v Sokolně však evičíte z dobré vůle a při dobrovolné kázni, jež více vyvážá. Pro zavedení povinných her na školách i lékaři se vyslovují, důkaz asi, že pohyb a evičení tělesný pro zdraví lidské mnoho znamenají.

— Jestli máte sami nějaký náhled co by vám v evičírně poskytnuto býti mělo a co schází vůbec, jen pište nám a pohovoříme si. Chyb v psaní se nelekejte, ty se opraví.

Sokolky.

— Doporučujeme sestrám našim, aby přečtly si úvahu naši "Žena v Národní Jednotě Sokolské" v tomto čísle i vyslovily se, pokud důvody naše správné jsou či nie.

— Není krásný obličej vždy všechno a celá půvabnost ženy na takové kráse se přece zakládati nemůže. Štíhlé, oblé tvary těla, lehká chůze, pěkné držení těla, přímá postava a vhodné pohyby to vše přispívá ku vlastní kráse ženy a jeví-li se tu ještě svěžest z utužení povstala a růměnece zdraví na tváři, na rtu, pak jest celé to kouzlo, jež muže jímá. A vidíte to kouzlo snadno těloevikem se získá. Vždyť již pouhá prostná dodají údům pružnosti, tělu otužilosti a zdravé kvetoucí barvy ve tváři. Ndivíte se proto, že zdravotnictví dnes klade takovou váhu na evičení žen. Vít nej-lépe o příštích úkolech jejich a mý vědět bychom nechtěli?

— Jestli pracujete někde v úřadovně, ve škole aneb v místnostech uzavřených těloevik po takové práci vás nejlépe utuží, jestli konáte práci těžší, tož opět v těle evičení soustavném najdete pookřání, jež v sesílení těla i na

zdraví pomáhá. Pak ale nesmí se i evičení mysle zapomenout. Mnohá žena právě čtením dobrých kněh sama tak se vzdělala, že znala více ze života praktického, nežli ta jež tak a tak dlouho byla v ústavu. A o dobrou levnou četbu dnes již není nouze. Večery jsou nyní delší a tu čtete, čtete a také věci české čtete.

— Němečtí turnéři zahájili tuhý boj v orgánu svém na prospěch sester svých a poskytnutí jim stejných práv i povinností v Bundu jejich. Vypovídajíce boj starým předsudkům zaváděním ženského tělocviku, chtějí tělocvičnou činností a kázní přispěti i k utužení ženy. Proto volají je k národní práci a práci výchovné, aby na záchranu byly Němectva v zemi této, jež prý hře nás si stojí. Němci dávají svým Sokolstvo v N. J. S. sdružené za příklad. Velice pěkné, jenže kolik u nás ještě odborů sokolek, jež k jednotě se nepřidaly?

VĚDA, UMĚNÍ A PRÁCE.

— Pořadatelství orgánu veliké jednoty Č. S. P. S. přijal na se od nového roku br. L. J. Padla v Cedar Rapids, Ia. Těšíme se tomu a přejeme bratru vše dobré a hodně trpělivosti.

— Obě. Křifka v Chicagu byl vyznamenán na výstavě světové v St. Louis, Mo., jakž sdělili jsme své doby a sice za patentní rukavice a škrabošky pro pivovary a nyní obdržel zvěst z Portland, že na tamní výstavě dostal medali zlatou.

— Br. Rudolf Hurka z Cedar Rapids, Ia., udělal zkoušku vládní na službu poštovní železničního odboru a byl ihned jmenován příručím. Čilý bratr náš jen vlastní pílí a přičiněním se vypracoval a my proto mnoho zdaru mu přejeme. Jen více takých hochů našich.

— Dr. Anýž ustanoven byl železničním lékařem na odbočce dráhy Union Pacific v Brainard, Neb., kdežto Otto Goldstein, jenž jako poručík vrátil se z Filipín, ustanoven vládním dozorcem v jednatelně indianské ve Fort Assinatonie. — Český právník Viktor H. Duras z Wilber nalezá se ve Washingtoně, kde vyřizuje veškeré patentní záležitosti, co zatím bratr jeho Karel Duras pracuje v patentní úřadovně jako zkušební znalec. Porady v záležitostech různých vynálezů udílí milerádi. Dopište si jen pod adresou, 2000 F. St. N. W. Washington, D. C.

— Znamý český umělec J. G. Mráz, rovněž zák Ševčíkův, podle časopisu "Daily Oklahoman", slaví v Oklahomě pravé triumfy. Přejeme mu jich a těšíme se, že na milý nástroj svůj hraje rozkošně. Pro nás nemůže ani býti dosti českých jmen umělců a vynikajících odborníků, jež eizina uzná.

— "New York Herald" přinesl minule pěknou jinak stať o českém umělci prvního řádu Alfonsu M. Muchovi, jenž opět přibyl do New Yorku, jež dává jej Maďarům.

— Chicagské "Rozhledy", když byly se velice příznivě rozepsaly o příštím sletu všesokolským v Praze roku 1907, připojily následující dojista jen zajímavý a pozoruhodný doslov: "Podobně také zde v Americe," píše "Rozhledy", "měli bychom mezi sebou styky užší a přátelštější pěstovati a udržovati. Dříve společné závody sokolské bývaly jakýmsi "národním svátkem"; ale v posledních letech zájem širší veřejnosti na nich ochaboval, až konečně dostavovali se téměř jenom přeborníci, soudcové a jiní funkcionáři, kdežto "národ" ostal netečným a chladným. Nikdy, ani poměrně na náš počet, nezmohli jsme se na takové velkolepé slavnosti, jakými jsou německé Saengerfesty a turnéřské závody a sjezdy, k nimž sjíždí se tisíce hostů, často až z ohromných vzdáleností. Snad si naši krajané myslí, že je to vyhazováním peněz, ale zatím okřejeme-li občas ve společném přátel, kterých jsme dávno neviděli, sejdeme-li se s krajany z jiných měst a států, a oživíme-li staré upomínky, život na dlouho zdá se nám krásnějším a ta denní lopota příjemnější. Člověk, ať mladý nebo starý, chudý i bohatý, měl by míti, nač se těšiti; existence každého měla by a mohla býti protkána světlymi body. Toho, bez značnější újm, snadno lze docílit, doveďeme-li si výlohy dle příjmů náležitě uspořádati a někdy všelikého pochybného požitku se odříci. Národní život, na jehož úpadek tolik žalob a

stesků slyšíme, zcela jinak by se vzpružil, kdybychom, třeba jednou za delší dobu dovedli si dopřáti opravdové radosti, jakou působí skutečně velkolepé slavnosti národní, kde lidé z blízka i z dále se sjedou, o snahách a tužbách svých o-hovoří, i stesky vymění a ku další práci chuti i síly na-čerpají."

— Slč. Marie Heritesova, proslulá virtuoska na housle provdala se, dne 5. m. m. v Detroit, Mich., za Josefa Kohna, řiditele cukrovaru v Bay City. Doufáme, že tím umění virtuosky české na triumfech vlastních nepřestane.

— V Clevelandu mají naši české oddělení ve veřejné knihovně na Broadway. Jest tam výpomocným knihovníkem Čech, Toman. Ale ten si šeredně stěžuje na své po vzdělání toužící krajany, lituje, že kněh nečtou, nevypůjčují si a českých teprve ne. Zdá se, že v Clevelandu jest asi jako v jiných osadách českých, že spokojíme se nějakou tou zábavou ceny pochybné a poučení, sebevzdělávání, že kulhá.

— Jan Kubelík jest již opět ve Spojených Státech a pořádá celou řadu skvěle zdařilých se koncertů. Rekláma "managerů" jeho jest znovu všeliká a sahá od dvojčet jeho i dalších nadějí v rodině až po veliké pojištění jeho prstů atd. Kubelík, když byl dorazil do New Yorku byl uvítán i výborem Cechů a těšil prý se tomu velice.

— V new yorské Sokolně uspořádán byl veliký koncert orchestru Jos. Červy a sice 26. m. m. Solisty byli tu prof. Kovářik a Průša, první na milý nástroj svůj housle a druhý na klavír. Lid jásal přímo při každé "národní" umělecky přednesené. Nebylo by lépe pořádat celý cyklus koncertů podobných a cyklus přednášek vhodných, nežli spoušy jiných zábav? Tak nám jen napadlo, že bychom i jinde New York mohli následovat.

— Max Kirchman z Chicaga založil za pomoci mnoha jiných a dotýčených orgánů úředních osadu českou v Socorro, v Nov. Mexiku. To stalo se teprve pak, když byl celou řadou článků v tiskových listech uveřejněných na lid náš upozornil. Články ty byvše objektivní dojista jen poznání národnosti naší v krajinách těch prospěly.

— Veliký odborný list lékařský "The Archives of Physiological Therapy" v Bostoně vycházející přináší nejen celou řadu ilustrací našich, ale i v plném znění přednášku, jakž měli jsme ji na velkém sjezdu lékařů Roentgenových koncem září v Baltimore na John Hopkins universitě.

— Br. Boh. Kryl, jenž slavil v Innesově kapele a jinde pravé triumfy na oblíbený nástroj svůj křídlovku sestavuje si vlastní kapelu a to sil nejlepších. Není pochyby, že podnik toho druhu při ohromné popularitě Krylově musel by získati mravně i hmotně.

— Vzdělávací klub "Komenský" v South Omaze pracuje pilně, pořádá debaty, rozhovory o otázkách veřejných, přednášky a činí se, aby vzdělání lidu svého přivedl na úroveň s lidem jiným. Těšíme se, že činnými členy jsou tu i bratři naši. V Chicagu opět jest to klub pokročilých žen sdružených a pilných, jež pořádáním přednášek prospívají i chťi družkám svým a lidu vůbec. Jest klub to "Snaha", o němž již několikrát jsme se zmínili. Poslední přednáška o "Boženě Němcové" zdařila se jim úplně, jak co do návštěvy, tak i pokud vlastního pořadu se týče.

— Na výstavě v Oregon stát Nebraska získal mnoho cen a tu ovšem jsou i naši. Zlatou medaili J. D. Hasík z Abie za vystavenou kukuřici, E. A. Dutil z Wilber žlutou kukuřici, Jan Zvoneček, červenou ozimku. Stříbrnou medaili Jan Pavliš za špaldu a polní hrách. Bronzovou Jos. Kubíček na sibiřskou milletu a čestné uznání, J. D. Hasík na makaranovou pšenici.

— Pěkného vyznamenání dostalo se br. Jos. Rosickému z Omahy, vydavateli "Osvěty Americké", byltě jmenován guvernerem státu Nebraska za člena konference národní v otázkách přistěhovalectví, jež odbývala se ve dnech 6. — 8. prosince v New Yorku v Madison Square Garden. Konferenci pořádala National Civic Federation. Mnohé vynikající osobnosti, odborníci a sociologové byli tu přítomni. Promlouvavše o všech potřebách a opravách otázky přistěhovalcké. Vedle bratra Rosického byl tu též B. V. Kohout rovněž za stát

Nebrasku. Každý stát měl deset zástupců. Přistěhovalecká stanice na Ellis ostrově byla náležitě prohlídka podrobena.

— Po celá dvě leta snažili jsme se v listě tomto poukázovati na různé chyby našeho žití společenského potřebu výchovy v rodinách našich, potřeby výchovy tělesné všech nás bez rozdílu a na chyby naše vlastní. Nabádali jsme k činům a práci opravdové, nikoliv jen frázovitě a bezvýznamné činnosti a pouhému spolkaření. Trvalo dlouho, nežli si nás a hlasu našeho kdo povšíml, ba trvalo tak dlouho, že zdálo se již, že ta práce naše znovu bude marnou. Ale v tom se vlny na klidných hladinách zvedly a zejména pokud výchovy mládeže české se týče, české řeči naší a českých škol, jakož i očísky v tisku českém, zahušely a dnes o potřebách národních se rokuje, píše a zase píše. Zde vidí se

Fotografoval Jos. Záklasník, N. Y.

Růžena Ryšánková,

členkyně T. S. Dívek a Paní v New Yorku, vítězkyně ve Physical Culture závodech. Zvítězila I. cenu 220 yardů, I. cenu v 100 yardů a II. cenu 50 yardů.

náprava v tom, onde jinde a nám bude jen milé, když při pouhém povídání se znovu nezůstane. Že sokolům tu ve výchovné práci mládeže, uzdravení její a utužení, jakož i povznesení jména českého v zemi této připadá notný díl povinnosti, již několikrát jsme řekli a s důrazem tu opakujeme. Tvrditi, že v dobách minulých nebylo vykonáno nic, bylo by zrovna as tak nesmyslné jako říci, že jsme lepšími těch tam doma. Jisto jest, že jen v rušné práci a to hned v rodinách našich musíme započít, ve společnostech našich, školách a sokolnách a půjdeme-li na to všude prakticky, rozumně, aniž bychom přestřelovali a žádali čirých nemožností můžeme i praktických docíliti výsledků. Odstranění krvávek z mnohých listů pouze, založení nějakých jiných ještě novin na vyplnění "citelné" mezery a p. nepomůže, jako spíše pomůže práce, o níž v následujícím dopise doklad jest nejlepší. Dopis jest psán ze správy veřejných škol ob-

vodu 104 v Praze, v Nebrascě a sice principalem Čechem, z české osady a bratrem sokolem i dokazuje co při houževnaté práci dobrých sil učitelských vykonati lze. K tomu pak jen dovolujeme si podotknouti, že br. Donato narozen byl v Americe a zde i přičiněním snázivého otce svého, Čecha upřímného, vzdělán. Píše pak: "V minulém čísle "Sokola" nalezá se výňatek z "Osvěty" v němž se praví, že "ve všech velkých českých osadách... by mohli míti české učitele, aspoň některé a vyučovati češtině co předmětu povinnému." Patrně se pisateli oněch řádků nedostalo správné informace, neboť s potěšením mohu sdělit, že Praze mezi ona česká města, kde na mateřskou řeč se nedbá, nepatří. Již po mnoho roků vyučuje se ve zdejší škole češtině jako pravidelnému předmětu. Každý pátek věnujeme půl dne k vyučování čtyry nejvyšší třídy v řeči mateřské. Že je daleko lépe seznámiti dítě se svým rodným jazykem, nežli mu dáti jen povrchní znalost té němčiny neb latiny, aneb i řečtiny z kterých poslednějších mu užitek nikdy plynouti nebude, uzná každý rozumný člověk. A že práce v tomto směru zde v Praze konaná, korunována je úspěchem, toho nejlepší důkazy jsou odrůstající školáci, kteří, ač jsou horliví vlastenci američtí nezapomínají, že jsou též i Češi. Na zdar! A. Z. Donato."

K tomu snad vhodné bude, navážeme-li slova Havlasova, jež pod dojmy svými napsal o listu našeho snažení, slova za něž mu vděčíme a sice v odstavci, kde citovali jsme Němce o důležitosti a znalosti dvou i více jazyků, zejména jazyka rodu svého. Napsal: "Obchodní výhody, vzdělání i společenské postavení každého amerického Čecha získává tím, je-li — Čechem. V South Omaze je obchodník Američan, jenž zná perfektně česky mluvit, číst i psát, — a jenž říká, že by svou znalost češtiny nedal za pět tisíc dolarů. V Omaze seznámil jsem se s dámou, rozenou Angličankou, jež srdečně litovala, že jsouc ženou Čecha, dosud nemohla se od něho naučit česky, poněvač ztráví pro obchod málo času doma; je hudebně vzdělaná, ví o české hudbě, a je jí líto, že nemůže se vpravit do české společnosti tak, jak by se vpravila, kdyby znala česky. Sta podobných příkladů dalo by se nasbírat a uvést. Ale nač to? Nejsou to věci samozřejmé? Leč třeba jest znova a znova ty věci připomínat. Ani "Sokol" nechť nenechá zas usnouti jednou probuzené otázky. I mezi sokoly je třeba hlasu varujícího, zahanbujícího a poučujícího. Víme to z vlastní své zkušenosti!"

PROSTNÁ PRO ŽACTVO.

(Pokračování.)

Úkolem naším jest poukázati na cvičení žactva nejmladšího a dle toho i příklady upravujeme. Počátek tvoří zde pohyby nejjednodušší s časomírou co možná nejkratší, jichž opakování děje se dle toho, jak žactvem pochopeno bylo.

I.

Jednostranné pohyby paží natažených.

Polohy rovné.

Stoj spatný, připážit.

1. a) Předpažit v pravo (pol. paleová) — ted'!
- b) Připažit v pravo — ted'!
2. Předpažit a připážit v pr. opakově — 1-2, 3-4.
3. a) Předpažit v levo (pol. paleová) — ted'!
- b) Připažit v levo — ted'!
4. Předpažit a připážit v levo opakově — 1-2, 3-4.
5. a) Upažit v pravo (pol. paleová) — ted'!
- b) Připažit v pravo — ted'!
6. Upažit a připážit v pravo opakově — 1-2, 3-4.
7. a) Upažit v levo (pol. paleová) — ted'!
- b) Připažit v levo — ted'!
8. Upažit a připážit v levo opakově — 1-2, 3-4.

Poznámka: Udané pohyby koná žactvo nejdříve na pov. I ted'! V příkladu 1. cvičitel sám ukáže, jaký pohyb se vykoná a na povel ted'! všichni předpaží. Nyní vysvětlí se, v jaké poloze ruka nacházeti se má a všechny potřebné po-

kyny se udílí. Připázení též povel **ted'!** vykonáme. Po tom stejné cvičení opakovaně pomocí počítání konáme. Číslice po pohybech uvedené, počet středních dob udávají a konáme tedy cviky tuto uvedené v ruchu mírném. Co tuto uvedeno, platí i pro pohyby následující:

Pohyby trupu (rovné)
Stoj spatný — ruce v bok.

1. a) Předklon — **ted'!**
b) Vzpřím — **ted'!**
2. Předklon a vzpřím opakovaně — 1-2, 3-4.
3. a) Záklon — **ted'!**
b) Vzpřím — **ted'!**
4. Záklon a vzpřím opakovaně — 1-2, 3-4.

Jednostranné pohyby nohou natažených.
Základní postavení jako u pohybů trupu.

1. a) Stoj přednožný v pravo — **ted'!**
b) Přinožit v pravo — **ted'!**
2. Stoj přednožný a přinožit v pravo, opakovaně — 1-2, 3-4.
3. a) Stoj přednožný v levo — **ted'!**
b) Přinožit v levo — **ted'!**
4. Stoj přednožný a přinožit v levo, opakovaně: 1-2, 3-4.
5. a) Stoj únožný v pravo — **ted'!**
b) Přinožit v pravo — **ted'!**
6. Stoj únožný a přinožit v pravo — opakovaně: 1-2, 3-4.
7. a) Stoj únožný v levo — **ted'!**
b) Přinožit v levo — **ted'!**
8. Stoj únožný a přinožit v levo — opakovaně: 1-2, 3-4.

Pohyby v příkladech lichých dvakrát neb třikrát opakujeme. Příklady označené sudými čísly u pohybů paží šest až dvacetčtyřikrát opakujeme, při pohybech trupu a nohou osm až šestnáctkrát opakujeme.

II.

Stoj spatný — volná ruka v bok (páže, kterou pohyb konáme, jest v připázení).

Opakovat pohyby paží, uvedené v příkladu I., a sice: 2, 4, 6 a 8 a přidat:

1. a) Vzažit v pravo (předpažením, pol. palc.) — **ted'!**
b) Připažit v pravo — **ted'!**
2. Vzažit a připažit v pravo — opakovaně: 1-2, 3-4.
3. a) Vzažit v levo (předp., pol. palc.) — **ted'!**
b) Připažit v levo — **ted'!**
4. Vzažit a připažit v levo — opakovaně: 1-2, 3-4.
5. a) Zapažit v pravo (pol. palc.) — **ted'!**
b) Připažit v pravo — **ted'!**
6. Zapažit a připažit v pravo — opakovaně: 1-2, 3-4.
7. a) Zapažit v levo (pol. palc.) — **ted'!**
b) Připažit v levo — **ted'!**
8. Zapažit a připažit v levo — opakovaně: 1-2, 3-4.

Poznámka. Rozumí se, že když pohyb pravé na levou paži přenášíme, pravou ruku v bok a levou v připázení dáme.

Pohyby trupu.

Stoj spatný — ruce v bok.

Opakovat pohyby trupu v příkladu I. uvedené, a sice: 2. a 4. a přidat:

1. Úklon na pravo — **ted'!**
b) Vzpřím — **ted'!**
2. Úklon na pravo a vzpřím — opakovaně: 1-2, 3-4.
3. a) Úklon na levo — **ted'!**
b) Vzpřím — **ted'!**
4. Úklon na levo a vzpřím — opakovaně: 1-2, 3-4.

Pohyby nohou.

Základní postavení jako u pohybů trupu.

Opakovat pohyby nohou v příkladu I. uvedené a přidat

1. a) Stoj zánožný v pravo — **ted'!**
b) Přinožit v pravo — **ted'!**
2. Stoj zánožný v pravo a přinožit — opakovaně: 1-2, 3-4.

3. a) Stoj zánožný v levo — **ted'!**
b) Přinožit v levo — **ted'!**
4. Stoj zánožný v levo a přinožit — opakovaně: 1-2, 3-4

III.

V příkladu tomto opakujeme látku, probranou v I. a II. příkladu. Rozdíl znatelný pouze v provádění se jeví a záleží v tom, že všechny pohyby paží bez přestávky probíráme, což též o pohybech trupu i nohou platí. Ku př. konáme předpažení v pravo a připázení opakovaně a zároveň hlásíme "**to samé druhou rukou**", neb jak později pouze zkráceně užíváme, pouze: **druhou — ted'!** Na povel **ted'!** připážíme v pravo a ihned v době následující stejné pohyby levou paží cvičit začínáme. Z toho v cvičení jiné polohy paží pravou přejdeme opět případným povel jako: zapažit v pravo — **ted'!** Na povel **ted'!** levou připážíme a v době následující hned v zapažení pravou přecházíme. Při všech změnách budiž přihlíženo k tomu, by povel **ted'** vydán byl v okamžiku, kdy paže pohyb konající v připázení se navrácí. Při pohybu trupu neb nohou podobně se zachováme:

Základní post.: stoj spatný — ruce spojit v zadu.

1. Předpažit a připážit v pravo — 1-2, 3-4
2. Předpažit a připážit v levo — 1-2, 3-4
3. Zapažit a připážit v pravo — 1-2, 3-4
4. Zapažit a připážit v levo — 1-2, 3-4
5. Upažit a připážit v pravo — 1-2, 3-4
6. Upažit a připážit v levo — 1-2, 3-4
7. Vzažit a připážit v pravo (předpažením) — 1-2, 3-4
8. Vzažit a připážit v levo (předpažením) — 1-2, 3-4

Pohyby trupu. (To samé zákl. postavení.)

1. Předklon a vzpřím — 1-2, 3-4,
2. Záklon a vzpřím — 1-2, 3-4,
3. Úklon na pravo a vzpřím — 1-2, 3-4,
4. Úklon na levo a vzpřím — 1-2, 3-4.

Pohyby nohou. (To samé zákl. post.)

1. Stoj přednožný a přísun v pravo — 1-2, 3-4,
2. Stoj přednožný a přísun v levo — 1-2, 3-4,
3. Stoj zánožný a přísun v pravo — 1-2, 3-4,
4. Stoj zánožný a přísun v levo — 1-2, 3-4.
5. Stoj únožný a přísun v pravo — 1-2, 3-4,
6. Stoj únožný a přísun v levo — 1-2, 3-4.

Pozn. Pro docílení částečné změny volíme tuto jiné základní postavení.

IV.

Polohy šikmé.

Základní post.: stoj spatný — ruce v bok.

(Pohyby konáme napínáním a ne trčením paží).

1. a) Odpažit v pravo — **ted'!**
b) Pravou ruku v bok — **ted'!**
2. Cvičení 1. opakovaně — 1-2, 3-4.
3. a) Odpažit v levo — **ted'!**
b) Levou ruku v bok — **ted'!**
4. Cvičení 3. opakovaně — 1-2, 3-4.
5. a) Vzažit v pravo zevnitř — **ted'!**
b) Pravou ruku v bok — **ted'!**
6. Cvičení 5. opakovaně — 1-2, 3-4.
7. a) Vzažit v levo zevnitř — **ted'!**
b) Levou ruku v bok — **ted'!**
8. Cvičení 7. opakovaně — 1-2, 3-4.
9. a) Předpažit v pravo vzhůru — **ted'!**
b) Pravou ruku v bok — **ted'!**
10. Cvičení 9. opakovaně — 1-2, 3-4.
11. a) Předpažit v levo vzhůru — **ted'!**
b) Levou ruku v bok — **ted'!**
12. Cvičení 11. opakovaně — 1-2, 3-4.

Pozn. Poloha ruky veskrz palcová.

Pohyby trupu — točení. (To samé zákl. postavení.)

1. a) Trup otočit na pravo — **ted'!**
b) Trup otočit v před — **ted'!**

2. Cvičení 1. opakově — 1-2, 3-4.
3. a) Trup otočit na levo — **ted'!**
b) Trup otočit v před — **ted'!**
4. Cvičení 3. opakově — 1-2, 3-4.

Pohyby novou—šikmé. (Zákl. post. jako v předešlém.)

1. a) Stoj přednožný v pravo zevnitř — **ted'!**
b) Přinožit v pravo — **ted'!**
2. Cvičení 1. opakově — 1-2, 3-4.
3. a) Stoj přednožný v levo zevnitř — **ted'!**
b) Přinožit v levo — **ted'!**
4. Cvičení 3. opakově — 1-2, 3-4.
5. a) Stoj přednožný v pravo dovnitř — **ted'!**
b) Přinožit v pravo — **ted'!**
6. Cvičení 5. opakově — 1-2, 3-4.
7. a) Stoj přednožný v levo dovnitř — **ted'!**
b) Přinožit v levo — **ted'!**
8. Cvičení 7. opakově — 1-2, 3-4.
9. a) Stoj zánožný v pravo zevnitř — **ted'!**
b) Přinožit v pravo — **ted'!**
10. Cvičení 9. opakově — 1-2, 3-4.
11. a) Stoj zánožný v levo zevnitř — **ted'!**
b) Přinožit v levo — **ted'!**
12. Cvičení 11. opakově — 1-2, 3-4.
13. a) Stoj zánožný v pravo dovnitř — **ted'!**
b) Přinožit v pravo — **ted'!**
14. Cvičení 13. opakově — 1-2, 3-4.
15. a) Stoj zánožný v levo dovnitř — **ted'!**
b) Přinožit v levo — **ted'!**
16. Cvičení 15. opakově — 1-2, 3-4.

V.

Pohyby paží skrčených — polohy rovné.
Paže skrčit zapažmo, ruce v pěst sevřené.

Pohyby konané z paží skrčených trčením nazýváme a pravidlem i tempem rychlejším je provádíme.

1. a) Trčit v pravo v před (pol. pale.) — **ted'!**
b) Skrčit zapažmo (v pr.) — **ted'!**
2. Trčit v před a skrčit zapažmo v pravo opakově—1-2.
3. a) Trčit v levo v před (pol. pale.) — **ted'!**
b) Skrčit zapažmo (v l.) — **ted'!**
4. Trčit v před a skrčit zapažmo v levo opakově—1-2
5. a) Trčit v pravo stranou (pol. pale.) — **ted'!**
b) Skrčit zapažmo (v pr.) — **ted'!**
6. Trčit stranou a skrčit zapažmo v pravo opakově—1-2.
7. a) Trčit v levo stranou (pol. pale.) — **ted'!**
b) Skrčit zapažmo (v l.) — **ted'!**
8. Trčit stranou a skrčit zapažmo v levo opakově—1-2.
9. a) Trčit v pravo vzhůru (pol. pale.) — **ted'!**
b) Skrčit zapažmo (v pr.) — **ted'!**
10. Trčit vzhůru a skrčit zapažmo v pravo opakově—1-2.
11. a) Trčit v levo vzhůru (pol. pale.) — **ted'!**
b) Skrčit zapažmo (v l.) — **ted'!**
12. Trčit vzhůru a skrčit zapažmo v levo, opakově—1-2.

Poznámka: Při skrčení paží zapažmo ruce jsou v poloze dlanní, lokty v zad staženy tak, že předloktí v poloze rovné se nalézají.

Pohyby trupu.

Opakovat příklady cvičení III.

Pohyby nohou. — Ruce v bok.

1. a) Pravou nohu skrčit zánožmo — **ted'!**
b) Stoj spatný — **ted'!**
2. Pravou nohu skrčit zánožmo a stoj spatný opakově — 1-2.
3. a) Levou nohu skrčit zánožmo — **ted'!**
b) Stoj spatný — **ted'!**
4. Levou nohu skrčit zánožmo a stoj spatný opakově — 1-2.
5. a) Pravou nohu skrčit přednožmo — **ted'!**
b) Stoj spatný — **ted'!**

6. Pravou nohu skrčit přednožmo a stoj spatný opakově — 1-2.
7. a) Levou nohu skrčit přednožmo — **ted'!**
b) Stoj spatný — **ted'!**
8. Levou nohu skrčit přednožmo a stoj spatný opakově — 1-2.

VI.

Pohyby z paží skrčených — polohy rovné.

Paže skrčit zapažmo — ruce v pěst sevřené.

Opakovat sudé příklady z cvičení V. a přidat:

1. a) Trčit v pravo dolů (pol. pale.) — **ted'!**
b) Skrčit zapažmo (v pr.) — **ted'!**
2. Trčit dolů a skrčit zapažmo v pravo opakově — 1-2.
3. a) Trčit v levo dolů (pol. pale.) — **ted'!**
b) Skrčit zapažmo (v levo) — **ted'!**
4. Trčit dolů a skrčit zapažmo v levo opakově — 1-2.
5. a) Trčit v pravo v zad (pol. pale.) — **ted'!**
b) Skrčit zapažmo (v pr.) — **ted'!**
6. Trčit v zad a skrčit zapažmo v pravo opakově — 1-2.
7. a) Trčit v levo v zad (pol. pale.) — **ted'!**
b) Skrčit zapažmo (v levo) — **ted'!**
8. Trčit v zad a skrčit zapažmo v levo opakově — 1-2.

Pohyby hlavy — Ruce složit v zadu.

1. a) Hlavu otočit na pravo — **ted'!**
b) Hlavu otočit v před (zpět) — **ted'!**
2. Hlavu otočit na pravo a zpět opakově — 1-2.
3. a) Hlavu otočit na levo — **ted'!**
b) Hlavu otočit v před (zpět) — **ted'!**
4. Hlavu otočit na levo a zpět opakově — 1-2.

Poznámka: Pohyby hlavou konáme též tempem volnějším a sice 1,2—3,4.

Pohyby trupu (rovné) a hlavy současně.

Ruce složené v zadu.

1. a) Předklon a hlavu otočit na pravo — **ted'!**
b) Vzpřím a hlavu otočit v před — **ted'!**
2. To samé prováděno opakově — 1,2—3,4.
3. a) Záklon a hlavu otočit na levo — **ted'!**
b) Vzpřím a hlavu otočit v před — **ted'!**
4. To samé prováděno opakově — 1,2—3,4.
5. a) Předklon a hlavu otočit na levo — **ted'!**
b) Vzpřím a hlavu otočit v před — **ted'!**
6. To samé prováděno opakově — 1,2—3,4.
7. a) Záklon a hlavu otočit na pravo — **ted'!**
b) Vzpřím a hlavu otočit v před — **ted'!**
8. To samé prováděno opakově — 1,2—3,4.

Pohyby nohou. — Ruce složené v zadu.

Cvičení kroků na místě.

1. Jeden krok na místě — 1-2.
2. Dva kroky na místě — 1-2-3.
3. Tři kroky na místě — 1-2-3-4.
4. Na místě pochoď.

(Pokračování.)

POZNÁMKY K NAŠEMU NÁZVOSLOVÍ.

Příspěvek k posudku nynějšího stavu.

(Pokračování.)

Ne tak ustáleno je názvosloví vah; jmenujeme-li převrácený vis z ruce se zvednutýma nohama i trupem a to s křížem prohnutým "visem střemhlav" a ne "svisem střemhlav", ač celkem poloha těla je tu přece svislá, kterým právem říkáme "váha ve svisu" nebo "váha svisem",

když přece je tu poloha vodorovná (proto je výdrž ta "va-hou" a ne "vznosem střemhlav").

Ve sbírce je

"váha ve visu (vpředu nebo vzadu)" na str. 17. ve cv. 9., dále ve cv. 1., 2., 3. a 4. na str. 23., pak ve cv. 6., 8 a 9. na str. 24.;

"váha ve svisu v předu" na str. 16. ve cv. 5., tedy v témž jediném případě; však v praxi velmi často slyšíme užívat "váha ve svisu vpředu nebo vzadu".

Můžeme tedy říkat "svis skřemo", "svis roznožmo", "svis přednožmo" a podobně také "shyb skřemo", "shyb roznožmo", "shyb přednožmo" a pod., neboť tu zvedáme pouze nohy, trup svislý ponechávající; nemáme však užívat "svis vznesmo", váha ve svisu vzadu" nebo "svisem", nýbrž "vis vznesmo", "vis střemhlav", "váha ve visu vzadu" nebo "visem" a pod.

Kdybychom však měli užívat názvů svis a shyb podobně jako v podporu názvů vzpor a klik (ač v povaze názvu to není), musili bychom tak činit důsledně všude při každém visu za ruce, jako je tomu při podporech za ruce. Potřeba toho ovšem není, alespoň ne naléhavá.

II. Obraty.

Velmi rozmanitým způsobem se označují:

1. na str. 15. ve cv. 3.: "celý obrat při předkmihi v pravo (l.) do dvojhmatsu";
2. na str. 15. ve cv. 6.: "při předkmihi celý obrat v pr. (l.) do dvojhmatsu";
3. na str. 16. ve cv. 8.: "při předkmihi celý obrat v pravo (levo) do nadhmatsu";
4. na str. 22. ve cv. 4.: "při předkmihi celý obrat v pr. (l.) souruč";
5. na str. 17. ve cv. 9.: "1/1 obrat v pravo (l.) do dvojhmatsu";
6. na str. 17. ve cv. 7.: "1/2 obrat do kliku vzadu podhmatsu" (z kliku pokos v pravo — l.) a 2/1 obrat v pr. (l.) do svisu vpředu podhmatsu" (ze svisu vzadu podhm.);
7. na str. 16. ve cv. 4.: "2/1 obrat v pravo (l.) do svisu vpředu podhm." (ze svisu vzadu podhm.);
8. na str. 23. ve cv. 3.: "2/1 obrat puštěním jedné ruky v pr. (l.) do svisu vpředu nadhm." (ze sv. vz. nadhm.);
9. na str. 24. ve cv. 6.: "2/1 obrat puštěním jedné ruky v pr. (l.) do svisu vpředu nadhm." (ze sv. vz. nadhm.);
10. na str. 23. ve cv. 3.: "celý obrat v pr. (l.) do svisu vpředu nadhm." (ze svisu vzadu podhm.);
11. na str. 23. ve cv. 2.: "celý obrat v pr. (levo) v přednosu do dvojhmatsu";
12. na str. 24. ve cv. 10.: "celý obrat v přednosu v pr. (l.) do dvojhmatsu";
13. na str. 15. ve cv. 2.: "celý obrat v pr. (l.) do vzporu jízmo nadhm.";
14. na str. 15. ve cv. 3.: "celý obrat v pr. (l.) do vzporu vpředu nadhm.";
15. na str. 16. ve cv. 3.: "půlobrat v pravo (levo) do kliku pobok vpředu" (z kliku pokos v pr.);
16. na str. 17. ve cv. 8.: "1/1 obrat v pravo (l.) do vzporu vpředu nadhm.";
17. na str. 22. ve cv. 6.: "celý obrat v pr. (levo) do vzporu vpředu nadhmatsu";
18. na str. 23. ve cv. 10.: "celý obrat v pr. (l.) do vzporu vpředu nadhm.";
19. na str. 24. ve cv. 7.: "celý obrat v pr. (l.) do kliku vpředu nadhmatsu" (z kliku vzadu podhm.).

Až na výjimky nemůže být sporno, kterak obrat tu provést; přece však myslím, že je zbytečno tak mnoho popisovat a tak neustále:

Soustava rozeznává obraty ve visu, podporu, 31) po

31) Tak zvaný "dvojbrat ze vzporu do svisu" je vlastně "sřit s dvojbratem do svisu" neb po případě "odkmihi s dvojbratem".

případě i sedu (Z. T. 482./75); je-li známa základní poloha — na př. vzpor vzadu podhm. — z které má se obrát provést, postačí určení "obrat v l. (pr.) v nadhmatsu" úplně, není tedy potřeba "obrat v levo (pr.) do vzporu vpředu nadhmatsu"; podobně z kliku pokos v levo (pr.)" stačí půl obratu v l. (pr.) napřed (nazad) v nadhmatsu (podhmatsu)" na místě "půl obratu v l. (pr.) do kliku pobok vpředu (vzadu) nadhmatsu (podhm.)."

Není dobře vyhýbat se při obrazech krátkým a jasným názvům "napřed" a "nazad" a místo nich dlouze opisovat "puštěním jedné ruky" (viz ad 8. a 9.).

Kde jiné možnosti není, leč jediné, nemusím zvlášť způsob obratu vytýkat (viz na př. ad 13., kde by bylo postačilo pouhé "obrat v nadhmatsu"), zda souruč nebo střdně, zda napřed neb nazad se obraceti; kde možný a obvyklý je způsob několikerý, nutno to vymeziti; tak na př. z komihání ve svisu vpředu dvojhmatsu, levá v nadhmatsu, u předkmihi obrat v pravo ve dvojhmatsu lze vykonati trojím způsobem: souruč, nazad aneb napřed.

Také určitého slovosledu měli bychom v názvosloví dbáti a klásti jednotlivé prvky vždy v tom pořadí, jak se provádějí: tedy "při předkmihi obrat v levo (pr.) atd." a nikoli "obrat v l. (pr.) při předkmihi" nebo dokonce "o.b.at při předkmihi v l. (pr.)" (viz ad 1); při takové navyklé libovůli snadno přihodí se "celý obrat v přednosu v pr. (l.) do dvojhmatsu (ad 12.)", což vykládati lze, že obrat vykonati je "v přednosu pravou nebo levou nohou", tedy jednonož.

O užívání názvů: obrat (celý obrat, 1/lobrat, celoobrat, půlobrat (půl obratu, 1/2obratu), čtvrtobrat (čtvrt obratu, 1/4 obratu), dvojobrat (dvojnásobný obratu, 2/lobratu) a pod. zmínil jsem se již při bradlech.

Na str. 22. ve cv. 6. je "celý obrat podmetmo v pr. (l.) do dvojhmatsu"; dle soustavy nutno čísti tvar ten k metům (nikoli "obratům") a proto lépe zvát ho "podmet s obratem v pr. (l.) do dvojhmatsu" ("podmet obratmo" nebo "podmet popředu"; uznáme-li za odsun složku výšvihi + seskoku ve směru nohou, pak podmet (bez obratu) je odsunem přednožmo ve visu).

III. Průvlek.

Je jeden ze způsobů změn visu: "z visu vpředu do visu vzadu, a naopak, tím přecházíme, že pozvedneme nohy mezi hrazdou a rukama je provlečeme, což průvlekm aneb při rychlém výkonu též průmykem nazad neb napřed slove" (Z. T. 478./71.).

Průvlek koná se buď pouze jednou nohou, nebo oběma; v tomto případě obě provlékají se buď v témž směru, nebo protivněm. 32)

Ve sbírce užívá se pouze názvu "průvlek" a to tímto způsobem.

ve cv. 9. (str. 23.): "při předkmihi průvlek — přemyk zadem", však

ve cvi. 3. (str. 15.): "při předkmihi obrat — výmyk zadem"; dále

ve cv. 2. (str. 16.): "svis — vis vznesmo — průvlek — výšin zadem", však

ve cv. 4. (str. 16.): "Ze svisu vpředu nadhm. — výšin zadem" (podobně i ve cv. 8. a 9. na str. 17.); dále

ve cv. 1. (str. 15.): "toč jízmo nazad — spád nazad do visu vznesmo — průvlek — vzepř. vzklopmo" (podobně je též při cv. 7. na str. 16. a ve cv. 3. na str. 22.), avšak

ve cv. 9. (str. 16.): "toč jízmo napřed — přehmat — spád nazad do visu vznesmo — vzepř. vzklopmo."

32) Průvleky možno srovnati s mety skřemo: máme tu přešvih skřemo pr. (l.) ve visu vznesmo a přešvih skřemo obounož, a to jak napřed, tak nazad, máme tu i střih ve visu vznesmo. Pro dřívější, dnes neužívaný "průmyk" navrhuje Klenka přiměřenější "průšvih". ("Sborník" na r. 1895. str. 80.).

(Pokračování.)

ZÁPIS ZE SCHŮZE ODBÝVANÉ U PŘÍLEŽITOSTI ZÁVODŮ V BRUNO, NEB.

Přinesli jsme již podrobné zprávy ze závodů, jež pořádány byly u příležitosti závodů státních a vedením Župy Západní v Bruno, Neb. Dnes pak majíce i některé obrazy z tohoto sletu našich, dovolujeme si k vůli zajímavosti podat i zvěsti, jak vlastní zápis je přináší.

Schůze, odbývaná 16. června zahájena byla br. V. Blatným, jenž představil br. L. J. Coufala, mayora města. Šz uvítal shromážděné borece, sestry a sokoly vůbec. Br. Blatný schůzi předsedal a br. F. A. Stech byl tajemníkem. Po přečtení jmen boreů a náležitém jich rozřídění, jakož i ustanovení, aby wilberští evičili jednotlivě, přečten byl následující, dojista jen pozoruhodný dopis Ústředního Výboru Západní Župy:

„Shromážděným sokolům, borecům a sestrám našim, v Bruno, Neb. Vašemu shromáždění za ušlechtilým cílem závodění v tělocviku přejeme mnoho zdaru a dosažení účele za jakým jsou odbývány. Doufáme, že závody tyto utuží bratrskou myšlenku a sokolského ducha, a že během závodů vymizí z řad Vašich řevnivost a podezřívavost, a že všichni spojíte se v čestném závodění, jdouce za jediným cílem: „V zdravém těle zdravý duch.“ Zároveň dovolujeme si shromáždění Vašemu přednésti návrh a doufáme, že po zralém uvážení budete s ním souhlasiti a jej sborům svým doporučíte. Mínilme totiž záležitost stálého evičitele župního, jehož povinností by bylo navštěvovati všechny sbory sokolské v Západní Župě zastoupené, jim vysvětlení, poučení a instruce hlavně u vedení a pěstování tělocviku soustavného udíleti, jim evičební přednášky pořádati a zkrátka býti jim rádcem ve všech záležitostech. Vydání s vysláním jeho spojené, nechť kryje se rozvrhem \$1.— ročně na každého člena Západní Župy. Výhody z uskutečnění této myšlenky plynoucí jsou velmi mnohé a není třeba je zvláště vypočítávati, vždyť každý z Vás ví sám, jak často byla pocíťována potřeba odborníka a stálého evičitele a rádce. Doufáme, že o náhledu tom správný úsudek si učiníte, jej odporučíte j dnoutám a ve prospěch téhož pracovati budete, vždyť jedná se tu jediné o prospěch a rozkvet sokolské myšlenky. S bratrským pozdravem. Za Ústřední Výbor Západní Župy. J. J. Mík, starosta, Oldřich Jelen, tajemník. Omaha, Neb. 15. června 1905.”

Br. Blatný jmenoval ihned tříčlenný výbor resoluční a sice bratry: O. Jelen, Jos. Marušák a B. J. Vašák. Resoluce jimi vypracovaná a přijatá jest tohoto znění:

„Resoluce. Jelikož vidíme a uznáváme potřebu a nutnost stálého společného evičitele župního, ku vlastnímu vzrůstu a rozkvetu sokolské myšlenky a hlavně ku zdokonalení se v tělocviku,

Budiž usneseno boreci zde shromážděnými, aby výbor Župy Západní dal odhlasovati všem sborům sokolským v Župě zastoupeným, zdali by uvolily se poplatek na vydržování evičitele takového platiti.

Dále, aby byl takový evičitel zjedнан nejmeně na jeden rok, a též v každém sboru pořádati mohl veřejné evičení, kteréhož by připadlo polovice čistého výtěžku Ústřednímu Výboru Župy Západní na krytí výloh onoho evičitele.”

Návrh daný a podporovaný, aby příští závody státní vedením Župy odbývány byly v South Omaze, Neb., byl přijat, jakož i ustanovení, aby závody v měsíci červnu se odbyly a sice v prvé polovině tohoto měsíce.

ZPRÁVA JEDNATELE VÝCH. ŽUPY.

Zápis ze schůze odbývané dne 16. července 1905.

Br. starosta zahájil schůzi. Nepřítomni byli br. Filip a Černovský. Protokol z poslední schůze čten a přijat. Br. Laně podává zprávu z návštěvy, kterou učinil Těl. Jed. „Svornost“ co dozorce Východní Župy. Dále uloženo br. jednatele, aby zaslal dotazy okolním jednotám, zdali soudcové, kteří jsou určeni pro příští závody, budou práci konati zdarma, aneb ne.

Vydání v této schůzi bylo:

Br. Sekyrovci za evičení Těl. Jed. „Patterson“.....	\$2.00
Br. Sekyrovci služné za II. čtvrtletí.....	2.50
Poštovné br. Sekyrovci.....	.31
Služné br. jednatele za I. čtvrtletí.....	5.00

Na to po volné debatě schůze ukončena.

Vine, Vaněk, jed.

Zápis ze schůze odbývané dne 21. srpna 1905.

Br. starosta zahájil schůzi. Nepřítomni byli br. Filip a Černovský. Protokol z poslední schůze čten a přijat. Čten dopis od Těl. Jed. v Newarku. Jednota ona žádá, aby ji byl obstarán spolkový ráz. Ponecháno br. jednatele k vyřízení. Dále Těl. Jed. „Patterson“ žádá o půjčku na zakoupení tyče. Žádosti vyhověno.

Br. náčelník oznamuje, že na státní závody přihlásilo se 159 boreů.

Příjem v této schůzi byl:

Od Těl. Jed. „Newark“ co župní poplatky.....	\$8.00
Úroky z vkladu.....	5.00

Vydání.

Br. Greorovi za cestovné do Newarku.....	.50
Br. Krenkovi cestovné do schůzi za první půlletí.....	.60
Br. Sekyrovci cestovné a náhrada za cestu do Patterson.....	\$3.85

Vine, Vaněk, jed.

Zápis ze schůze odbývané dne 18. září 1905.

Schůzi zahájil br. starosta. Nepřítomni br. Mysliveček a Černovský. Zápisky ze schůze poslední čteny a přijaty. Na to čten dopis od Těl. Jed. „Svornost“, v kterém žádají o evičitele. Ponecháno do příští schůze. Dále jednáno, zdali by nebylo na závalu vyslati výbor do Haverstraw, N. Y., a prozkoumati, zdali by se v místě onom nenechala založiti nová jednota. Na výbor zvoleni br. br. Sekyra, Křenek a Vaněk. Br. náčelník oznamuje dopisem, že vzdává se svého úřadu. Resignace nebyla přijata a br. náčelník nadále též zastávati má. Dále oznamuje br. náčelník, že Těl. Jed. „Patterson“ může evičiti nějaký čas bez župního evičitele.

Vydání v této schůzi bylo:

Za knihu pro jednatele.....	\$1.20
-----------------------------	--------

Vine, Vaněk, jed.

Dodatek: Protokol tento přináší zároveň výsledek státních závodů. Jelikož již uveřejněn byl v „Sokole Americkém“ bratrem župním náčelníkem, není třeba uveřejňovati opětne.

ZÁPIS O SCHŮZI VÝK. VÝB. N. J. S.

New York, dne 4. prosince 1905.

Náměstek F. Hroch zahájil v nepřítomnosti starosty F. Martyného schůzi. Ze členů scházeli: V. Hampl, K. E. Hrbek a starosta F. Martyn, jenž byl omluven pro nemoc v rodině.

Zápis o minulé schůzi přijat.

Jednatel oznamuje, že zaslal rozličné tiskopisy T. J. S. Chicago a Manitowoc. T. J. S. Tyrš ze Cedar Rapids zasílá dopis s návrhem, který si přeje, aby byl všem jednotám k odhlasování předložen, a sice, aby byla vyslána dvě družstva ku příštímu Všesokolskému sletu do Prahy, a k účeli tomuto aby každý člen po dobu 2 roků po 25 ct. mimořádným příspěvkem přispěl. Žádosti této má býti vyhověno.

M. Hora, člen T. J. S. Philadelphia, zasílá stížnost, uváděje, že byl ze shora uvedené jednoty nesprávným způsobem vyloučen. Zároveň zasílá T. J. S. Philadelphia úřední dopis, ve kterém celou záležitost stran br. M. Hory vysvětluje, a sice, že byl pro neplacení příspěvků vyloučen, jelikož dluhoval přes 6 měsíců. Po náležitém vyšetření uznává Výk. Výb., že T. J. S. Philadelphia jednala dle stanov a M. Hora má být o tom zpraven.

Národní Tiskárna zasílá účet za tisk a výpravu Sok. Am. za měsíc listopad znějící na \$193.97; účet přijat a k vyplacení odkázán.

Ústřední Výbor Župy Střední zasílá dopis, ve kterém

oznamuje, že již započal s prací k příštím župním závodům oné Župy, které mají býti příští rok odbývány, a žádá schválení Výk. Výb. N. J. S., aby mohl nesdružené sbory sokolek a sokolů k závodům těmto pozvati a sice, aby vydání soudeů a odměn pro nesdružené sbory bylo z výdělku jednotám připadající kryto. Usneseno, by se dopsalo Ústřednímu Výboru Župy Střední, aby oznámili V. V. N. J. S., zdali k tomu obdrželi souhlas všech jednot k oné Župě příslušejících.

T. J. S. New York žádá záslužné listiny pro br. J. Veselého a F. Halu, kteří jsou členy oné jednoty od 2. listopadu 1885; žádosti má býti vyhověno.

Finanční výbor podává zprávu, že prozkoumal a porovnal knihy jednatele a pokladníka a že oboje vynašel v úplném pořádku. Zpráva tato byla přijata.

Usneseno, aby příští schůze Výk. Výb. byla odbývána dne 3. ledna 1906.

Následující jednoty zaslaly zprávy a rozličné poplatky:

Plzeňský Sokol	\$205.50
T. J. S. New York	151.40
Česko-Zábavný	19.00
Chicago	85.70
Slov. Lípa	58.30
Čechie první splátku na Památníky	21.50
T. J. S. Omaha	45.60
Sbor Sokolek Libuše, Omaha	2.80

Na to schůze skončena.

M. Grabenstein, zapisovatel.

ZE ŽUPY SEVERO-VÝCHODNÍ.

Cleveland, O., 22. října 1905.

Schůzi zahájil starosta. Jos. Štíbr nepřítomný ze členů Mat. Krejzl omluven. Protokol jak čten přijat. Jednatel Výk. Výboru N. J. S. oznamuje, že obdržel zpět veškeré soudcovské listiny v úplném pořádku, diví se však jak sok. Jos. Štíbr a Kar. Bernvajtr ony listiny sčítali, že nedostali tentýž součet jako on. Návrh dán a přijat, aby celá záležitost ponechána byla Výk. Výb. a ten jak rozhodne, bude plátcí, a záležitost tak skončena. Sok. Lorain oznamuje, že evičitel Kar. Knobloch se posud nedostavil, a žádá o někoho jiného neb by rádi s evičením začali. Zvolen Jos. Štíbr, což tajemník má jim oznámit, jakož i že se dostaví příští sobotu. Sokol Podlipný, Česko Zábavný a Cleveland oznamují, že souhlasí, aby byly veřejné přednášky odbývané a k nim řečník objednán a výlohy, by kryly se společně. Záležitost ponechána do příští schůze až ostatní sbory odpoví. Účet "Volnosti" za oznámky \$4.00 poukázán k vyplacení.

Frank Cais, taj.

ZE ŽUPY STŘEDNÍ.

St. Louis, Mo., 1. prosince 1905.

Zápis o schůzi ze dne 20. listopadu 1905.

Starosta br. Šedivec zahájil schůzi. Zástupci přítomni. Minulý zápis čten a přijat. Jednatel hlásí odevzdání pokladny P. Pithovi a příjem: Č. A. Sokol za I. 1/2letí 1905 \$1.75, Sokol Tábor \$5.40, Tyrš C. R. Sokol \$7.85; přijato. Taj. ústř. výboru chicagského pro uspořádání příštích župních závodů tamtéž, br. Fr. Klepal zasílá dopis žádající, I. zdali mají ku závodům i veřejnému evičení pozvány býti eo hosté i sbory sokolské nesdružené, jakož i veškeré odbory nesdružené ženské (sokolky). II. Žádost o společných evičeních brzké zaslání pro neokladně uveřejnění. III. Žádost o uspořádání stálého evičitelského kursu pro Chicago. Dopis přijat a usneseno, I. dopsati Výk. Výboru N. J. S., zdali byl by volným věnovati cen diplomových a krýti vydeje zvláštních soudeů, obého pro nesdružené spoluzávodce; též jemu na vědomí dáti názor náš, že my volní jsme žádosti té, hlavně v zájmu celkového úspěchu a prospěchu "Svazu" vyhověti a že odpovědětí ústř. výboru závodů míníme, že jen pod tou podmínkou jsme svolni, že mimořádné vydeje nepoplynou z peněz N. J. S., ani Župy Střední, nýbrž z čistého výtěžku veřejného evičení při závodech. Tímto lze nadíti se nám

příznivého vyřízení. A v případě takového soudeové volení býti mají z řad N. J. S. V. Výborem téže. Jednatel dopíše V. Výboru. II. Vyřídí náč. Župy v čas. III. Usneseno dopsati o zřejmější znázornění a bližší vysvětlení téhož. Vyřizeno. Člen Sokola Slov. Lípy ohlašuje přijetí výboru dohlížecího. Schváleno. Evičiteli sboru v E. St. Louis povoleno konečných \$5.00 za listopad. Uspořádání zpěvníku Župy Střední uloženo a svěřeno br. A. Tesařovi. Společné evičení odloženo bylo na 17. prosince v Sokole St. Louis. Šedivec, Rysk a Janda obstarají vzdělávací část. Příjem \$15.00. Vydeje \$5.00. Sok. Slov. Lípa dluhuje za I. 1/2letí 1905.

Na zdar!

Fr. Šíroký, jednatel.

PŘÍJEM A VYDÁNÍ N. J. S. ZA MĚSÍC LISTOPAD 1905.

Listopad

PŘÍJEM.

3. Plzeňský Sokol, Chicago, za II. a III. 1905.....	\$295.50
4. T. J. S. New York, N. Y., za III. 1905.....	151.40
6. Č.-Z. Sokol, Cleveland, O., za II. a na III. 1905....	19.00
6. Sb. Sok. Libuše, So. Omaha, Neb., za III. 1905..	2.80
6. T. J. S. Chicago, Chicago, Ill., bez zprávy,	
žádám o ně	85.70
11. Sok. Slovanská Lípa, Chicago, za III. 1905.....	58.30
13. T. J. S. Čechie, Chicago, první splátku na	
Památník N. J. S.	25.00
18. Za těl. kníž. od br. A. Hallera, Chicago.....	1.00
22. Za ohlášku v Sok. Amer.....	10.00
27. Za těl. knihy od br. Slavětinského, N. Y.	1.51
27. T. P. J. Budivoj, Detroit, Mich., za III. 1905.....	21.50

\$581.71

Hotovost z minulého 1/4letí.....\$3013.63

Úhrnem.....\$3595.34

Listopad

VYDÁNÍ.

3. Za 4516 výtisků Sok. Amer. s výpravou a poštovním za říjen t. r., Nár. Tisk.....	\$193.29
3. Za 1500 listin oznám. vylouč. za tisk br. Fr. Lierovi	6.50
18. Vřeh. poř. S. A. za listopad t. r., Dr. J. Rudiš-Jičínský	30.00
18. Vřeh. poř. S. A. za listopad t. r., Ant. Haller....	10.00
18. Vřeh. poř. S. A. za listopad t. r., Jos. Čermák....	10.00

Úhrnem.....\$249.79

Příjem.....\$3595.34

Vydání.....249.79

Hotovost.....\$3345.55

Fond pro příští sjezd v Detroit, Mich.....\$581.52

Fond pro příští běh evičitelský.....42.85

Základní fond Nár. Jed. Sokolské.....300.00

Na Germania Savings Banku.....\$ 700.00

Na Dry Dock Savings Banku.....700.00

Hotovost v pokladně N. J. Sokolské.....1945.55

Úhrnem.....\$3345.55

Nevím již jakým způsobem bych měl br. taj. sborů upozornit, neb v každém čísle Sokola Amerického jest jakési upozornění, ale bohužel na málo jednot, že si onoho tajemníci povšimnou, pročž žádám ještě jednou, která jednot nezaslala III. 1/4letní zprávu, aby tak učinila a zároveň aby byl zaslán poplatek do fondu pro sjezd za rok 1905.

Na zdar!

Jan Černý, jednatel.

DOPISY.

St. Louis, Mo., 25. listopadu.

Tak pečlivě a usilovně se staráme a přece ty výsledky práce některých těch sborů našich nevykazují dosti výsledků. Lhostejnost k věci naší sokolské jest namnoze až přílišná a přece necheeme ničeho více a také ne méně, jako posilnění lidu našeho, utužení. Stěžujeme si na mládež naší a stěžu-

jeme a co konáme na příklad, aby neblahý mravní stav a různá zla jsme odstranili? Skoro nie a všude zdá se mi, že ve všech těch spolecích našich jen mechanická jest činnost, pouhé vykonávání funkcí bez vřelějšího jádra, přeháněná polemika, stranické posuzování a nesnášenlivost a to jsou důvody proč naše mladší intelligence se od svých a práce jejich odvrací. Proto aspoň my sokolové musíme předeházeti dobrým příkladem na všech stranách.

A nyní bych se rád tázal jak to u vás chodí zdali jest tělocvik vašimi hochy pilně navštěvován, aneb zdali to tak chodí jako u nás, kde jak se zdá jsme pohříženi v Rip Van Vinklově spánku, a to hodně tvrdém. Jak se zdá nemá naše mladší členstvo pro tělocvik nyní smysl. Těm jest milejší takhle nějaká dupanda aneb "Klub Srdečných Kluků". — V irské čtvrti náš dorost pohlíží na vše české jaksi opovržlivě a je mu sprosté. Jest to ovšem na prvním místě vinou rodičů samých, neb i oni vykazují notnou porci lhostejnosti ku všemu co českého, však dětem měli vštípit více lásky k české národnosti, a ti tak zvaní naši národní předáci — ty své dětičky český vůbec ani nenaučili, a tak ta nejstarší osada česká v Americe očividně hyne a mizí, a nepříjde-li brzy odněkud nějaká náprava zanikne nadobro.

Stav tento ostatně všem dobře znám, nikomu nechce se ale do toho šouchnout, aby nebyl těmi jichž se to nejvíce týká k smrti uštvan, a tak vše jde dále a to čím dál tím hůř. Co se přímo našeho sboru týká, tu jsem pevně přesvědčen, že jako mnohé jiné sbory činí poměrně málo, aby vyhověno bylo dorůstající mládeži. Ty poměry, jež kdys bývaly za mladší nynějších starších — a starších členů — se velice změnily, tak že požadavky nynější mládeže jsou docela jiné. My starší dovedli jsme se spokojit s pramálem mnohdy třeba se čtyřma zděma a nějakým tím po domáčku ledabyly zrobeným těl. náčiním, a všelijak stlučeným stolem, a nějakou tou prkennou dva sáhy dlouhou lavicí, a zařízení tělocvičny bylo hotovo. My byli úplně spokojeni a rádi, že jsme si pomohli — neboť nebyli jsme na lepšího nic zvyklí — a jiní o mnoho lepších zařízení také neměli. — Dnešního dne to však již tak nejde. Neb ta naše mládež jest zvyklá na něco zcela jiného, ta nespokojí se vždy hned se vším. Ona vidouc ty moderně zařízené tělocvičny jinonárodní — a srovnávajíc pak je se starým a chudobným zařízením tělocvičen našich, stává se k těmto lhostejnou a přestává je pozvolna navštěvovati — a hledá svou zábavu v tělocvičnách útulnějších jinonárodních. A proto chceme-li si svou mládež udržeti musíme zavést útulnější Sokolny a jinak pracovat. Tak jako otcové nynější generace nemohou na svých dítkách žádati, aby spokojily se s jednou světnicí a malou kuchyní za obydlí, nýbrž staví si krásné moderní residence, tak také v jiném naše mládež nespokojí se nyní s tak málem jako starší se před lety dovedli spokojiti. A proto chceme-li naši mládež a dále pro naši národnost zachovati musíme se též i co se týče našich tělocvičen řídit pokrokem a žít s duchem času. Toť můj náhled osobní co se týče ochabující návštěvy tělocviku a jedna z příčin hlavních. Na zdar!

J. Šedívec.

St. Louis, Mo., 28. listopadu 1905.

Vzdor tomu, že sbor náš má tolik rozmanitých a "šlechetných" účelů až se pod nimi může strhat, nemůže naše mladá Amerika nalézt v něm dosti poučení a zábavy a stále zakládají všeliké indiánské kluby, které sboru jen hanbu dělají. Sotva se nám podaří rozbít jeden, založí si opět jiný, a tak to jde do nekonečna. Bylo by na čase, aby sbor jednou tyto nešváry až ke dnu vyšetřil a těch mladých stížností, jsou-li podstatné, hleděl napravit, ne-li tak jim dát na srozuměnou, že pro takové členy ve sborech sokolských místa není.

Měl bych opět napsati něco o naší činnosti v tělocviku, ale ta poslední dobou tak vážne, že ani nestojí za to. Ještě štěstí, že máme slušný počet žactva a sokolek, které tělocvičného rázu naší jednotě dávají, jinak bychom mohli směle zavřít. Však škoda řeči.

Minulou neděli sehrálo naše ochotnické družstvo druhý díl veselohry "U bílého koníčka" pod názvem "To jsem sám rád" k úplné spokojenosti všech přítomných. Bylo to

pro tuto sezonu vystoupení třetí a jak se sami po divadle přiznali jedno z těch nejlahodnějších a nejladších jaké kdy pořádali, začez zaslouhují jen chválu, jedinou to odplatu za jejich namahavou a obětavou práci. Zvláštní pozornost zaslouhuje br. Karel Jeřábek, kterýž jako komik pochybuji, že má sobě rovného na českém jevišti. Jest to odchovanec náš, jenž dříve ani česky neuměl, na něhož můžeme býti vším právem hrdí a měl by býti vzorem všem našim zde rozeným členům, kteří to Češství tak stěží pochopují.

Nastávají nám opět volby nových činovníků a tu jest třeba více sebeobětavosti a obezřetnosti, nežli jindy. Obvykle se to odbyde jen tak leda byle bez ohledu zdali zvolený člen jest schopen úřadu zastávati čili nie. Mnohdy ani jinak nejde. Ti, kteří zkušenost a schopnost svojí dokázali, za žádnou cenu úřadu přijmout nechť a tu nezbyvá nic jiného, než obsadit místo takovým členem, který se přemluví dá a tak se škodí vlastní činnosti. Hlavně záleží na starostovi, je-li tento přímý a rázný musí býti vzorný i celý sbor. Tu můžeme směle říci: Jaký starosta, takový sbor.

Nyní, když máme určitou zprávu o příštím sletu všesokolským v Praze, můžeme se pomalu ale jistě připravovat. Času na přemýšlenou kolika borei N. J. S. zastoupena býti má máme dost a na uvážení rozličných návrhů také. Návrh náš as dosti neurčitý, aby N. J. S. zastoupena byla 8 borei a sice dvěma z každé Župy nebyl V. V. přijat následkem čehož přišel k zapomenutí. Jelikož ale návrh cedar rapid-ských jest téhož druhu jen určitější u vlastním dosahu a o 4 boree lepší, myslím, že nebudem míti proti němu nijaké námitky. Možná, že by bylo nejlépe vyčkati času až jak to dopadne s tím naším spojením, že bychom třeba mohli počet tento zvýšit. Zkušenost nás učí, že na pouhé sliby nemůžeme u nás vždy spolehat proto chceme-li býti zastoupeni tak jak se na nás patří musíme jednat rázně a určitě, stanovit co třeba ať pak se to někomu líbí, aneb ne.

Nepředvídanou smrtí známého turnera, vůdčího Německé síly, Preteriusse, redaktora německého denníku "Westliche Post", ryziho svobodáře a ideálního občana amerického, ztratila německá národnost v této zemi a v St. Louis a okolí zvláště svého nejlepšího občana a miláčka. Dr. Preterius jako mnoho našich velikánů byl v roce 48. ze své rodné vlasti vypovězen a vzdor tomu, že německá vláda tak zvaná provinění jeho již dávno odpustila a mnohé tituly a vyznamenání mu nabízel zůstal až do své smrti nesmířitelným a nabízené mu kříže a hvězdy s hrstí odmítal slovy: "Americkému občanu jest milejší volnost a svoboda nežli všechna vaše vyznamenání do hromady!" Jen minulého roku udělena byla jeho synovi přímo od císaře německého zvláštní vyznamenání, avšak i tento následoval příkladu svého otce. Krátce po přijetí do Spojených Států založil v St. Louisu po celé zemi známý časopis "Westliche Post" v jehož sloupcích nabádal své čtenáře, aby všude a vždycky hleděli býti dobrými občany americkými, se tužili, osobních práv a svobody sobě vážili, ale při tom na původ svůj a vlast starou nikdy nezapomínali. Jedenáct místních turnerských spolků se svinutými prapory, jakož i veškeré spolky německé s mnoha přednějšími občany st. louiskými účastnili se pohřbu jeho, ba i německá vláda prostřednictvím místního konsula položila na rakev skvostný věnec. Obřady samy byly jednoduché, ryze svobodomyšlné, a pozůstatky dle jeho přání v st. louisském Crematorium spáleny. Jeho celý život řízen byl naším heslem "Ni zisk, ni slávu" protož i my uznávajíc jeho snahu k povznesení člověčenstva při tom nehledíce na rozdíl v národnosti, voláme čest a slávu památce jeho.

Na zdar!

Fr. Vůch.

Omaha, Neb., 1. prosince 1905.

Již je skoro na čase, abych také něco napsal do orgánu sokolského o naší činnosti zde. Poslední dobu všecko u nás spí. Co vlastně je toho příčinou? Nedbalost členstva jak každý musí doznat sám. Jak jsem vyličil v posledním dopise také se tak stalo. Do cvičení jich přijde 6 aneb 8 a potom se má cvičit. Také dramatický odbor a pěvecký odbor Sokola již usnuly nadobro. Ale doufám, že po čase se to

všecko obrátí k lepšímu, a bude se pracovat jako jindy. Také se musím zmínit o zábavách, jež byly poslední dobu pořádány v naší síni sokolské. České pěvecké kvartetto, které koncertovalo poslední měsíc po Nebrasce dávalo koncert dne 4. října, totiž v týdnu Ak-Sar-Ben při vyprodaném domě, největší snad návštěva co kdy byla v Sokolně. Dne 15. října dávalo kvartetto operetku "Ifigenie" rovněž v Sokolně a opět při vyprodaném domě. Pěvci mohou si gratulovat, že tak dobře pochodili v naší české Omaze.

Pořádali jsme také k utěnění památky Karla Havlíčka přednášku i pozvali k cíli tomu B. Bittnera z Chicaga, ale ku podivu tu již sň naše nebyla tak naplněna, jakž by dojísta se očekávalo. A tak zdá se, že i u nás, na místě krásných vznětů, ušlechtilých a vzdělávacelných snah a myslé povznášení vzmahá se příliš lhostejnost ke všemu lepšímu a krásnému, jakás otupělost a nedostatečný zájem i těch, kdož přece bratry jsou a sestrami sboru. Však dosti, abych nezabíral snad místa jiným, již třeba utěšenější mají zprávy. Na zdar!

E. Pakeš.

LISTÁRNA REDAKCE.

J. Š. Cleveland, O. Obrázek jsme obdrželi. Díky. Skok o tyči ze závodů v Detroit však již ilustrován byl a sice v čísle osmém.

Dr. R. Chicago: Uznáváme plnou měrou. Ruch a zase ruch nám třeba. Pokud listu onoho se týče zastavili jsme výměnu ihned a tolik můžeme říci, že stojíme stále pevně.

Sestra v Nebrasce: Pochopujeme. Dopis následuje. Jako na každou nemoc není vždy zvláštního léku, tak také voda, třeba byla v mnohých případech lékem dobrým nevytřečí všechno. Totéž platí i o cviku tělesném. Pravidluj si dietu a zaříd' vhodnou životosprávu a uvidíš, že bude lépe, nežli celé gallony léků, ať již předepsaných, aneb patentních. Druhé nazvali bychom pouze utkvělou myšlenkou. Naprostý klid v tom ohledu.

A. S.: Není rozhodnuto. Neživ se někdy i myšlenka nejlepší a snahy strhají se v kal a bláto rvavých.

H. Cleveland: Došlo pozdě.

S. Cleveland: Každý dopis musí být podepsán plným jménem pisatele. Ona redakční týkala se přec českého člověka, židovského původu, ale svobodomyšlného. To mohl's postřehnouti zcela. Ostatně o tom více příště.

PÍSEMNICTVÍ.

"Volná Myšlenka", časopis volných myslitelů českých, č. 7. listopadové, redakce Juliusa Myslíka a vydavatelstvím Karla Pelanta v Praze jest bez odporu souhrnem všeho volného a pokrokového. Jsou tu znamenité články, jež nejlépe dokazují kam již ve vlasti naši staré pronikla pravda a ta pravá svobodomyšlnost, vědecky doložená, nikoliv v pouhé hrubosti, nadávce a surovosti si libující. Jsou tu články: Naše pokrokovost od Dr. R. Jindry, Historie tří mytů, J. M. Petrboha, Morálka bez boha prof. Gabriella Séaillese, Protestantism na rozcestí Dr. Břetislav Kalandra, Poprava chevaliera de la Bare, Karla Pelanta, Volná myšlenka a česká pokroková inteligence, J. V. Přemysla, Bouře na Moravě, Juliusa Myslíka, Kupkova výstava a Volná Myšlenka, J. Červeného, Přehled atd. Odporujeme nejen pro naše knihovny ale i těm, kdož opravdu si chtějí počíst a poučiti se o hájení práva k volnému projevení každé myšlenky lidské v oboru náboženském, politickém a sociálním. Předplatné K. 2.60 na rok. Adresa: Časopis Volná Myšlenka, Král. Vinohrady.

"Revue" v neurologii, psychiatrii, fisikální a diatetické terapii jakž rediguje ji a vydává Doc. Dr. Lad. Haškovec v Praze jest v listopadovém čísle pravým obrazem proudů myšlenkových, souborem práce v oborech naznačených a důkazem, jakž naši se činí každým směrem nového léčení. My dnes nevěříme již, že pro každou zvláštní nemoc máme i zvláštního léku, jako spíše léčíme každý jednotlivý případ sám i pozorujeme a zavádějící řádnou životosprávu více získáme, nežli všelikými léky. Dnes jest tvrzení nesmyslné, že i některé patentní a tajné léky jsou dobré a všechno smahem se hodí. Každý případ vyžaduje naší zvláštní

péči a dle toho i dle stáří, vlastního neduhu trvání, vlastní povahy nemocného a náchylnosti jeho k nákazě a p. lék se předpisuje a všechna jiná opatření uskutečnění. Redakce a administrace: Perlová ul. č. 9. Předplatné 12 korun ročně.

"Noviny pro maličky" jest název pěkné knížky, jakž vydaly ji "Ženské Listy" v Chicagu. Obsah jest velice poutavý a našim dětem jen poslouží, třeba byly to jen vybrané otisky prací nejlepších, jakž v příloze nadzmičeného listu se objevují. Také obrázky jsou vhodné a cena 50 ctů. Zajisté jen nepatrná. Odporujeme zejména matkám našim, aby z knížky té dětem předčítaly a tak je v mluvě české a láse ke všemu co našeho učily. Pište si na jmenovaný list, 336 W. 18th St., Chicago, Ill.

Naším evičitelům nemůžeme ani dost doporučiti list věnovaný tělesným evičením mládeže, "Výchovu tělesnou", jež redakce J. Karáska, V. Karasa a F. Krause vychází v Brně. Veškeré články jsou tu zajímavé a od čísla k číslu pozoruhodné, jež svědčí o rozhledu pořadatelství pilného a snaživého. Poučení tu ze všech oborů tělocvičného písemnictví sestaveno jest tak, že učitel jen dobrou jest pomůckou. Sloh jest jasný a vše psáno, že snadno porozumitelné a jako potřebné učivo dokonale a svědomitě zpracované. Bylo by jen k přání, aby mezi odběrateli bylo i hodně našich. Mimo zprávy spolkové a různosti jsou tu ukázky z praktického vyučování tělocviku a co hlavního i tělocviku ženského a her mládeže.

"Svojana" zahájí ročník nový a to již dvanáctý. Jest to pěkné, třeba jen skrovné ještě zreadlo Volné Myšlenky, hlubokých citů a čistých vznětů rozumových, jež každý svobodomyšlný rád si přečte. Látka jest pečlivě vybraná a pořadatel br. F. B. Zdrůbek jen uznání našeho si zaslouží, jako vydavatelstvo "Svobodné Obce" v Chicagu, Ill. Předplatné ročně 80 centů jest tak nepatrné, že "Svojan" v každé sokolské měl by býti rodným. A nejen to naši pera schopní lidé zásad volných měli by si v listě tomto dáti dostaveníčko a pomoci věci mezi námi na ten čas nejdůležitější, šíření té pravé svobodomyšlnosti.

KARAKTER.

Sepsal Josef Durdík. — Pokračování.

Nedostatky v povaze dívčí ovšem mají často patrné příčiny zevnější. Líbě lichocení galanů zmate mladou mysl a pošne ji v svět samých přeludů. Sebevědomí a panenská důstojnost vymáhá uctivosti; ale když poupátka ještě nerozvitá osobují si takovou platnost, jakoby je byl Cour d'amour prohlásil za královny, když bradatému muži za pozdrav sotva poděkují, poněvadž je 'starý' a tím samým 'šeredný', jest to ovšem komické. Však těm mužům bych radil, aby čekali sami na pozdrav. Jsou jiné dívky, které se za jemnost stydí, a spíše, zdá se, obraly si za vzor fešného důstojníka nežli vzdělanou dámu. Jiné, které pohrdají promluvit s jinými dívkami, poněvadž svým bohatstvím se cítí neskonale vysoko nad nimi. Jsou také kraje na zemi, kde dívky z rodin patriciův domnívají se, že krajanu prokazují bůhví jakou milost, jsou-li přívětivy, kdežto leskem eizákův rády oslepi se dají; vidí ten lesk zvučného kovu i pestrých barev, lesk smělých slov i chování obratného, ale u krajanův nevidí povahu, napjatost v práci a hloubku, nýbrž stěžují si na jejich neohrabanost. Jsou kraje, kde by všechny "bohaté nevěsty" neraději protivníkům nebo netečnickům vlastního národa se vdaly; kde vznešené damstvo ani dost málo smyslu nemá pro snahy obětavých charakterů svého okolí ani citu pro zvelebení rodu svého.... Však nechci temné stránky oněch krajův dále líčiti, — všechny mají jedinou vysvětlivku: Nedostatek povahy! Mohl bych se dotknouti některých vad roztomilých květeny naší, — ale volám si v paměť raději pěkné vlastnosti, nemoha na sobě vyvrátiti pravdu, že lesk oslňuje všem lidem zrak, a že na slunci skvrny vidíme tepr vtehdý, kdy se na ně díváme černým sklem. Kdo prosou píše, tomu tak snadno neodpouštíme jako laškovitému básníku. Nechci tedy skel užívat, napomínat a rady dávat, ale nikdy bych nepřipustil, že "dívka,

kteřá má povahu", jest zjev nepřirozený a že tím ztrácí půvabnost ženskou.

Pravými vzory bývají ženy z lidu; ty někdy drží celý dům, jsou duchem, rozvahou i charakterem dospělejší než muž. Rozumná hospodyně dovede uváděti vládu v onu anarchii, kterou často plodí muž. Jsou silné, ale opět jak jemné a moudré, umějí imponovat i vyhovět mužům. — Viděl jsem často, že taková žena povahou usvou překonala zuřivost, jenž poddává se choutkám okamžitým znenáhla klešal na stupeň zvířete. Takovou ženu vylíčili u nás dosti často spisovatelé naši, o ní můžeme říci, že má povahu, o ní platí, co kniha "Kazatel" uvádí: "Kdo dobrou ženu nalezl, více nalezl než zlato a perly." Každý člověk, který prohlédl a sebe vědom jest, má jakýs nejtajnější zdroj svého jednání; — u těchto žen jest to dobrota, a kdo chce z dále se podívat na fotografii její, přečti sobě uváděcí slova k "Babičce". Však podívej se na jejich život: jediné nepřetržené pásmo práce, jakoby to útlé tělo bylo z ocele; nemrzelost a radostná resignace, kdekoli běží o blaho rodiny, obětavost, mysl jemná, a přece tolik síly ve svém snažení! to jsou rekyňské lásky mateřské, které nás tu zachovaly.

Co jen může srdce vroucí

Lásce dáti za náhradu —

Matky naše, matky drahé,

Vám na oltář díků kladu!

Máme též ženy podnikavé, odhodlané, srdnaté, zůstávající přece vždy v mezích ženskosti. Nemusí vybočiti v cizí ženě obor, a může živnost, zaměstnání samostatně provozovati, může říditi rozsáhlý ústav dobročinný, školu, sirotčinec, nemocnici; obětavost jí dodává síly, rostoucí výsledkové potěchy, — a to ji udržuje přes nevídanost času na místě důležitém. Ovšem z dějin po vše věky uvádějí se nám obyčejně mužové za zvláštní zjevy velikosti, geniové ve všech oborech, ti kteří státy zakládali i bořili, umělci, učenci a jiní a jiní. A což ženy tak zřídka se tam objevují? Co by bylo jejich povolání v rozvoji lidstva, v historii? Hledati as taková jména ženská, mužským rovnocenná, byla by marná práce, — nejkrásnější, přirozená a blízká odpověď však jest, že všichni ti geniové měli matky. Tím jest řečeno dost, jablko nepadne daleko od stromu. Vliv ženy v domácnosti, na první výchování, na celý životní směr člověka jest něco tak důležitého, že jí z jakési podřízenosti nemusí býti trn. Právě velcí mužové velikou část svého genia měli pryč od matek, tak že efíci můžeme, že každý z nich nejen sebe oslavuje; a chce-li nějaká slávyčtivá ženská mysl vybrati z historie mnoho ženských velikánů, připojž ku každému velikému mužskému jménu: "A jeho matka!"

Na tomto místě, než pokročíme k mužským vzorům, slušno zmíniti se o jedné vlastnosti člověka, již jsou ženské výhradně pěstounkami: jest to přívětivost — pokud souvisí s povahou samou. Jsou lidé, kteří se bojí býti přívětiví, bojí se proto, že sebe by snížili, že by jim ubylo na velikosti, a vyhledávají tedy v jakési příkroosti známku převahy. Mají k tomu ovšem také své vzory, muže, kteří se v něčem vyznamenali a tím úcty jich si dobyli; ale příkrost, nevlídnost, odstrkavost byly přece jen vedlejší znaky jich, ty je velikými neučinily. Více jest oněch velikánů, kteří skvěli se i tímto půvabem. Člověk vskutku bohatý nemá strachu o každý capart, neobává se, že si něco zadá, bude-li v chování svém jako jiní lidé, bez přepychu, bez příkroosti; nedělá ze sebe více, než jest, ano vytklo se na několika geniech, že spíše měli onu čistotu nainvosti, která svědčí o dětině nepodjatosti a zároveň výsosti ducha. Znamení vlastnosti nemohou zůstat ukryty, nějakým způsobem projevují se v zevnějšek a jsou příčinou zvláštního kouzla, které se kolem vlastníků jich vznášívá; oni přitahují k sobě svou jednoduchostí, skromností a bloukou, a oblažují vše kolem sebe. U některých se tato přívětivost zvláště vlebí, a věru jsou to jména veliká. Kdo by nebyl slyšel nebo četl ty malé příběhy, jež dosvědčují přívětivost ze života mudrcův a básníkův, od Platóna a Sofokla až k Shakespearovi, Spizonovi,

Kantovi a Schillerovi? "Život byl sladkým v blíži jich," říkávali vrstevníci. Ale podobně se má s vníkájeícími muži jiných zaměstnání. Když rozhlédneme se ve vlasti své po stopách mužův, kteří něco trvalého zůstavili, zaslechne hned na druhém místě vypravovat o přívětivém, lidomýlném jednání jich, o "sprostnosti", kterou si počínali. Zdvorilost lidí neznáme sblízuje, staví své jemné můstky mezi stavy a zahaluje křiklavé rozdíly a neshody nevinnými, vonnými květy mravu. S druhé strany chrání mne dotěravosti, ano jest nejlepší zbrání, aspoň v první době, kterak se zbavím drsného, hrubého neb sprostého neotesance; zůstanu zdvořilým a dám mu nejlepším způsobem na srozuměnou, aby zachoval distanci. Přívětivé chování ovšem nedělá tolik hluku, ale ostavuje milejší stopu než osobivost a prostoeviki siláka, jenž dvorností povrhá, neb o ní neví. Že v této věci projevuje se právě ženský vliv, jest věta až k všednosti opěťovaná.

Rovněž nemusí znova se připomínati, že pravá přívětivost nevyklučuje důstojnosti, že naučené, přeslazené poklonkovaní, tajtrlíctví, rozmařilá měkkost nejsou žádnou námitkou proti ní; jsouť jí jen karikaturami, kteréž nikdy nevyvrátí, proč by muž neměl býti přívětivým, úslužným, dvorným stejně ku každému, s kým se setkává. Tak podařilo se mnohým odzbrojiti své protivníky nebo získati si lásku svých nepřívětivých soudruhů. Další rozvedení náleží v jiné knihy; zde, jak dotčeno svrchu, stala se zmínka o věci, pokud také s povahou souvisí.

Z kruhu dělníkův, řemeslníkův a průmyslníkův skvěje se v nejbližším nám okolí mnohý vzor a ukazuje ostatním, co zmůže vytrvalost, počestnost a spořivost. Mladý muž, plný odvahy do života, se ožení a zařídí si skrovnou svou domácnost; pracuje od rána do večera, bez přítržky; své děti vychovává pečlivě, s mnohým pochybením sice, ale v celku vede je výše a vzdělává z nich řádné lidi; pilností svou a spořením konečně si získal malý majetek, upřímným jednáním přátely a rozumem důvěru: život mu uplynul ne bez starosti, ale šťastně — někdy chmurný, jindy jasný, ale přece přirozený to jeho běh.

Takových životů zastaneme dosti, tak při dobré vůli žil by každý dělník. Ano, ze mnohých by se mohli státí za několik let zámeční lidé — tak dobře si stojí — kdyby znali trochu spořivosti. Jakmile jsou odevzdáni sobě, počíná nepravidelnost vládnouti jich chováním. Některý jest mlsný — nemůžeme to vysloviti jinak — kolikrátko mu za den napadne choutka, hned ji musí musí ukojiti; jídlo i nápoj stále ho lákají, on nemůže odolati a "mezi časem" popíjí i popíjí, utrácí i kazí sobě zdraví nepravidelným stravováním těla svého. Jiní mají pravou hrůzu před majetkem, neznají půvab jeho a myslí, že ani nesmíjí nic mít; kdyby jen první krok učinili a dost málo uložili v pokladnu svou, bude tato malá suma úžasný mítí účinek, ona bude zrovna nutiti ku hospodárnosti.

Konečně mnozí obírají se velikým přemýšlením o práci a trpí domněnkou, že oni sami jediní na tom světě pracují; nenávidí práci a proto k dokonalosti nedospějí v žádném oboru. Práce jest však mnohem více rozšířena. Že podnikatel, učenec pracují duchem, stalo se pořeckadem všeobecným. Dělník má více soudruhů, nežli se domnívá. Vše, co živé, pracuje. Způsob, kterak se mají národové ku práci, zakládá nejosudnější rozdíl mezi nimi. "Důkladná práce" pojistí národu blahobyť, úctu i budoucnost. Důkladná práce dodává většího práva k hrdosti národní než samo rekovství, ona je něco, čím se člověk chlubití může. Důkladná práce jest jakýsi cenoměr národa, a sice nejmodernější. — Velmi poučné jest, jak národové na rozličných stupních vzdělanosti na práci pohlížejí. Divoši, známo, že práci povrhají, majíce ji za nehodnou muže; u národů pokročilejších musí se sice pracovati, ale práce ostává vždy něčím sprostým, a zahálka jest první znak člověka vznešeného, ba "nie neděla" a "vyšší postavení" splývá takměř v jeden smysl; konečně na dalším stupni počne se mluvit o "nutnosti práce", že totiž musí pracovati všichni lidé, a což nejpodivnější

jest, i bohatí! A tak posléze u národa, který posud v celku nejvíce pokročil, shledáme, že on také nejvíce pravoval, ba že ještě nejvíce pracuje. Proto se bojíme na celém světě všude anglického trhu, ježto by nás zaplavili zbožím na ujmu domácího průmyslu. Číslo udávající obrovský rozměr výroby anglické teprve více náležitě objasňuje; veškerý obchod, jež vede Evropa s východní Asií, jest do čtyř pětín v rukou Angličanů, o pátou pětinu dělí se ostatní národové evropští. V Anglii také nalézáme i mezi bohatci, spisovateli, státníky a šlechtou nejstatečnější pracovníky a tam práce u veřejném mínění doposud největší vážnosti požívá, tam zahálet není etí.

(Pokračování.)

TICHÉ VODY.

Román od Bohumila Havlasý.

(Pokračování.)

“Zapomněla jsme již na mnohem více.”

Lékař by byl vykřikl. “Velebná sestro —”

“Prosím, oslovujte mne obvykle ‘slečno’,” pravila jemně a klidně.

Zakašlal. Ruka jeho sevřela prsa. Zapomněl, o čem byl mluvil. Násilně se však namáhal přivéstí hovor opět na jednotvárné věci. Báł se těch očí, toho výrazu ve tváři dívčině. “Ve vašem průvodu nebyl nikdo, když jste jela do S..., milostivá slečno?”

“Pane doktore, vy toužíte po tom, abyste mne mohl pokárat.”

“Jest to můj zvyk, račte odpustit. Však nedivno”, sevřel vášnivě rty, “jsem starý muž, otec rodiny.”

“Barrikády!” zaslechl Amatin hlas. Než mohl něco říci, pravila: “Ostatně se neobávejte, dovážím dnes zámecké obyvatele. Dovolte mi žert, přivezla jsem do S... svou služku. Též jel se mnou pan farář z D...”

“Ah, tedy jste se bavila”, odvětil Sylvín lehce povděčen jsa tomuto předmětu.

“Zajisté. Vypravoval mi o vás. Vůbec zdejší obyvatelé mluví příliš o vaší osobě, pane Vl... Pan farář vypravoval mi několik episod z vašeho života. Zvěděla jsem opět, že jste ateista a červený republikán.” Mluvila to skoro lehkým salonním tonem, doktor se vesele usmál.

“A co jste o tom soudila?”

“Souhlasila jsem ve všem s velebným knězem.”

Doktor se polo upokojen, polo nevře pouklonil.

“Však rozumějte mi, souhlasila jsem úplně, že chování vaše, vaše slova i skutky svádějí zdejší lid i k republikánskému i k atheistickému liberalismu, jak řekl kněz, neboť jsem se o tom přesvědčila.” Hlas dívčin zněl živě, zvučně. “Byla jsem kdysi dvanáctiletým děvčetem”, pokračovala, “a vaše chování, vaše některá slova utkěla mi v mysli a mysl mou opanovala. Navštívila jsem opět D... co řeholní sestra, ukolébána ve svou víru. Uzfela jsem opět vás, žasla nad vašimi slovy, ale — byla jsem poražena vašim jednáním. A to, slyšte, bylo první ranou do základů, jež zbudovala má klášterní minulost. Muž, jež by byly nazvaly v klášteře svatým, vzbouřil opět ve mně celou duši a vzbudil otázku: Nauka, jež takovéto jednání hlásá, má být klamnou?”

“Prosím ustaňte!” přerušil ji Sylvín usmívaje se nuceně. “Nechte dřímati klidně mou demokratickou skromnost.”

“Žertujete!”

“Promiňte!” Pomlčeli oba. “Uznání toho kněze mne těší”, řekl potom, “jako mne bolí, že mi prostí občané nerozumějí, anebo že nerozumějí sami sobě.”

“Jak to, sami sobě?”

“Dám vám příklad, milostivá slečno; pamaťujte si jej, prosím, neboť vy, zdá se mi, pohlížíte dnes na náš svět jen se svůdného hlediště. Nevěřte bládkému lesku. Zde dvojnásobně panují boj, sklamaní, neporozumění, lež a trpení.

Ah ten příklad! Jsouť, drahá slečno, tito demokrati namnoze protivní lidé; nemluví ironicky, mluví o demokratech a lidech republikánského smýšlení, kteří, objeví-li se jim monarch nebo vyšší šlechtic, ať už světský nebo v říze, již klesají před tímto zjevením, před leskem v jich okolí, před svou nedozralostí. Lidé ti jsou největší deklamatoři svobodných ideí, a v jistých okamžicích upřímný jich přítel by splakal, ano zoufal by si. Mluví o lidech, kteří si neváží samých sebe, a vy na ty jediné spoléháte. Jsouť oni namnoze pouhá fráse. O věře, patří k tomu velká síla v těchto poměrech, kdy se vše koří efektu a nádheře, takové osoby, jichž přesvědčení ukáže se býti pouhou deklamací, milovati co zbloudilce, patří k tomu velká síla, nezměnití lásku v nenávisť k tomu malichernému světu! Chraňte se toho světa. Mluvil jsem pouze o jediném. Bud' te ostatně jista, že sklamaní a neporozumění neb šalbu nalaznete v našem životě všude. Někdy až vás hubí, zabíjejí.” Doktor si oddychl po těchto slovech, která mluvil z přesvědčení.

“Vám jest mluvení obtížné”, řekla pečlivě, nedbajíc onoho pessimistického názoru, jenž byl pro ni vysloven.

Smutný úsměv mu pohlál na rtech. “Poněkud”, odvětil, a pohled jeho byl pln lásky, že až zachvěl dívkou.

“Nechťsi! přece závidím vašim lidem jedno: rodinné blaho!” zvolala vracejíc se ke společnosti, o níž byli mluvili. —

“Vy, jeptiška!” řekl ostře.

“O, nejsem už jeptiškou!” zvolala vášnivě. Aspoň uvnitř ne.” Bledost její se rovnala jeho bledosti.

“Milostivá slečno”, prosil temně sahaje po okně.

“Zavřete, ano, zavřete, sice mne uslyší sluha, a já se udusím, zalknu, nebudu-li moci mluvit.” Lékař rozčilen usposlechl. “Checete, abych byla stále tou věrnou dezerou řádu jako druhy? Toť nemožno, pane doktore. To pravím vám jedinému. Nikdo více to ode mne neuslyší. Marně se snažím upoutati se opět s láskou k těm povinnostem, jež mne ubíjejí. Vy to víte, doktore, nebraňte mým slovům. Ztracený život, toť nástin mé budoucnosti!” Zvolala to vášnivě, vyčítavě. Sylvín se chvěl. “O, vy netušíte, jaké jsem prožila strašné noci, nežli jsem se osmělila toto říci jen sama sobě. Ale onoho dne, kdy jsem si to řekla, poznala jsem, že ty pocity mi nejsou cizí. Byly příbuzny duši mé. O, divný běh života! Přišla jsem do této krajiny, do světa. a vkročení v něj mne uchvátilo! Byla jsem strhnuta v proud! Viděla, slyšela jsem — já, ježž touhou bylo viděti a slyšeti! Procitla jsem ze sna. Děsné procitnutí! Já podlehla. Víte proč? Rozum můj, srdce mé tušily pravdu a život, ale v klášteře mi je nedaly seznati, ani jediné! Kdyby byl ne-seznal můj duch, že byl umrtvován, šálen, utlačen, byl by přemohl srdce, kteréž nevědouce, co jest láska vůbec, přišlo do víru života a marně se bránilo proti té lásce. Rozum i srdce vzbudil ve mně svět — vy, o neproklínejte se, já vám vděčím — vy jste byl nejučinlivějším faktorem, snad všecko!” zašeptala. “To jest mé přesvědčení, toť charakteristikou mé duše — a teď”, řekla temně, “představte si můj život v budoucnosti!”

“Bude děsný!” zastenal bezděky.

“Vid'te!” zvolala s očima planoucíma. “O, vím to, cítím to. Cítím, co posavadní můj život na mně zavinil, ten život proti bohu a přírodě. Ale neklesám, jsem dosti silná! Neobávejte se o mne vy, kterýž mi přejete, já neklesnu. Bylať jsem posledně již klesla!”

“Vy?”

“Já. Onoho dne, večera, kdy jsem zvolala, že vás miluji.”

Vzkřikl. Kočí zastaviv tázal se, zdali se něco nepříhodilo. “Nikoli”, volal lékař, “jsem jen trochu churav. Jed'te kvapem, ať dostihneme zámku.”

“Vy se mne obáváte!”

“Slečno, toť nervosa!”

“Poněvač mne milujete. Slyšela jsem tehdaž vaši modlitbu!”

“Miluji? — já, jenž mám ženu, děti!” mručel Sylvín.

“O, neděste mne jimi”, zakývala smutně hlavou. “Byla jsem nasehval u vás, abych je viděla, je zlobala. Popřávám jim práva, má láska jest jiná. Což jste neslyšel, že život můj jest ztracený? Ale miluji, miluji!” zvolala tím offensivním tonem, jenž úžas vzbuzoval. “A lásku tu mi nevyrvé ani řád, ani zákon. Jest to vůle přírody — boha. Má vůle jest silnější nežli život můj!”

Sylvín uzřev její pohled uvěřil a zařal křečovitě ruce do sedadla. “Po všem!” zamumlal. “Nejsem již ten silný, všemu vzdorující muž. Veta!”

“Nechvějte se!” Její hlas zněl něžně, prosebně i vášnivě. “Miluji vás! Hle, pravím vám to nadšena, neboť vaše má přemohla již všeeku ostýchavost a bojácnost před vámi. Byla jsem rozechvěna a v nervose, když jsem vám to poprvé řekla; jsem to snad od té doby stále. Horečka citů! Sylvíne!”

“Co mi chcete?”

“Podejte mi ruku! Ó jak chladna jest! vy jste nemocni!” Neodvětil. Druhá ruka jeho svírala těsně ňadra. “Proč bojíte se i vy říci mi: miluji vás?” prosila hlasem plným něhy. “Kdybyste znal tu bouři v duši mé! Víím, víím! Myslíte, že mě zachráníte, když mi řeknete, že mě nemilujete! Ó marně!” Přitiskla ruku jeho na své horké čelo. Cítila křečovitý pohyb prstů. Sylvín vl... se namáhal soustřediti opět všechny své síly. “Dejte mi život! život aspoň pro sen života!” zvolala bouřlivě kladouc ruku mužovu s čela na oči, z nichž padaly krůpěje slz na černé roucho její.

Zachrptěl. “Nenáležím již životu, nedávám jej již, nemohu. Mluvím pravdu,” pravil násilně, jako by hrdlo měl sevřeno, “mluvím pravdu, já starý, chabý muž, k vám svěží dívce: nemiluji vás!”

Pohnula se, však jeho ruku nepustila. “Ó ano! přec!”

“Nemiluji vás, miluji baronku! Přinutila jste mne!” zamručel.

Pustila jeho ruku, a jako by křeč byla uchvátla její spánky, stiskla je pohlížeje vyděšena na něj. Zpomněla na chování se baronky, jako bleskem osvěcena zpomněla na její úsudky, jež jevíly lásku, na její důvěrné chování. Viděl, jak trpěla Amata. “Smilování!” zašeptal.

“Vy — milujete — baronku!” mluvila tiše, mírně, však přerývaně.

“Ano!”

“Ó ne! ne!” zvolala prudce, “vy mě jen klamete!”

Muž zvitčel v Sylvínovi. Pohlédl na dívku tím klidným jemu vlastním pohledem a s mírným úsměvem na rtech řekl: “Svou cít ručím za to, že ona mne miluje — já ji též!”

Teď stanul vůz na nádvoří. Otevřel kvapně dvířka. Zadržela jej. “Slyšte, jediné, jediné mi učiňte,” mluvila dušeně. “Musíte! Jen týden žádám, nic více. Přijďte sem, přijďte každý den!”

“K službám.” Ruka jeho ležela ledová v její. Nepomohl jí z vozu. Lokaj vysadil chvějící se. V portálu stála baronka s Binellim.

“Jedte, jedte s bohem, pane setníku! Dovolují!” volal již z dálky lékař. Setník zmizel nečekaje jeho příchodu. “Slečně se rozbolela hlava!” dokládá lékař ukazuje na Amatu, jejíž oči byly zardělé. “A já?” odpovídal na otázku baronky. “Prosím, odpusťte!” Celé jeho tělo se třásl. “Musím si odpocínouti... Ještě jeden takový okamžik a zemru!” zašeptal na sedadle pod akátem odhazuje zkrvavělý šátek od úst.

XIV.

Ze zámku zavzněl velký zvonec oznamující služebnictvu počátek hostiny. Portýr ve slavnostní uniformě klonil se odjíždějícímu Binellimu. Pod akátem vedle vonných cypřišů, vzácnosti to D..., kteráž dnes již pohynula, dle stále doktor těžce oddychuje. Marně se snažil zvrátiti chaos myšlének, marně hlas vášnivého srdce utajiti, tak jako nadarmo tlumil bolest ve svém ňadru. “Nenáleží mi život, nenáležel mi nikdy!” šeptal. “Ztracené kouzlo žití! Nejsem mlád, a přece duše má, srdce mé, touhy mé stále mlády jsou. Ó

ano, duše ubila tělo, jeho svět ubil duši! Pokleslé idealy, trapné boje, toť má minulost, a na konec — na konec: vražedné odříkání se! Ah, k čemu žalování? Vždyť jsem kliden, vždy, stále, věčně kliden jako mrtvola. Poměry mne ubily, či já sebe sám? Nejsem bez viny! Však což ptám se teď na vinu, když vidím jen své neštěstí ve zmnožené míře? Ó ano!” Zamlčel se a pak zašeptal s bolestným úsměvem: “A mám děti, děti a ženu!” Umlkl. Teplý dech ovanul teď jeho skloněnou ruku. “Ty’s to, Lusku?” uvítal věrné zvíře, jež bylo odběhlo s baronkou a nyní radostně se vinulo k pánovi. “Jsi vesel, můj hochu? Bud’ vesel! Nedbej, že pán tvůj nešťasten!”

“Viděl jsem před hodinou zajítí pana doktora pod akáty,” ozval se teď nedaleko hlas vrátěného.

Sylvín neslyšel odpověď, ale rozeznal šustot hedvábného šatu. Než se mohl vztýčiti, stála před ním baronka. “Probůh! co jest vám?” zvolala úzkostně pozorující chorobnou tvář lékařovu. “Byl jste pohřešen u tabule; použila jsem práva hospodyně, abych se vzdálila a vás vyhledala. Pojďte se mnou!”

(Pokračování.)

NOVÍ A VYLOUČENÍ ČLENOVÉ.

— Do T. J. S. New York přijati byli: Sochor Aug., Pokorný Rudolf, Turek Frant. II., Jirásek Karel, Stehlík Fr., Hess Anton, Jeterka Jos., odstoupil Bárta Fr., zemřeli: Khare Kaerel a Jicha Frant.

— Do T. J. S. Svornost, Morrisania, přijat byl: Jos. Hrouda; odstoupili: Alois Bláha a Fr. Nedobitý.

— Do T. J. Tyrš Cedar Rapids Sokol přijati byli: Jos. Vacek, Jos. Grubhoffer.

Vyloučen pro neplacení Frank Vališ.

— Do T. J. S. Cleveland přijat byl Frank Vajner (jakou má adresu?), navrzeni Alois Keberle, Karel Zelenka.

— Do Sok. Jed. Blesk v Baltimore přijati byli: Václav Nový, Frant. Pele, Karel Kraus, Aug. J. Sticha.

— Do T. J. S. St. Louis přijati byli: Michael Wimr, Fr. C. Šiman, Fr. Haha, Jos. Burian, Ant. Hašek; odstoupil Mich. Šinko.

— Do T. J. S. Newark přijat byl: Josef Kubík; přestoupil do New Yorku Ant. Ševcevič.

— Do T. J. S. Plattsmouth, Neb., přijati byli: Timothy Kohoutek a Jos. F. Kohoutek.

— Do T. J. S. Jonáš ve Wilson, Kans., přijati byli: Ad. Honomichl, Ant. Kepka, Frank Lilak, Frank Jech.

— Do T. J. S. Lorain, O., přijati byli: Barta Brandl, Vác. Mužík, Alois Mašin, Stan. Šrámek; vyloučen Matouš Duchoslav.

— Do T. J. S. Fugner v Long Island City přijat byl: Červený Jan.

— Do T. J. S. New Bedford, Mass., přijati byli: Kuba Václav, Horáček Jan.

— Do Plzenského Sokola v Chicagu přijati byli: Goldberger Leo., Kučera J. Zemřel G. B. Nikodem.

— T. J. S. Omaha: Přestupní listiny vydány Leo Soukupovi a Leo. Kolovrátkovi. Odstupní listinu obdržel Jos. Altman. Vyloučen pro neplacení Ed. Volešenský.

LISTÁRNA VÝPRAVČÍHO.

Long Island City: Ed. Vokal, 1318 — 1. Ave, New York City, přestěhoval se.

Cleveland: Vác. Šimša, 139 Brooklyn St., od Sok. Čes. Záb. není v tom čísle.

Detroit, Jos. Rajlich, 58 Brewster St., od Sok. Budivoj není v tom čísle.

Allegheny, Pa., Jos. Unger, 28 Villa St. přestěhoval se.

Newark: F. Havránek, 33 Bedford St., přestěhoval se.

Manitowoc: Frank Šiška, přestěhoval se.

Baltimore: Rob. Štěpán, 1392½ — 2nd Ave, New York City, pošta ho nemůže najít.

VYZVÁNÍ.

Oznamujeme všem Jednotám, že Výkonný Výbor Nár. Jednoty Sokolské zakoupí za mírných podmínek tělocvičné nářadí, jako jsou: bradla, hrazda a kůň. Pakli některá Jednota podobné tělocvičné nářadí má a nepotřebuje je, nechť ihned oznámí to jednateli V. V. na adresu: Jan Černý, 437 E. 71st St., New York City.

ADRESÁŘ NÁR. JED. SOKOLSKÉ VE SPOJ. STÁTECH.

Výkonný Výbor Národní Jednoty Sokolské v New Yorku: Schůze každé 1. pondělí v měsíci v Sokolovně, 420—24 E. 71. St. F. Martyny, starosta, 1329 First Ave.; F. Hroch, náměstek, 457 Rodney St., Brooklyn, N. Y. — Jan Černý, jednatel, 437 E. 71st St.; Max Grabenstein, tajem., 1 Teasdale Pl., F. Ller, pokl., 410 E. 71st St.; výbor tělocvičný: V. Hampl, A. Jahoda a K. Hrbek; výbor účetní: Jan Pavlík, St. Kostka a V. Zvoník. Náčelník A. Haller, 818 So. Ashland Ave., Chicago Ill.; podnáčelník Aug. Tesař, St. Louis, Mo. a Fr. Filip, Cedar Rapids, Iowa.

Župa Východní, Sídlo v New Yorku.

Ústřední Výbor: Starosta Vincenc Křenek, náměstek F. Jicha, poklad. Jos. Laně, jednatel Vinc. Vaněk, 420—424 E. 71 St., N. Y. C., náčel. Hugo Sekyra, 604 E. 83. St., New York City, N. Y. — 11. podn. Vojt. Filip. Finanční výbor: Jos. Gregor, Ant. Mysliveček. Schůze odbyvá se každé 3. pondělí v měsíci v 8. h. večer v Sokolovně, 420—424 vých. 71. ulice New York.

Sok. Jed. Blesk v Baltimore; schůze 2. pátek v Sokolovně, S. E. cor. Gay and Preston Sts.; Frank Čermák, 1027 N. Castle St.

T. J. Česko-Slovanský Sokol v Bayonne, N. J.; tajemník Jos. Stránský 187 E. 22nd Street.

T. J. S. Fugner, L. I. City, N. Y.; 2. sobotu ve Volkerts Hall, 270—272 Prospect St.; taj. Filip Vojtěch, 166 Skillman ave., Long Island City, N. Y.

T. J. Sokol, Newark, N. J.; 2. pondělí v místnosti H. Pfeiffera, roh 15. Ave. a 9. ul., taj. Al. Rovenský, 93 Vaverly Ave.

T. J. S. Svornost, Morrisania, N. Y.; 1. sobotu v místnosti Ed. Freye, 700 E. 166th St.; taj. J. Šrámek, 709 E 167. St.

T. J. Sokol, New York; 2. a poslední pondělí, 420—422—424 E. 71st St.; taj. Jos. Mrštík, 420—424 E. 71st St.

Sok. Jed. Philadelphia, Pa.; 1. neděli v měsíci v České budově a Sokolovně, 2202 N. Marshall St. ve 3 hod. odpo.; taj. Leo J. Pavlík, 1947 N. Warnock St.

T. J. Sokol, Westfield, Mass.; 1. a 3. středu v Sokolovně, 118—120 Meadow St.; taj. Václ. Kyliš, 6 Sycamore St.

T. J. S. New Bedford, Mass., taj. F. Halma, 36 Dean St.

T. J. S. Horymír v Curtis Bay, Md.; schůze 1. neděli v Národní síni Č. S. P. S. taj. Matěj Kubík, 17 Cereal St.

T. J. S. Patterson, N. Y., taj. Jos. Michalička.

Sbor Sokolek Sok. Jed. Blesk v Baltimore, Md.; 3. neděli v Sokolovně, S. E. cor. Gay and Preston St.; taj. Antonie Tavík, 1734 Ashland Ave.

Těl. Sbor Paní a Dívek v New Yorku. Schůze poslední čtvrtek v měsíci v Sokolovně, 420—424 E. 71st St.; taj. J. Voříšková, 307 E. 69th St.

Těl. Sbor Dívek a Paní v Long Island City, N. Y.; taj. M. Soukup, 1. Skillman Ave.

Župa Sev. Vých. Sídlo v Clevelandu, O.

Ústřední Výbor: Starosta Jos. Štíbr; tajemník F. Cais, 14 Grand Army Ct., Cleveland, O.; pokladník A. Pánka; náčelník Jan Fryš, roh Tillman Ave. a Ash. St., Detroit, Mich.; 1. podnáčelník Jos. Štíbr, 2. podnáčelník A. Pánka. Další členové výboru: Jan Chábek, Jos. Rozhoň, Mat. Krejzl, V. Bernajter, Jos. Oufada, V. Štíbr — Schůze 4. neděli odpo. ve 2 hod. u "Sokola Čech."

Sokol Cleveland, 3. neděli v Sokolovně, roh Central Ave. a Plymouth St.; jedn. Emil Šlapák, 15 Capitol Street.

Sokol Čech, Cleveland, O.; 2. neděli v Sokolovně, č. 8 Wendel Ave.; taj. V. J. Štíbr, 2177 Wilson Ave.

Sok. Česko-Zábavní, Cleveland, O.; 1. čtvrtek v Sokolské síni; taj. Fr. Cais, 14 Grand Army Ct.

Těl. a Podp. Jed. Budívoj, Detroit, Mich.; 1. pondělí v Sokolovně, roh Erskine a St. Antoine Sts.; taj. Jos. Janeček, 698 Antoine St.

T. J. S. Podlipný, Detroit, Mich.; 2. pátek v Sokolovně, roh Tillman a Ash ul.; taj. Fr. Masák, 483 LaSalle Ave.; účetník Fr. Dražan.

Sokol Lorain, Lorain, O.; 4. středu v měsíci, v síni Al. Štolby, 422 Charles St., taj. Al. Nezbeda, 500 Everet St.

T. J. S. Rip, Allegheny Pa., taj. Ant. Cajtham, 4626 Winthrop St., Pittsburg, Pa.

Župa Střední, Sídlo v St. Louis, Mo.

Ústřední Výbor: Starosta Václ. Sedlvec, jednatel Fr. Široký, 3450 Itaska St.; pokladník Cyril Sádlo; náčelník V. K. Trška, 2039 a. Russell av.; podnáčelníci: J. Jiroušek, Chicago, Ill.; F. Engelthaler, Cedar Rapids, Ia.; ustavovatel Aug. Tesař, 2334 So. 13. St.; J. Janda, B. Redl. L. Loeffelman, Fr. Kalista, Ant. Stárek. Schůze 3. pondělí v měsíci.

Pilzenský Sokol, Chicago; 2. a 4. čtvrtek; taj. V. Růžička, 589 W. 18th St., účet. Fr. Mayer.

Sokol Chicago, Chicago, Ill.; 1. a 3. středu v Sokolovně, 1118 Kedzie Ave.; taj. Jos. Zeman, 1049 Troy Str.

Těl. Jed. Čechie, Chicago, Ill.; 1. a 3. pondělí v síni Čechie, 32—34 Emma St.; taj. Alois Sršeň, 55 Emma St.

T. J. S. Tábor, Chicago, Ill.; 1. a 3. čtvrtek v nové sborové místnosti 1300—1302 41st Ave.; taj. Fr. Kyzivát, 1355 So. 42nd Ave.

T. J. S. Praha, Chicago, Ill., — Town of Lake —; schůze 1. a 3. středu v síni Patronátu Č. S. P. S.; taj. Vojta Vorel, 4948 Robey St.

Sokol Slovanská Lipa, Chicago, Ill.; schůze každý čtvrtek v Sokolovně, 106—108 De Koven St.; taj. Jindř. J. Hálek, 133 W. Taylor St.

Čes. Amer. Sokol, Manitowoc, Wis.; 2. středu v síni Slov. Lípy; Fr. Vraney, taj., 521 N. 10. St.

T. J. Sokol, St. Louis, Mo.; 2. a 4. pondělí v Sokolovně, roh 9. ul. a Allen av., taj. V. K. Trška, 2039 Russell Ave.

T. J. S. Mount Pleasant, St. Louis, Mo., 1. a 3. středu; taj. Frant. Široký, 3450 Itaska St.

Tyrš C. R. Sokol, Cedar Rapids, Ia.; 1. neděli v Sokolovně, roh 3. ul. a 7. Ave.; taj. B. O. Jandera, 201 — 14th Ave.

Sbor Sokolek Vlasta, St. Louis, Mo. 3. pondělí v Sokolovně, roh 9. ul. a Allen Ave. taj. Amalie Janisch, 1719 Dollman St.

T. J. S. East St. Louis, Ill., taj. M. F. Havlena, 1127 — 4th Ave.

Župa Západní, Sídlo v Omaha, Neb.

Ústřední výbor: Starosta Jos. Mík, taj. Oldřich Jelen, 1231 So. 14th St., pokladník Jan Mathauser, náčelník Rud. Havelka, 1446 So. 16th St.; podnáčelníci: Frant. Pavlík, Prague, Neb.; Bed. Vašák, Wilber, Neb. Další členové výboru Alois Jiran, Václav Blatný z Bruno, Marie Patáček a Růžena Sedláček, Jos. Vonásek a Anna Zikmund. Schůze 3. čtvrtek v měsíci, večer, v Sokolovně v Omaze, Neb.

T. J. S. Karel Jonáš, Able Neb.; 1. neděli, taj. Jan Vávra.

T. J. S. Hvězda Západu, Black Wolf, Kansas; 1. neděli; taj. Jos. Doleček, Ellsworth, Kansas.

T. J. Sokol Žilžka, Bruno, Neb.; 1. neděli; taj. Václav Blatný.

T. J. Sokol, Crete, Neb.; 2. neděli ve své síni; taj. Jos. Pařízek.

T. J. Sokol, Milligan, Neb.; 2. neděli v Central Hall bratří Jichů; taj. V. F. Bonša.

T. J. Sokol, Omaha; 2. středu; taj. Rud. Fibinger, 1213 Williams St.

T. J. Sokol Plattsmouth, Neb.; 2. pondělí; taj. L. Jiran.

T. J. Sokol Prague, Neb.; 2. pondělí; taj. A. L. Vlasák.

T. J. Sokol, Schuyler, Neb.; 2. středu v měsíci v síni ČSPS; taj. F. H. Svoboda.

T. J. S. So. Omaha, Neb.; 1. pondělí; taj. Fr. Kubín, Boh. Nat. Hall, 21st & U. St.

T. J. S. Karel Jonáš, Wilson, Kansas; 2. a 4. neděli; taj. V. Hubálek.

T. J. Sokol, Wilber, Neb.; 1. pátek v Sokolovně; taj. Jos. J. Novák.

T. J. S. Jiffí z Poděbrad, Clarkson, Neb.; taj. A. Odvárka.

Sbor Sokolek, Plattsmouth, Neb. Schůze 2. neděli v měsíci. Taj. Jiřina Matouš.

Sbor Sokolek Lilmaše, So. Omaha, Neb.; 2. neděli v Národní síni, 21st & U. Sts., tajemnice Ludmila Dienstbier, 164 So. 21st & Q. Sts.

Sbor Sokolek, Omaha, Neb.; taj. Františka Semerád, 1256 So. 16th St.

T. J. S. Dodge, Neb.; schůze 2. čtvrtek v síni Div. Družstva. taj. Jindř. Studnička.

T. J. S. San Francisco, Cal.; tajemník Boh. Kantner, 122 Stockton St.

T. J. S. Český Lev, Brainard, Neb., taj. Sylv. Drbal.

T. J. S. Howells, Neb., taj. Ant. Ryšavý.